Oslo kommune
Bydel Østensjø
Bydelsadministrasjonen

Vedleggshefte

Møte: Oppvekstkomite
Møtested: OFOT, VETLANDSVN. 99/101
Møtetid: mandag 14. april 2008 **kl.** 18.00
Sekretariat: 23438561

Saksnr	Sakstittel- Dokumentbeskrivelse	Dokumentnr
Sak 26 /08	Barnehager - full behovsdekning, status pr april 2008	200400377-229
	- Støy- og luftforurensning ved Storgården barnehage	
Sak 28 /08	Oppfølging av Kommunerevisjonens rapport 24/2005 Introduksjonsordningen for flyktninger	200400382-51
	- Rapport kommunerevisjon 2007	
	- Kontrollutvalgets behandling av rapport 2007	
Sak 29 /08	Brukerundersøkelse sosialtjenesten 2007	200700737-5
	- Brukerundersøkelse 2007 østensjø	
Sak 30 /08	Intern høring av byøkologisk program 2008-2024	200800200-2
	- Intern høring av byøkologisk program	
	- Intern høring av byøkologisk program	
Sak 31 /08	Publikumsundersøkelsen 2007	200800245-1
	- Resultater Bydel Østensjø	

Oslo kommune
Bydel Østensjø
Bydelsadministrasjonen

OVK 26/08

Tommy Grotterød
Postboks 157 Manglerud
0612 OSLO

Dato: 05.03.2008

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Arkivkode:
	200401436-9	Eigil Lunden, 22 23 85 71	934.1

STØY- OG LUFTFORURENSNING VED STORGÅRDEN BARNEHAGE

Det vises til støy- og luftforurensningsrapport fra COWI AS (10.02.2008) utført på oppdrag fra omsorgsbygg Oslo KF.

De lokale helsemyndigheter i Bydel Østensjø er bedt om å gi vurdering av helserisiko ut i fra rapportens innhold.

Som rapporten viser overskrider både støynivået og svevestøvkonsentrasjonen (PM_{10}) gjeldende grenseverdier. Selv om rapportens estimering av luftforurensning (VLUFT) er konservative, gjør lokale topografiske forhold at de faktiske verdiene kan være noe høyere enn beregnet. Tidligere luftkvalitets målinger utført ved barnehagen har også vist dette.

Ut i fra ovennevnte vurderer de lokale helsemyndigheter at tomten er lite egnet til barnehageformål. Selv om overskridelsene ift. luftforurensning ikke er spesielt høye, kan det ikke i et forebyggingsperspektiv anbefales at barnehager har en beliggenhet hvor grenseverdier overskrides.

Med hilsen

Kari Bjørneboe
bydelsoverlege

Eigil Lunden
helsekonsulent

Bydel Østensjø
Bydelsadministrasjonen

Postadresse:
Postboks 157, Manglerud
Ryensvingen 1
0612 Oslo

Telefon: 02 180
Telefax: 23 43 85 01

Bankgiro: 60040612087
Org. nr.: 974778807

Oslo kommune
Kommunerevisjonen

OVK 28/08

Kontrollutvalget

Dato: 30.11.2007

Deres ref:	Vår ref (saksnr.):	Saksbeh:	Arkivkode
	200700577-14	Morten Andreas Engebretsen	126.2.2
	Revisjonsref:	Tlf.: 916 79 926	

Oppfølging av rapport 24/2005: Introduksjonsordningen for flyktninger

Saken gjelder

I 2005 gjennomførte Kommunerevisjonen en forvaltningsrevisjon av introduksjonsordningen for flyktninger (rapport 24/2005). Hovedfokus i undersøkelsen var hvordan introduksjonsordningen ble praktisert i bydelene etter at ordningen ble obligatorisk, og om bydelenes praksis på sentrale områder var i tråd med introduksjonsloven.

Undersøkelsen viste blant annet:

- At om lag 10 % av personene som hadde rett og plikt til introduksjonsprogram, ikke deltok. Mangel på egnet barnetilsyn var ifølge bydelene den viktigste hindringen for deltakelse.
- Det var stor variasjon mellom bydelene i antall deltagere den enkelte kontaktperson skulle følge opp.
- Det ble funnet mangler både ved de individuelle planene og i dokumentasjonen av oppfølging av programdeltagerne i Bydel Alna og Bydel Østensjø.

Kommunerevisjonen har nå gjennomført en oppfølgingsundersøkelse. Oppfølgingen viste at:

- Et flertall av bydelene meldte at introduksjonsdeltagere måtte utsette oppstart av program i mer enn 3 måneder på grunn av manglende barnetilsyn.
- Bydel Sagene og Bydel St. Hanshaugen hadde forholdsvis mange programdeltagere per kontaktperson sammenliknet med de andre bydelene.
- Bydel Østensjø hadde i hovedsak fulgt opp de tiltak bydelen varslet i forbindelse med hovedundersøkelsen, mens Bydel Alna delvis hadde gjennomført meldte tiltak.

Saksframstilling

Viktige funn, konklusjoner og anbefalinger i hovedundersøkelsen fra 2005
Funn og konklusjoner

- Den hyppigst rapporterte årsaken til manglende deltakelse i introduksjonsprogram var mangel på egnet barnetilsyn. Ca. 10 % av andelen deltakere med rett og plikt til ordningen hadde måttet utsette oppstart pga. dette i den undersøkte perioden.

Adresse:
Fredrik Selmers vei 2
0663 OSLO

Telefon resepsjon 23 48 68 00
Telefaks 23 48 68 01
Org.nr.: 976 819 861

Epost: postmottak@revisjon.oslo.kommune.no
Internett: http://www.krv.oslo.kommune.no

- Det var store variasjoner mellom bydelene i antall deltakere den enkelte kontaktperson skulle følge opp.

- Om lag halvparten av kontaktpersonene i bydelene mente at mangel på ressurser, i form av personell eller økonomi, var en av de største utfordringene i arbeidet med introduksjonsprogram.

- Revisjonen undersøkte de individuelle planene til 20 deltakere i introduksjonsprogram i Bydel Alna og Bydel Østensjø. I sju av de 20 tilfellene skjedde vedtak om deltakelse i introduksjonsprogram senere enn lovens frist på 3 måneder etter bosetting. Undersøkelsen viste for øvrig svakheter og mangler ved innhold i og oppfølging av planene.

Kommunerevisjonens anbefalinger
Ut fra funnene i undersøkelsen ga Kommunerevisjonen følgende anbefalinger:

- Oslo kommune burde vurdere tiltak slik at alle personer med rett og plikt til deltakelse faktisk kan delta i introduksjonsprogram.

- Oslo kommune burde vurdere å se nærmere på bydelenes ressursbruk i forbindelse med introduksjonsordningen, ikke minst på det svært varierende antallet deltakere per kontaktperson.

- Bydel Alna og Bydel Østensjø burde gjennomgå sine verktøy og rutiner for utarbeiding av individuelle planer og dokumentasjon av oppfølging av deltakere i introduksjonsprogram.

Varslede tiltak i 2005
Kommunerevisjonen mottok høringsuttalelser fra Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester, Byrådsavdeling for barn og utdanning, Helse- og velferdsetaten, Bydel Alna og Bydel Østensjø.

Byrådsavdelingene leverte høringsuttalelse sammen, og viste til at det var opp til bydelene selv å prioritere sine ressurser, blant annet ved en vurdering av behovet for å prioritere barnehageplass til barn av introduksjonsdeltagere. Byrådsavdelingene viste for øvrig til at saksbehandlingsverktøyet Socio var under utarbeidelse, og at innføringen av dette ville legge bedre til rette for å følge opp programdeltagere. Helse- og velferdsetaten varslet ikke egne tiltak.

Bydel Alna varslet at bydelen hadde satt i verk tiltak knyttet til:
- verifisering av individuelle handlingsplaner
- skriftliggjøring av oppfølgingen av deltakere
- revidering av den enkelte deltakers handlingsplan

Bydel Østensjø varslet at:
- bydelen var i gang med eller vurderer tiltak knyttet til å gi prioritert barnehagetilbud til barn av personer med rett og plikt til introduksjonsprogram
- antall deltakere den enkelte kontaktperson skulle følge opp ville bli redusert
- rutiner vedrørende individuelle planer skulle gjennomgås

Videre behandling og oppfølging av rapporten

Ved kontrollutvalgets behandling 20.12.2005 av forvaltningsrevisjonsrapporten (sak 114) ble følgende vedtatt:

> Kontrollutvalget merker seg at Kommunerevisjonens rapport 24/2005 *Introduksjonsordningen for flyktninger* viser at alle bydeler har implementert introduksjonsordningen, men det finnes enkelte forbedringsområder. Kontrollutvalget vil understreke kommunens ansvar for å legge forholdene til rette slik at personer med rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogram får mulighet til å delta.
>
> Saken sendes til helse- og sosialkomiteen og kultur- og utdanningskomiteen.

Bystyret behandlet saken 01.03.2006 (sak 70). Følgende ble vedtatt:

> 1. Bystyret slutter seg til Kommunerevisjonens anbefalinger om at:
>
> - Oslo kommune bør vurdere tiltak slik at alle personer med rett og plikt til deltagelse faktisk kan delta i introduksjonsprogram.
>
> - Bydel Alna og Bydel Østensjø bør gjennomgå sine verktøy og rutiner for utarbeiding av individuelle planer og dokumentasjon av oppfølging av deltagere i introduksjonsprogram.
>
> 2. For øvrig tar bystyret Kommunerevisjonens rapport 24/2005 *Introduksjonsordningen for flyktninger* og kontrollutvalgets vedtak i sak 114 av 20.12.2005 til orientering.

Ved behandling av plan for forvaltningsrevisjon i kontrollutvalget i møte 28.08.2007 (sak 79) ble det vedtatt at det skulle gjennomføres en oppfølgingsundersøkelse høsten 2007.

Oppfølgingsundersøkelsen 2007

Kommunerevisjonen har nå fulgt opp undersøkelsen fra 2005. Antall programdeltagere og kontaktpersoner i ordningen, samt status for tilrettelegging av barnetilsyn for personer med rett og plikt til deltagelse i ordningen, er blitt kartlagt. Videre har Kommunerevisjonen undersøkt om Bydel Alna og Bydel Østensjø hadde iverksatt tiltak som ble meldt i forbindelse med hovedrapporten.

Datainnsamlingen ble gjennomført ved at det ble sendt ut spørsmål per brev til alle bydeler. Videre gjennomførte Kommunerevisjonen gruppeintervjuer med ledelse og ansatte i introduksjonsordningen i Bydel Alna og Bydel Østensjø. I intervjuene ble det lagt vekt på oppfølging av programdeltagere og praksis for utarbeidelse av individuelle planer. Intervjudataene er verifisert av begge bydeler. Det ble også tatt stikkprøver av totalt åtte programdeltageres individuelle planer og mapper med dokumentasjon av oppfølging i de to bydelene. Datainnsamlingen skjedde i perioden august – oktober 2007.

Resultater fra kartleggingen i bydelene

Kartleggingen i bydelene viste at det per 15.09.2007 var 677 deltagere i introduksjonsprogram, henholdsvis 640 personer med rett og plikt og 37 personer fra kan-gruppen. I tabell 1 ser vi at Bydel Alna hadde det høyeste antallet deltakere med rett og plikt, totalt 86 personer. Bydel Bjerke hadde lavest antall personer, totalt 23 fra denne gruppen.

Tabell 1. Antall programdeltagere i bydelene per 15.09.2007

Bydel	Antall programdeltagere med rett og plikt	Antall programdeltagere i kan-gruppen
01 Gamle Oslo	69	3
02 Grünerløkka	62	1
03 Sagene	36	0
04 St. Hanshaugen	28	0
05 Frogner	59	0
06 Ullern	25	0
07 Vestre Aker	32	0
08 Nordre Aker	41	0
09 Bjerke	23	1
10 Grorud	38	2
11 Stovner	31	10
12 Alna	86	5
13 Østensjø	33	4
14 Nordstrand	29	0
15 Søndre Nordstrand	48	11

Tabell 2. Antall programdeltagere med forsinket oppstart i program per bydel og bydelens prioritering av programdeltakeres barn ved opptak til barnehage i perioden 01.01.2006 – 30.09.2007

Bydel	Antall programdeltagere med rett og plikt med forsinket oppstart mer enn tre måneder pga. manglende barnetilsyn	Prioriterer bydelen barn av programdeltagere med rett og plikt ved opptak til barnehage?
01 Gamle Oslo	1	Ja
02 Grünerløkka	0	Ja
03 Sagene	2	Ja
04 St. Hanshaugen	1	Ja
05 Frogner	6	Ja
06 Ullern	0	Nei
07 Vestre Aker	4	Ja
08 Nordre Aker	9	Nei
09 Bjerke	2	Ja
10 Grorud	1	Nei
11 Stovner	1	Ja
12 Alna	1	Ja
13 Østensjø	0	Ja
14 Nordstrand	2	Ja
15 Søndre Nordstrand	3	Ja

Av tabell 2 ser vi at flertallet av bydelene, 12 av 15, meldte at de i perioden januar 2006 til september 2007 hadde hatt deltagere med rett og plikt til introduksjonsprogram som hadde fått forsinket oppstart i mer enn tre måneder pga. mangel på barnetilsyn. Dette gjaldt totalt 33 deltagere.

I tabell 2 kommer det videre frem at barn av programdeltagere ble prioritert ved opptak til barnehage i 12 bydeler. Bydelene Ullern, Nordre Aker og Grorud hadde ikke en slik ordning. Bydel Ullern presiserte i sitt svar at bydelen la ved et brev i søknaden til barnehagen der det

ble bedt om at søkeren ble prioritert. For øvrig hadde ingen deltagere i denne bydelen fått forsinket programstart pga. manglende barnetilsyn. I Bydel Nordre Aker var 9 deltakere forhindret fra deltakelse i mer enn 3 måneder på grunn av manglende barnetilsyn. I Bydel Grorud gjaldt dette én deltager. Bydel Frogner og Bydel Vestre Aker prioriterte barn av deltakere i introduksjonsprogram ved tildeling av barnehageplass, likevel var henholdsvis 6 og 4 programdeltakere i disse bydelene forhindret fra oppstart i mer enn 3 måneder i den undersøkte perioden.

Både i hovedundersøkelsen i 2005 og i oppfølgingsundersøkelsen nå framkom det at det også var andre grunner enn manglende barnetilsyn som førte til forsinket eller manglende programdeltagelse. Bydel Alna og Bydel Søndre Nordstrand meldte at manglende kapasitet ved voksenopplæringens norskkurs i noen tilfeller kunne medføre forsinkelser. I tillegg ble det nevnt at helsemessige problemer, både fysiske og psykiske og knyttet til egen eller nær familie, forhindret eller vanskeliggjorde enkeltes deltagelse.

Tabell 3. Antall årsverk og programdeltagere per årsverk i bydelene per 15.09.2007

Bydel	Antall årsverk	Antallet programdeltagere totalt delt på årsverk
01 Gamle Oslo	5	14
02 Grünerløkka	3,5	18
03 Sagene	1	36
04 St. Hanshaugen	1	28
05 Frogner	3,5	17
06 Ullern	1,4	18
07 Vestre Aker	2	16
08 Nordre Aker	2	21
09 Bjerke	1	24
10 Grorud	2	20
11 Stovner	2,7	15
12 Alna	4,4	21
13 Østensjø	2	19
14 Nordstrand	2	15
15 Søndre Nordstrand	3,7	16

I gjennomsnitt hadde hver kontaktperson, fordelt på årsverk, ansvar for å følge opp 18 deltagere (gjennomsnitt for Oslo kommune). Som vi ser av tabell 3 lå 12 av bydelene i intervallet fra 14 til 22 deltagere per kontaktperson. Bydelene med flest deltagere per kontaktperson var Bydel Sagene og Bydel St. Hanshaugen med henholdsvis 36 og 28 deltagere. Bydel St. Hanshaugen ga tilbakemelding om at de fra november i år ville ha 33 deltagere per kontaktperson. Lavest lå Bydel Gamle Oslo med 14 deltagere per kontaktperson. Vi ser også at tre bydeler, bydelene Sagene, St. Hanshaugen og Bjerke, hadde kun ett årsverk som kontaktperson til oppfølging av programdeltagere.

Saksbehandling og oppfølging av programdeltagere i Bydel Alna og Bydel Østensjø
Siden hovedundersøkelsen i 2005 er det innført et nytt felles saksbehandlingssystem, *Socio*, i bydelene. Innføringen av dette saksbehandlingsverktøyet er den viktigste endringen som har skjedd på feltet siden hovedundersøkelsen i 2005. Informantene i bydelene ble bedt om å vurdere hvilken innflytelse innføringen hadde hatt på saksbehandlingen.

- Ifølge informantene hadde Socio lettet oppfølgingen av programdeltagerne. All informasjon om programdeltagerne var nå samlet på ett sted, og det var blant annet lettere å føre oversikt over fravær.

- Informantene etterlyste imidlertid en funksjonalitet i verktøyet slik at dokumenter som f. eks pedagogiske rapporter fra lærere og dokumenter fra helsetjenesten kunne lagres i Socio. Videre bidro manglende kompatibilitet mellom Socio og Nasjonalt introduksjonsregister (NIR) til dobbeltarbeid ved at en del identisk informasjon måtte føres i begge systemer.

- Revisjonens gjennomgang av saksbehandlingen i Socio i de to bydelene indikerte at de var kommet ulikt langt i implementeringen av programmet. For eksempel var alle individuelle planer som ble kontrollert i Bydel Østensjø utarbeidet i Socio, mens kun 1 av 4 individuelle planer i Bydel Alna var utarbeidet i Socio.

Kommunerevisjonen vil komme nærmere inn på bydelenes bruk av Socio i en egen sak som vil bli rapportert i 2008.

Nærmere om praksis i Bydel Alna

- Ifølge informantene ble individuell plan vanligvis utarbeidet innen 3 måneder. Nyankomne flyktninger ble raskt kalt inn til et møte etter at bydelen hadde fått melding om bosetting.

- Ifølge informantene varierte praksis for hvor ofte individuell plan ble revidert. Stikkprøvene viste at 3 av 4 individuelle planer var revidert innen de siste seks månedene, den siste planen var ikke blitt revidert.

- Stikkprøvene viste at det i varierende grad var nedfelt i individuell plan hvem som hadde ansvar for gjennomføring av aktiviteter/tiltak. I to tilfeller var det skrevet hvem som hadde ansvar for gjennomføringen, i begge tilfeller var kontaktpersonen pålagt alt ansvar.

- I to av fire stikkprøver var det svært lite dokumentasjon av møter mellom kontaktperson og programdeltager. I de to andre stikkprøvene var det en del dokumentasjon av dette.

Nærmere om praksis i Bydel Østensjø

- Ifølge informantene hadde bydelen innført en særskilt ordning med startpakke til flyktninger med rett og plikt til introduksjonsordning. Startpakken gjorde at flyktningene ikke trengte økonomisk støtte fra sosialsenteret fram til utbetaling av introduksjonsstønad. Introduksjonsprogrammet ble igangsatt samtidig med at flyktningen undertegnet leiekontrakt, og før det eventuelt var ledig plass på kurs i regi av Oslo Voksenopplæring.

- Ifølge informantene var programdeltageren alltid til stede ved utarbeidelse av individuell plan, og individuell plan skulle bli revidert fortløpende basert på programdeltagerens ønsker/behov og gjennomførte kurs/aktiviteter.

- I de fire stikkprøvene var individuell plan utarbeidet og det forelå en del dokumentasjon av oppfølging av programdeltagere. Imidlertid var det nesten ikke dokumentasjonen av oppfølging fra før innføringen av Socio i januar 2007.

- Stikkprøvene viste at kortfattet informasjon fra møter ble lagt inn i Socio-journal.

Kommunerevisjonens vurdering og konklusjon
Introduksjonsloven § 3 angir at det innen tre måneder skal tilrettelegges introduksjonsprogram til personer med rett og plikt til deltagelse. 12 av 15 bydeler ga tilbakemelding om at de hadde hatt programdeltagere med rett og plikt til introduksjonsprogram som fikk forsinket programoppstart i mer enn 3 måneder i perioden januar 2006 til september 2007 pga. manglende tilbud om barnepass. Bydel Nordre Aker og Bydel Frogner meldte at dette gjaldt relativt mange programdeltagere. Bydelene bør vurdere behovet for tiltak for å legge til rette for barnetilsyn slik at alle med rett og plikt til introduksjonsprogram kan starte innen 3 måneder etter bosetting.

Undersøkelsen viser videre at antall programdeltakere per kontaktperson varierte. Bydel Sagene og Bydel St. Hanshaugen skilte seg ut ved at kontaktpersonene i disse bydelene hadde markant flere programdeltagere å følge opp enn gjennomsnittet i kommunen, samtidig som disse bydelene kun hadde en kontaktperson ansatt. Imidlertid avhenger kontaktpersonenes mulighet for oppfølging av programdeltagere av flere forhold. Både den enkelte programdeltagers behov for oppfølging og omfanget av kontaktpersonenes øvrige arbeidsoppgaver, for eksempel bosetting, varierer og har innvirkning på kontaktpersonenes arbeidsbelastning. Samtidig er det klart at et stort antall programdeltagere per kontaktperson gir større risiko for at bydelene ikke klarer å følge opp deltagerne på tilfredsstillende vis. Bydel Sagene og Bydel St. Hanshaugen bør vurdere om oppfølgingen av programdeltagere er tilfredsstillende.

Stikkprøvene viste at dokumentasjonen av oppfølging av programdeltagere var varierende og at bydelen fortsatt hadde et forbedringspotensial mht. utarbeiding av individuelle planer. I følge de vi intervjuet har Bydel Alna gjennomført enkelte tiltak mht. arkivering og dokumentasjon. Kommunerevisjonen vurderer det slik at Bydel Alna delvis har gjennomført de tiltakene bydelen meldte i 2005. Bydel Alna bør gjennomgå sine rutiner for utarbeidelse av individuell plan og dokumentasjon av oppfølgingen av programdeltagere.

Kommunerevisjonen vurderer det slik at Bydel Østensjø i hovedsak har gjennomført tiltakene som ble meldt i 2005 knyttet til å prioritere barn av programdeltakere ved inntak i barnehage, redusere antall deltakere per kontaktperson og rutiner som gjelder individuelle planer.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak
Kontrollutvalget merker seg at enkelte bydeler melder at flere deltagere med rett og plikt til deltakelse har måttet utsette oppstart av introduksjonsprogram i mer enn 3 måneder på grunn av manglende barnetilsyn. Kontrollutvalget understreker viktigheten av at bydelene følger introduksjonsloven, og tilrettelegger for at flyktninger med rett og plikt til introduksjonsprogram kan begynne innen rimelig tid etter bosetting.

Kontrollutvalget ser at antallet programdeltagere per kontaktperson varierer fra bydel til bydel. Enkelte bydeler har både forholdsvis mange programdeltagere per kontaktperson og kun en ansatt kontaktperson med ansvar for å følge opp programdeltagerne. Disse bydelene bør vurdere om dette er tilfredsstillende.

Kontrollutvalget merker seg at Bydel Østensjø i hovedsak har fulgt opp de tiltakene bydelen varslet i forbindelse med hovedundersøkelsen. Kontrollutvalget merker seg videre at Bydel

Alna delvis har gjennomført meldte tiltak. Kontrollutvalget påpeker at bydelen bør gjennomgå sine rutiner for utarbeidelse av individuell plan og dokumentasjon av oppfølgingen av programdeltagere.

Kontrollutvalget tar for øvrig oppfølgingsundersøkelsen av Kommunerevisjonens rapport 24/2005: *Introduksjonsordningen for flyktninger* til orientering.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Vennlig hilsen

Johnny Pedersen
fung. kommunerevisor

Lars Normann Mikkelsen
fung. avdelingsdirektør

Utrykte vedlegg:
Forvaltningsrevisjonsrapport 24/2005: *Introduksjonsordningen for flyktninger*

Kopi med utskrift av protokollen sendes:
Bydelene (1-15)
Byråden for barn og utdanning
Byråden for velferd og sosiale tjenester
Helse- og velferdsetaten

OVK 28/08

Saksframlegg

Til:	Helse- og sosialkomiteen	**Dato:**	21.12.2007
Fra:		**Vår ref(saksnr):**	200600051-7
Saksbeh:		**Arkivkode:**	126
Telefon:			

OPPFØLGING AV RAPPORT 24/2005 INTRODUKSJONSORDNINGEN FOR FLYKTNINGER - KONTROLLUTVALGETS MØTE 13.12.2007 SAK 115

Saken gjelder:

I 2005 gjennomførte Kommunerevisjonen en forvaltningsrevisjon av introduksjonsordningen for flyktninger (rapport 24/2005). Hovedfokus i undersøkelsen var hvordan introduksjonsordningen ble praktisert i bydelene etter at ordningen ble obligatorisk, og om bydelenes praksis på sentrale områder var i tråd med introduksjonsloven.

Undersøkelsen viste blant annet:

· At om lag 10 % av personene som hadde rett og plikt til introduksjonsprogram, ikke deltok. Mangel på egnet barnetilsyn var ifølge bydelene den viktigste hindringen for deltakelse.

· Det var stor variasjon mellom bydelene i antall deltagere den enkelte kontaktperson skulle følge opp.

· Det ble funnet mangler både ved de individuelle planene og i dokumentasjonen av oppfølging av programdeltagerne i Bydel Alna og Bydel Østensjø.

Kommunerevisjonen har nå gjennomført en oppfølgingsundersøkelse. Oppfølgingen viste at:

· Et flertall av bydelene meldte at introduksjonsdeltagere måtte utsette oppstart av program i mer enn 3 måneder på grunn av manglende barnetilsyn.

· Bydel Sagene og Bydel St. Hanshaugen hadde forholdsvis mange programdeltagere per kontaktperson sammenliknet med de andre bydelene.

· Bydel Østensjø hadde i hovedsak fulgt opp de tiltak bydelen varslet i forbindelse med hovedundersøkelsen, mens Bydel Alna delvis hadde gjennomført meldte tiltak.

Kommunerevisoren fremmet følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at enkelte bydeler melder at flere deltagere med rett og plikt til deltakelse har måttet utsette oppstart av introduksjonsprogram i mer enn 3 måneder på grunn av manglende barnetilsyn. Kontrollutvalget understreker viktigheten av at bydelene følger introduksjonsloven, og tilrettelegger for at flyktninger med rett og plikt til introduksjonsprogram kan begynne innen rimelig tid etter bosetting.

Kontrollutvalget ser at antallet programdeltagere per kontaktperson varierer fra bydel til bydel. Enkelte bydeler har både forholdsvis mange programdeltagere per kontaktperson og

kun en ansatt kontaktperson med ansvar for å følge opp programdeltagerne. Disse bydelene bør vurdere om dette er tilfredsstillende.

Kontrollutvalget merker seg at Bydel Østensjø i hovedsak har fulgt opp de tiltakene bydelen varslet i forbindelse med hovedundersøkelsen. Kontrollutvalget merker seg videre at Bydel Alna delvis har gjennomført meldte tiltak. Kontrollutvalget påpeker at bydelen bør gjennomgå sine rutiner for utarbeidelse av individuell plan og dokumentasjon av oppfølgingen av programdeltagere.

Kontrollutvalget tar for øvrig oppfølgingsundersøkelsen av Kommunerevisjonens rapport 24/2005: *Introduksjonsordningen for flyktninger* til orientering.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Kontrollutvalgets behandling:

Følgende medlemmer deltok under behandlingen av saken:

Frode Jacobsen (A), Ingrid C. Eriksen (H), Knut Frigaard (F), Audun Iversen (H), Jan-Bendix Byhring (SV), Kari Kjenndalen (A), Peter Torjesen (A), Hartvig Opsjøn (KrF), Harald Minken (R), Olav Røssaak (V)

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 30.11.2007

FORSLAG:

Knut Frigaard (F) fremmet følgende endringsforslag til første avsnitt, begynnelsen av andre punktum:

Kontrollutvalget understreker at bydelene skal følge introduksjonsloven...

Jan-Bendix Byhring (SV) *fremmet følgende endringsforslag til første avsnitt, slutten av andre punktum:*

...og gjøre sitt for å legge til rette for at...

Votering:

Kommunerevisorens forslag med Knut Frigaards og Jan-Bendix Byhrings endringsforslag ble enstemmig vedtatt.

Etter dette er kontrollutvalgets vedtak følgende:

Kontrollutvalget merker seg at enkelte bydeler melder at flere deltagere med rett og plikt til deltakelse har måttet utsette oppstart av introduksjonsprogram i mer enn 3 måneder på grunn av manglende barnetilsyn. Kontrollutvalget understreker at bydelene skal følge

introduksjonsloven, og gjøre sitt for å legge til rette for at flyktninger med rett og plikt til introduksjonsprogram kan begynne innen rimelig tid etter bosetting.

Kontrollutvalget ser at antallet programdeltagere per kontaktperson varierer fra bydel til bydel. Enkelte bydeler har både forholdsvis mange programdeltagere per kontaktperson og kun en ansatt kontaktperson med ansvar for å følge opp programdeltagerne. Disse bydelene bør vurdere om dette er tilfredsstillende.

Kontrollutvalget merker seg at Bydel Østensjø i hovedsak har fulgt opp de tiltakene bydelen varslet i forbindelse med hovedundersøkelsen. Kontrollutvalget merker seg videre at Bydel Alna delvis har gjennomført meldte tiltak. Kontrollutvalget påpeker at bydelen bør gjennomgå sine rutiner for utarbeidelse av individuell plan og dokumentasjon av oppfølgingen av programdeltagere.

Kontrollutvalget tar for øvrig oppfølgingsundersøkelsen av Kommunerevisjonens rapport 24/2005: *Introduksjonsordningen for flyktninger* til orientering.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Oslo kommune
Friluftsetaten
Miljø- og planavdelingen

OVK 30/08

OSLO KOMMUNE
BYDEL ØSTENSJØ
4 MAR 2008
SAKSNR: 08/00900-1 | UG
AVD. H
SAKSBEH.: | AK 930
Kopi: BOK, H

Se mottakerliste

Dato: 01.03.2008

Deres ref:	Vår ref (saksnr):	Saksbeh:	Arkivkode:
	08/00217-2	Cecilie Bergmann,	0 930,0
	Oppgis ved alle henvendelser		

INTERN HØRING AV BYØKOLOGISK PROGRAM 2008-2024

Byøkologisk program 2008-2024 beskriver hvordan Oslo kommune skal arbeide for å nå sine visjoner for Oslomiljøet. Ved utarbeidelsen er gjeldende Byøkologisk program 2002-2014 og Miljø- og bærekraftstatus 2006 lagt til grunn. Det er i tillegg gjennomført en bred intern høring og flere arbeidsmøter. En arbeidsgruppe med de viktigste kommunale miljøetatene har bidratt i prosessen. Friluftsetaten har laget et utkast basert på disse bidragene og innspill fra byrådsavdeling for miljø og samferdsel.

Byøkologisk program 2008-2024 er vedlagt. Hvilke virksomheter som bør være ansvarlig for gjennomføring, oppfølging og rapportering er angitt i programmet. Det gjennomføres samtidig en ekstern høring av Byøkologisk program der kolonnen for ansvar er tatt ut. Informasjon om dette finner du på http://www.friluftsetaten.oslo.kommune.no/ under *Planer til høring* (i høyrefeltet på hovedsiden). Her finner du også andre relevante dokumenter.

Hva er Byøkologisk program?

Da forrige Byøkologisk program ble vedtatt fastsatte bystyret følgende visjoner for utvikling av byen vår.

- Oslo skal være en by i bærekraftig utvikling preget av økonomisk, sosial og kulturell vekst innenfor naturens økologiske bæreevne
- Vi skal overlevere byen til neste generasjon i en bedre miljøtilstand enn vi selv overtok den
- Oslo skal være en av verdens mest bærekraftige og miljøvennlige hovedsteder

Byøkologisk program revideres en gang per bystyreperiode. Programmet skal ivareta visjonene ved å sammenfatte og synliggjøre prioriterte innsatsområder. Oslo har nå valgt å dele opp programmet i 8 innsatsområder (tidligere 6):

1. Oslo skal redusere klimagassutslippene og bedre luftkvaliteten
2. Banebyen Oslo skal arbeide for miljøeffektiv mobilitet og transport
3. Oslo skal ha en bærekraftig byutvikling, og miljøvennlige bygningsmiljøer og byrom
4. Oslo skal ha kretsløpsbasert avfallshåndtering
5. Oslo skal bevare og styrke sin blågrønne struktur

Friluftsetaten
Miljø- og planavdelingen
Postadresse:
Postboks 1443 Vika
0115 Oslo
Besøksadresse:
Sommerrogata 1, inngang Inkognitogata
postmottak@fri.oslo.kommune.no
Telefon: 02180
Telefaks: 23 42 70 01
Bankgironr.:6097 05 04543
Org.nr.:971 185 600

Renovasjonsetaten	v/direktør Lasse Ramdahl	Pb 4533 Nydalen	0404	OSLO	Norge
Rusmiddeletaten	v/direktør Tone Gulliksen	Pilestredet 27	0164	OSLO	Norge
Samferdselsetaten	v/direktør Knut O. Gabestad	Pb 6703 Etterstad	0609	OSLO	Norge
Trafikketaten	v/direktør Per Morstad	Pb 9336 Grønland	0135	OSLO	Norge
Utdanningsetaten	v/direktør Astrid Søgnen	Pb. 6127 Etterstad	0602	OSLO	Norge
Utviklings- og kompetanseetaten	v/direktør Wenche Hagan	Pb 6538 Etterstad	0606	OSLO	Norge
Vann- og avløpsetaten	v/direktør Finn Johansen	Pb. 4704 Sofienberg	0506	OSLO	Norge
Byantikvaren	v/direktør Marte Boro	Pb 2094 Grünerløkka	0505	OSLO	Norge
Oslo Havn KF	v/direktør Anne Sigrid Hamran	Pb 230 Sentrum,	0103	OSLO	Norge
Oslo Sporveier AS		Pb 2857 Tøyen	0608	OSLO	Norge
Omsorgsbygg Oslo KF	v/direktør Jan-Egil Clausen	Pb 2773 Solli	0201	OSLO	Norge
Boligbygg Oslo KF	v/direktør Amund Alm	Pb 1192 Sentrum	0107	OSLO	Norge
Undervisningsbygg	v/adm. dir Knut Jonny Johansen	Pb 6473 Etterstad	0605	OSLO	Norge
Plankontoret for Groruddalen		Rådhuset	0037	OSLO	Norge
Fjordbyen		Langkaia, Skur 49	0150	OSLO	Norge
Bydel Alna	v/direktør Erik Kjeldstadli	Pb 116 Furuset	1001	OSLO	Norge
Bydel Bjerke	v/direktør Kari-Anne Mathisen	Pb 23 Linderud	0517	OSLO	Norge
Bydel Frogner	v/direktør Wenche Ørstavik	Pb 2400 Solli	0201	OSLO	Norge
Bydel Gamle Oslo	v/direktør Marit Langfeldt Ege	Pb 9406 Grønland	0135	OSLO	Norge
Bydel Grorud	v/direktør Helge Jagmann	Ammerudveien 22	0958	OSLO	Norge

Bydel Grünerløkka	v/direktør Heidi Larssen	Pb 2128 Grünerløkka	0505	OSLO	Norge
Bydel Nordre Aker	v/direktør Mona Taasen	Pb 4433 Nydalen	0403	OSLO	Norge
Bydel Nordstrand	v/direktør Per Johannessen	Pb.98 Nordstrand	1112	OSLO	Norge
Bydel Sagene	v/direktør Knut Egger	Pb 4200 Nydalen	0401	OSLO	Norge
Bydel St. Hanshaugen	v/direktør Tone Frønes	Pb 6999 St. Olavs plass	0130	OSLO	Norge
Bydel Stovner	v/direktør Maria Brattebakke	Karl Fossums vei 30	0985	OSLO	Norge
Bydel Søndre Nordstrand	v/direktør Turid Glærum	Pb 180 Holmlia	1203	OSLO	Norge
Bydel Ullern	v/direktør Thor-Even Strømme	Pb 43 Skøyen	0212	OSLO	Norge
Bydel Vestre Aker	v/direktør Jan Hagen	Pb 59 Røa	0985	OSLO	Norge
Bydel Østensjø	v/direktør Tove Stien	Pb 157 Manglerud	0612	OSLO	Norge

BYØKOLOGISK PROGRAM 2008-2024

Innsatsområder:

1. Oslo skal redusere klimagassutslippene og bedre luftkvaliteten
2. Banebyen Oslo skal arbeide for miljøeffektiv mobilitet og transport
3. Oslo skal ha en bærekraftig byutvikling, og miljøvennlige bygningsmiljøer og byrom
4. Oslo skal ha kretsløpsbasert avfallshåndtering
5. Oslo skal bevare og styrke sin blågrønne struktur
6. Oslo skal ha en miljøeffektiv kommuneforvaltning
7. Oslo skal samarbeide med innbyggerne og næringslivet for et bedre miljø
8. Oslo skal bidra til og samarbeide for et bedre miljø regionalt, nasjonalt og globalt

1. OSLO SKAL REDUSERE KLIMAGASSUTSLIPPENE OG BEDRE LUFTKVALITETEN

Mål	Strategi/tiltak	Indikatorer *)	Frist	Ansvarlig for gjennomføring og oppfølging.
1.1 Oslos skal redusere sine klimagassutslipp med 50 % innen 2030, og bli klimagassnøytrale innen 2050	1.1.1 Gjennomføre og rullere Handlingsprogrammet for effektivisering og omlegging av stasjonær energibruk i Oslo i neste bystyreperiode. Enøkfondet omlegges til Energi- og klimafondet for å kunne prioritere stimulering av tiltak som reduserer klimagassutslippene. Det skal blant annet stimuleres til at flere huseiere, utbyggere og gårdeiere satser på biobrensel og passive varmekilder som sol, sjø og jordvarme, evt. integrert i fjernvarme, samt annen energiøkonomisering/effektivisering.	*Utslipp av klimagasser fra stasjonær energi i Oslo (ENE)* *Forbruk av strøm per innbygger (ENE) (E)*	2012	MOS, ENE
	1.1.2 Revidere Klima- og energihandlingspakken for Oslo regionen. Få alle sektorer i Osloregionen; stat, næringsliv, innbyggere og kommune til å bli med på en felles dugnad for å redusere klimagassutslippene fra transport, stasjonær energi og avfall. Sikre	*Utslipp av klimagasser per innbygger i Oslo,*	2008	MOS, FRI

*) Ansvarlig virksomhet for indikatoren angis i parentes.
(E) = Europeiske bærekraftindikator (N) = Nordisk bærekraftindikator

	1.3.2 Redusere lokal luftforurensing fra det lokale veinettet. Overskridelser av grenseverdier gitt i forskrift om lokal luftkvalitet følges opp med prioriterte tiltak der dette er nødvendig.	*overskridelser av Ozon (FRI) (E)* *Årlig middel-konsentrasjon av NO_2 (FRI) (E)*		FRI, MOS
1.4 Oslo skal redusere innbyggernes støybelastning	1.4.1 Fullføre støykartleggingen i Oslo etter både Forurensningsforskriftens del om støy og etter statlig retningslinje for støy i arealplanleggingen (T-1442). Kartleggingen etter retningslinjene baseres på nåsituasjonen i tillegg til prognoser for støyutvikling inntil 20 år frem i tid med sikte på at kartene skal brukes i arealplanleggingen i forebyggende øyemed. Støykartleggingen følges opp med en handlingsplan med sikte på å sette inn tiltak for å redusere støyplagene for befolkningen. Stille områder i byggesonen og marka skal velges ut og ivaretas og sikres gjennom handlingsplanen. 1.4.2 Etablere forvaltningspraksis som sikrer at ny og eksisterende infrastruktur for transport skjer på en måte som sikrer at intensjonen i T-1442, statlige retningslinjer for støy etterleves. Avgrense sentrumsområder og kollektivknutepunkter og etablere særskilte retningslinjer for hvordan slike områder skal håndteres som avvik fra de generelle bestemmelsene i retningslinjene. 1.4.3 Fremskaffe vesentlig bedre grunnlagsdata om vegtrafikk til bruk i kartlegging og overvåking av støy og luftkvalitet. Det er i denne forbindelse behov for en vesentlig større satsing på trafikktellinger, samt utvikling og vedlikehold av trafikkdatabaser.	*Andel av be-folkningen som er utsatt for støynivå over 55dB(A) dag (HEV) (E)* *Andel som er utsatt for 55dB(A) natt (HEV) (E)*	2008 2010	FRI, PBE PBE, SAM SAM

*) Ansvarlig virksomhet for indikatoren angis i parentes.
(E) = Europeiske bærekraftindikator (N) = Nordisk bærekraftindikator

	2.2.3 Bedre fremkommeligheten og trafikksikkerheten for syklister. Prioritere gjennomføring og videreutvikling av planen Hovedsykkelveinettet i Oslo. Videreutvikle sekundærsykkelveinettet. Forser utbyggingen av sykkelparkeringsplasser, spesielt i forbindelse med holdeplasser og stasjoner. Utvide By-sykkelordningen i Oslo til 3000 sykler. 2.2.4 Oslo kommune skal fortsette å stimulere til økt bruk av sykkel i egen tjeneste. Sykkelgodtgjørelsen for bruk av egen sykkel i Oslo kommunens tjeneste videreføres og gjøres bedre kjent. 2.2.5 Det utarbeides en egen plan for universell utforming basert på en vurdering av forholdene for fotgjengere i de ulike bydelene med forslag til kart og andre tiltak for å gjøre det enklere og tryggere å ta seg frem i Oslo. Utforming av det offentlige uterom, inklusive gater, veier og plasser skal være inkluderende for alle mennesker, uavhengig av alder og ferdigheter.	*Antall meter gågater i Oslo (SAM)* *Antall fotgjengere og syklistdødsfall som en følge av trafikkulykker per år (SAM) (E)* *Antall kilometer sykkelveier og sykkelfelt (SAM) (E)* *Årlig utlegg til bil- og sykkelgodt-gjørelse og taxi (FIU)* *Antall bydeler som har utarbeidet en plan for universell utforming (PBE)*	2011 2012	SAM, MOS FIU, ALLE PBE, SAM, Bydelene
2.3 Oslo skal øke andelen kollektivreiser	2.3.1 Videreføre kollektivsatsingen med fysisk opprusting av infrastruktur og materiell, for å få et driftssikkert, attraktivt og moderne kollektivtransportssystem. Fremkommelighets-arbeidet videreføres for å sikre bedre fremkommelighet, komfort og punktlighet. 2.3.2 Utvikle kollektivtilbudet i et samspill mellom trikk, T-bane, tog og buss som utvikler og utnytter driftsartenes miljøkvaliteter og andre sterke sider.	*Andel av befolkningen som bor innen 300 meter fra en kollektivholdeplass (PBE) (E)*		MOS, Ruter BYU, MOS

*) Ansvarlig virksomhet for indikatoren angis i parentes.
(E) = Europeiske bærekraftindikator (N) = Nordisk bærekraftindikator

	2.4.3 Forlenge ordningen med avgiftsfri parkering og passering av bompengeringen for nullutslippsbiler. Fortsette arbeidet for etablering av flere ladestasjoner for elbiler i parkeringshus og på bensinstasjoner, samt pumper for biodrivstoff på alle bensinstasjoner.	*Deltagere i bil-delingsordninger i Oslo (SAM)*		MOS, TET, SAM

3. OSLO SKAL HA EN BÆREKRAFTIG BYUTVIKLING, MED MILJØVENNLIGE BYROM OG BYGNINGSMILJØER

Mål	Strategi/tiltak	Indikatorer *)	Frist	Ansvarlig for gjennomføring og rapportering på indikator
3.1 Oslos arealplanlegging og -forvaltning skal fremme en miljøeffektiv byutvikling i samsvar med gode byøkologiske prinsipper	3.1.1 Næringsutvikling og boligbygging skal, i samsvar med Kommuneplanen, skje ved fortetting innenfor byggesonen og i tilknytning til knutepunkter på kollektivtransportnettet. Fortetting skal i hovedsak skje på tidligere områder for industri, havn og arealer for samferdselsanlegg, og ikke på bekostning av grøntstruktur, verneverdige bygninger og miljøer. Vesentlige miljøkonsekvenser utredet i forbindelse med konsekvensutredninger skal følges opp i utbyggingsfasen. I denne forbindelse skal det stimuleres til utførelse av CO^2 regnskap ved planlegging av større byutviklingsområder. Miljøkrav skal integreres i reguleringsplaner for å styrke miljøkvaliteten i arealutviklingen.	*Andel nybygging på tidligere arealer for industri, havn og samferdsel (PBE) (E)* *Befolkningstetthet i nye boligområder (PBE) (E)*		BYU, FIU, PBE
	3.1.2 Oslo kommune vil tilrettelegge for at innbyggerne skal ha et dekkende servicetilbud i gangavstand fra der de bor. Viktige tilbud i denne sammenheng er friområder, returpunkter for avfall, holdeplasser på kollektivsystemet og dagligvareforretninger.	*Andel av befolkningen med tilgang til lokalt servicetilbud innen 300 meter fra hjemmet (PBE) (E)*		PBE

*) Ansvarlig virksomhet for indikatoren angis i parentes.
(E) = Europeiske bærekraftindikator (N) = Nordisk bærekraftindikator

	3.2.2 Det bør brukes miljøprogrammering i prosjektering og design av alle kommunale nybygg og store rehabiliteringer for å sikre lang holdbarhet ved klimatilpassing, og redusert energi og ressursbruk samt miljøeffektive materialer og tekniske løsninger.	*Energibruk per m^2 i kommunale bygg (EBY) (E)*		Omsorgsbygg Oslo KF, Boligbygg KF, Undervisn. bygg, EBY, PBE
3.3 Oslos byrom skal bevares, videre-utvikles og gjøres grønnere	3.3.1 Vedtatte planer for opprusting av Oslos byrom følges opp, jfr. Kommunedelplan for torg og møteplasser, Handlingsprogram for rehabilitering og opprustning av gater, torg og møteplasser, Belysningsplan og Estetisk plan for Oslo. Prosjektet Levende Oslo vurderes videreført som bidrag til en opprustning av sentrale byrom.			PBE, FRI
	3.3.3 Det søkes etablert et system for sentrum med samordnet tilsyn, veiledning, orden, renhold og forvaltning av de offentlige uterom, gater, plasser og parker i samarbeid mellom de berørte etater. Antall rotter i sentrum søkes redusert.			SAM, FRI, TET
	3.3.4 Stopp Tagging kampanjen utvides til å omfatte alle bydeler. I bydelene i ytre by intensiveres innsatsen i samarbeid mellom Samferdselsetaten, bydelene, politiet, Ruter AS, borettslag, velforeninger, næringslivet og andre aktuelle aktører. Det søkes etablert et system med samordnet fjerning av tagging på kommunale eiendommer og installasjoner (søppel kasser, murer, etc.) for hele byen gjennom en samkjøpskontrakt for flest mulig av kommunens virksomheter.	*Antall politianmeldte tagginger i forhold til antall bøtelagte taggere (MOS)* *Antall deltagende velforeninger, borettslag og bedrifter m.v. (MOS)*	2009	MOS
	3.3.5. Rusken-aksjonene videreføres for å bidra til å styrke folks bevissthet om å ta ansvar for trivsel og renhold i sitt nærmiljø.			MOS

*) Ansvarlig virksomhet for indikatoren angis i parentes.
(E) = Europeiske bærekraftindikator (N) = Nordisk bærekraftindikator

4. OSLO SKAL HA KRETSLØPSBASERT AVFALLSHÅNDTERING

Mål	Strategi/tiltak	Indikatorer *)	Frist	Ansvarlig for gjennomføring og rapportering på indikator
4.1 Oslo skal forebygge at avfall oppstår og bidra til økt ombruk	4.1.1 Bevisstgjøre Oslos innbyggere og næringsliv i forhold til eget forbruk og produkters levetidskostnader, gjenbruks- og reparasjonsmuligheter. Videreutvikle samarbeidet med Grønn hverdag og LOOP. Oslo kommune skal være en pådriver overfor staten for å sikre bedre rammevilkår for forebygging av avfallsproduksjon. 4.1.2 Rullere avfallsplanen skal for perioden 2010-2013 med sikte på utvikling og drift av et mest mulig miljøeffektivt avfallhåndteringssystem i Oslo. Avfallshåndteringen skal være basert på avfallshierarkiets prioriteringer. Det stilles krav om avfallssug eller tilsvarende i utbyggingsprosjekter på over 200 leiligheter. Oslo kommune skal søke å redusere kommunens egen avfallsproduksjon til et minimum. 4.1.3 Tilrettelegge nye gjenbruksstasjoner skal for ombruksvirksomhet. Arbeidet for å øke omfanget av hjemmekompostering videreføres. Oslo skal videreføre samarbeidet med frivillige organisasjoner om mottak av tekstiler til ombruk og gjenbruk.	*Antall kilogram husholdningsavfall pr. innbygger (REN) (N)* *Andel avfall som går til deponi (REN) (E)* *Andel kommunalt avfall som blir hentet i frak-sjoner(REN)(E)* *Omfang av hjemme-kompostering (REN)*	2009	REN REN REN
4.2 Oslo skal arbeide for økt materialgjenvinning	4.2.1 Kommunen skal ha innført henteordninger for matavfall og plastemballasje i tillegg til papir og restavfall innen 31.12.2011. Tilbudet med bringeordninger for glass, metall og grovavfall skal utvides til med flere returpunkter, minigjenbruksstasjoner/miljøstasjoner og gjenbruksstasjoner. Det skal være returpunkter med en dekningsgrad hvor minst 90 % av befolkningen ikke har over 300m gangavstand til nærmeste returstasjon. Oslo skal stimulere til økt material- og energigjenvinning i næringslivet.	*Antall gjenbruks-stasjoner (REN)* *Andel av befolkningen med maks. 300 m til nærmeste retur-*	2011/ 2012	REN

*) Ansvarlig virksomhet for indikatoren angis i parentes.
(E) = Europeiske bærekraftindikator (N) = Nordisk bærekraftindikator

5. OSLO SKAL BEVARE OG STYRKE SIN BLÅGRØNNE STRUKTUR

Mål	Strategi/tiltak	Indikatorer *)	Frist	Ansvarlig for gjennomføring og rapportering på indikator
5.1 Oslo skal bevare og utvikle det biologiske mangfoldet	5.1.1 Oslo kommune skal ta sin del av det nasjonale ansvaret knyttet til Norges undertegning av deklarasjonen fra Verdens naturvernorganisasjon, IUCN (World Conservation Union) om behovet for å redusere tapet av biologisk mangfold innen 2010. De biologisk mest verneverdige og truete naturområdene skal sikres og utvikles. En økologisk forsvarlig restaurering og skjøtsel av områdene inngår som en viktig del av dette. Truede, viktige områder for biologisk mangfold skal sikres gjennom regulering og om nødvendig erverv.	*Antall utrydnings-truete arter (rødlistearter)(FRI)* *Andel vernete naturområder av samlet areal (FRI) (N)*		FRI
	5.1.2 Kunnskapsgrunnlaget om Oslos biologisk mangfold oppdateres kontinuerlig, og benyttes av kommunens saksbehandlere.			FRI
	5.1.3 Arbeidet med å redusere forekomsten av fremmede arter skal ha sterk prioritet	*Forekomst av uønskete fremmede arter (FRI)*		FRI
5.2 Oslo skal bevare og videreutvikle grønnstrukturen med fokus på sammenheng og kvalitet	5.2.1 Bevare markagrensen. Forvaltningen av markas nærsone mot bebyggelse tilpasses bruksintensiteten og slitasjen på naturen i områdene.			PBE
	5.2.2 Tilrettelegge for bruk av de regulerte friområdene gjennom erverv eller avtale, i tillegg til opparbeiding. Verneverdige uregulerte naturområder sikres gjennom regulering. De regulerte friområdene og andre viktige natur- og rekreasjonsområder i byggesonen skal bevares. Kvalitet og tilgjengelighet av grøntarealer og eventuelle barrierer til disse analyseres. Eventuelle nye friområder skal ha god kvalitet. Kommunedelplan for grønnstruktur revideres.	*Andel innbyggere med maks. 300 m til nærmeste grøntareal (PBE) (E)*		FRI PBE

*) Ansvarlig virksomhet for indikatoren angis i parentes.
(E) = Europeiske bærekraftindikator (N) = Nordisk bærekraftindikator

5.4 Forvaltningen av Oslos vannressurser med drikkevanns-forsyning, vassdrag, grunnvann og fjord skal være miljøeffektiv	5.4.1 Hovedplanen for Oslos drikkevannsforsyning legges til grunn for videreutviklingen av drikkevannsforsyningen for perioden 2000-2015. Vannforbruket og lekkasjer på ledningsnettet søkes redusert og drikkevannskildene utviklet slik at innbyggerne sikres drikkevann også i tørkeperioder. Drikkevannskvaliteten skal tilfredsstille EUs krav i norsk forskrift. Nasjonale krav til vannforsyning skal være tilfredsstilt. Hovedplanen revideres hver bystyreperiode,	*Oppfylling av EU og nasjonale krav Vannforbruk per innbygger (VAV)(E)* *Lekkasjeandelen i ledningsnettet (VAV) (E)*	2010	VAV
	5.4.2 Hovedplan for avløp og vannmiljø 2001-2016 legges til grunn for rensing og forvaltning av Oslos vassdrag. Avløpshåndtering – oppsamling, transport og rensing – skal hindre at avløpsvann medfører skade på eiendom, folks liv og helse. Brukt vann skal når det tilbakeføres til naturen, ikke forurense eller skade det biologiske mangfold. Gamle og dårlige vann- og avløpsledninger saneres i tråd med Hovedplanene for vann- og avløp. Hovedplanen revideres hver bystyreperiode.	*Andel av drikkevannsforbruk som registreres ved vannmåler(VAV)(E)*	2010	VAV
	5.4.3 Regnvann (overvann) skal i størst mulig grad håndteres lokalt slik at vannets naturlige kretsløp opprettholdes, og naturens selvrensingsevne utnyttes. Forurensingen fra trafikkarealer til vassdrag skal søkes redusert ved anlegg av selvrensesystemer og fordrøyningsdammer. Det skal legges vekt på å utnytte regnvann som naturressurs og estetisk element i uteområdene. Det skal utarbeides prinsipplaner for overvannshåndtering ved større utbyggingsområder som for eksempel Bjørvika, Fjordbyen, Ensjø, Økern m.v. hvor dette sikrer en best mulig miljøriktig overvannshåndtering.	*Tilfredsstillelse av EUs krav til avløpsrensing (VAV) (E)* *Andel vassdrag som tilfredsstiller EU-klasse "God" (VAV) (E)*		PBE, VAV.
	5.4.4. Grunnvannkvaliteten i Oslo kartlegges og behovet for aktuelle tiltak vurderes.	*Andel av befolkningen tilknyttet rense-anlegg (VAV) (E)* *Utslipp til vann*	2010	VAV

*) Ansvarlig virksomhet for indikatoren angis i parentes.
(E) = Europeiske bærekraftindikator (N) = Nordisk bærekraftindikator

6. OSLO SKAL HA EN MILJØEFFEKTIV KOMMUNEFORVALTNING

Mål	Strategi/tiltak	Indikatorer *)	Frist	Ansvarlig for gjennomføring og rapportering på indikator
6.1 Oslo skal sikre sine innbyggere og omverden tilgang til god informasjon om miljøstatus og sitt miljøarbeid	6.1.1 Kommunisere Byøkologisk program aktivt til alle ansatte, innbyggere, organisasjoner, stat, næringsliv og andre viktige aktører i bysamfunnet. Etatenes og virksomhetenes egne nettsider, miljøinformasjon på internettet og "Oslo nå" er viktige kanaler i denne sammenheng. Byøkologisk program og Miljøstatus rulleres i begynnelsen av hver ny bystyreperiode.	*Antall treff på Miljøportalen (FRI)* *Andel miljøplaner lagt ut på Internet (MOS) (E)*	2012	MOS, FRI
	6.1.2 Videreutvikle rutiner og prosedyrer for måling, rapportering og evaluering av gjennomføring av Byøkologisk program. Som en del av dette utvikles en internettbasert rapporteringsordning for oppfølging av programmet for løpende presentasjon av tiltak og status (Jfr. Stockholm). Videreutvikle og supplere bruken av felles europeiske og nordiske miljø- og bærekraftindikatorer med aktuelle nasjonale og lokale indikatorer. Indikatorene gjør det mulig å måle utviklingen av Oslos miljøtilstand og bærekraftige utvikling ved å sammenligne med seg selv i foregående år og med andre byer i Norge, Europa og verden for øvrig.	*Andel av befolkningen som blir regelmessig informert om kommunale miljø-tiltak/aktiviteter (MOS) (E)*		FRI
	6.1.3 Oslo skal være en foregangskommune i sin etterlevelse av lov om miljøinformasjon. Virksomhetenes kjennskap til hvordan loven forplikter offentlig sektor og gode rutiner for etterlevelse skal sikres med veiledning, informasjon og oppfølging. Miljøportalen skal bidra som kanal for publikums etterspørsel etter miljøinformasjon. Det utarbeides en overordnet kommunikasjonsstrategi for miljøarbeidet og miljøsaker i Oslo kommune som implementeres på tvers av hele organisasjonen. Miljøinformasjon på Internet, Grønt Inspirasjonssenter og Oslo/Nå er viktige medier i denne sammenheng.		2008	MOS, FRI

*) Ansvarlig virksomhet for indikatoren angis i parentes.
(E) = Europeiske bærekraftindikator (N) = Nordisk bærekraftindikator

	evt. bruk av metoden i de andre bydelene. 6.3.4 Styrke miljøundervisningen i skolen i samsvar med UNESCO`s tiår for bærekraftig utvikling.	*Andel skoler som har aktivt brukt miljøsertifisering i miljøundervisning (UDE)*		UDE
6.4 Oslo kommune skal praktisere miljøeffektive anskaffelser	6.4.1 Stille relevante miljøkrav ved alle anskaffelser til kommunen, med integrering av hensyn til miljømessige konsekvenser og livssykluskostnader i planleggingsfasen av innkjøp. Rettferdig og etisk handel skal også vektlegges. Ved opprettelse av anskaffelseskomiteer skal nødvendig miljøkompetanse sikres. 6.4.2 Oslo kommune skal videreutvikle system for miljøriktige anskaffelser. Det skal utvikles kriterier og tilrettelegges for miljøriktige anskaffelser på alle nivåer. Anskaffelsesrutiner og -verktøy (Agresso, Kostra) skal utvikles for å bidra til nødvendig rapportering og målstyring. 6.4.3 Følgende tiltak gjennomføres som viktige ledd i arbeidet for miljøeffektive innkjøp. • Prosjektet "Økologisk mat i Oslo kommunes virksomheter" søkes videreført med støtte fra Statens landbruksforvaltning. Innen 2015 skal 15 % av matinnkjøp til bruk i kommunal tjeneste være økologisk. • Strøm til bruk i Oslo kommunes tjeneste skal være sertifisert som fornybar • Innkjøp av produkter som inneholder stoffer på SFTs obs- og stofflister skal i hovedsak ikke forekomme. • Ved innkjøp skal det velges miljømerkede produkter (Svanen eller EU-blomsten) der det er mulig. • Ved innkjøp av transporttjenester skal det stilles krav om at tilbyder leverer tjenesten med miljøtilpassede biler, der det er mulig. • Leverandører av produkter som omfattes av returselskapenes ordninger	*Antall anskaffelses-komiteer uten miljøkompetanse (UKE)* *Antall anskaffelser med miljøkrav (UKE)*		UKE, ALLE UKE UKE, MOS, ALLE

*) Ansvarlig virksomhet for indikatoren angis i parentes.
(E) = Europeiske bærekraftindikator (N) = Nordisk bærekraftindikator

7. OSLO SKAL SAMARBEIDE MED INNBYGGERNE OG NÆRINGSLIVET FOR ET BEDRE OSLOMILJØ

Mål	Strategi/tiltak	Indikatorer *)	Frist	Ansvarlig for gjennomføring og rapportering på indikator
7.1 Oslo skal arbeide for et bedre miljø og redusert økologisk fotavtrykk i samarbeid med staten, frivillige organisasjoner og næringslivet	7.1.1 Oslo kommune vil styrke dialogen og samarbeidet med staten, næringslivet og innbyggerne vedrørende deres medansvar for bedre miljø og bærekraftig utvikling i byen. Lavere avfallsproduksjon, lavere klimagassutslipp og mer miljøvennlig varetransport, kunde- og arbeidsreiser er sentrale temaer i denne sammenheng. Arbeidet i Oslo Forum for bærekraftig by videreføres og styrkes.	*Antall møter i Oslo forum for bærekraftig by (MOS)*		MOS
	7.1.2 Lokal Agenda 21 arbeidet i bydelene styrkes for å oppnå for bedre miljø og bærekraftig lokalsamfunnsutvikling i bydelene. Bydelene deltagelse i KS programmet Livskraftige lokalsamfunn vil kunne være en viktig stimulans i denne sammenheng. Det søkes videreutviklet LA 21/medvirkningsfora med deltagelse fra kommunen, skolene, næringslivet, lokale organisasjoner og evt. aktuelle kompetansemiljøer i de bydeler som ikke har dette.	*Antall bydeler med eget LA 21 eller medvirkningsfora (bydelene)*		Bydelene
	7.1.3 Oslo vil fortsette samarbeidet med Grønn hverdag, GRIP og stiftelsen Miljømerking om å øke næringslivets og forbrukernes bevissthet om miljøeffektive innkjøp, og økt bruk av miljømerkete, etisk rettferdige og økologiske produkter.	*Forbruk av produkter som er miljømerket/rettferdig handel og/eller økologiske (FRI) (E)*		MOS, UKE
	7.1.4 Oslo vil fortsette samarbeidet med stiftelsen Miljøfyrtårn og arbeide for at flest mulig bedrifter, organisasjoner og andre virksomheter kvalifiseres for miljøsertifisering.			MOS, UKE

*) Ansvarlig virksomhet for indikatoren angis i parentes.
(E) = Europeiske bærekraftindikator (N) = Nordisk bærekraftindikator

	7.2.3 Oslo skal videreføre samarbeidet med kompetansemiljøer og frivillige organisasjoner om utvikling av miljøkompetanse og deltagelse i aktuelle nasjonale og internasjonale utviklingsprogrammer på miljøområdet, som for eksempel KS programmet "Livskraftige kommuner", Storbynettverket "Fremtidens byer" for klima og miljø m.v.. 7.2.4 Det bør utarbeides en strategi for miljøvennlig turisme i Oslo i samarbeid med Visitt Oslo.			MOS, FRI MOS

8. OSLO SKAL BIDRA TIL OG SAMARBEIDE FOR ET BEDRE MILJØ REGIONAL, NASJONAL OG GLOBALT

Mål	Strategi/tiltak	Indikatorer *)	Frist	Ansvarlig for gjennomføring og rapportering på indikator
8.1. Oslo vil samarbeide om bedre miljø og bærekraftig utvikling i regionen	8.1.1 Oslo vil fortsette det regionale klimasamarbeidet. Samarbeidet med Akershus og Buskerud evalueres. Det vurderes å videreføre samarbeidet innefor rammen av det regionale samarbeidsforumet Osloalliansen eller andre regionale samarbeidsstrukturer. Oslo skal samarbeide med staten og regionale aktører i forbindelse med tiltaket "Klimaløftet" som skal rette seg mot husholdninger, bedrifter, kommuner og offentlig etater for å bidra til økt forståelse, engasjement og motivasjon til å være med og redusere klimautslippene. 8.1.2 Oslo vil medvirke til å utvikle et nettverk av miljøkompetanseinstitusjoner og bedrifter i Osloregionen og Oslo-Göteborg regionen/Skandinaviske arenaen. 8.1.3 Oslo vil samarbeide om etablering av et regionalt (og evt. nasjonalt/internasjonalt)			MOS MOS MOS

*) Ansvarlig virksomhet for indikatoren angis i parentes.
(E) = Europeiske bærekraftindikator (N) = Nordisk bærekraftindikator

	som byens nest største arbeidsgiver og eiendomsbesitter, fører en miljøeffektiv forvaltning i alle deler av sin virksomhet i Oslo. Dette gjelder også statlig eide bedrifter. Statens virksomheter bør miljøsertifiseres.	*er miljøsertifisert (MOS)*		
8.3 Oslo skal ta sin del av ansvaret for et bedre miljø og bærekraftig utvikling i samarbeid med andre storbyer og organisasjoner	8.3.1 Oslo kommune vil fortsette miljøsamarbeidet med andre europeiske hovedsteder og storbyer direkte og/eller gjennom Eurocities, International Council for Local Environmental Initiatives (ICLEI), og European Sustinable Cities and Towns Campaign (ESCTC). Samarbeidet om utvikling, utprøving og bruk av modeller for miljøledelse og miljø- og bærekraftindikatorer for byer vil stå sentralt i dette arbeidet. Oslo slutter seg til "The Aalborg Commitments" for bærekraftig utvikling.	*Oslos bidrag og deltakelse i internasjonale miljøinitiativer (MOS)*		MOS
	8.3.2 Oslo kommune vil fortsette samarbeidet med og bistanden til vennskaps- og samarbeidsbyene Vilnius, St. Petersburg, Shanghai og Mbombela. Earth Charter er en viktig etisk plattform for dette arbeidet. Et eventuelt økt engasjement og utvidelse av antall samarbeidsbyer forutsetter økonomisk deltagelse fra Utenriksdepartementet, NORAD eller andre finansieringskilder.	*Antall aktive samarbeidsbyer (BLA)*		BLA, MOS
	8.3.3 Oslo kommune oppfordrer til at det etableres vennskapsforbindelser og evt. miljøsamarbeid mellom miljøorganisasjoner, bedrifter, menigheter og skoler i Oslo og Oslos vennskaps-/samarbeidsbyer o.a.	*Antall aktive vennskaps-forbindelser (BLA)*		BLA, MOS
	8.3.4 Oslo kommune skal oversette viktige miljøplaner, rapporter og miljøhjemmesider til engelsk. Internasjonalt interessante miljøprosjekter og resultater i Oslo skal kommuniseres til Oslos internasjonale nettverk.	*Antall miljøplaner/ -rapporter oversatt til engelsk (MOS)*		MOS

*) Ansvarlig virksomhet for indikatoren angis i parentes.
(E) = Europeiske bærekraftindikator (N) = Nordisk bærekraftindikator

Publikumsundersøkelse 2007

Gjennomført for Oslo kommune
Utviklings- og kompetanseetaten

Bydelsrapport Synovate
v/ Wenche Berntsen
3. mars 2008

For fjerde gang kan vi presentere en bydelsrapport av Oslo kommunes publikumsundersøkelse. Undersøkelsen ble også foretatt i 1998, 2001 og 2004.

Hensikten med undersøkelsen er å få vite hvordan Oslo kommunes innbyggere trives i kommunen, og hvordan de opplever kvaliteten på de kommunale tjenestene.

Vi ønsker at Oslo skal være en god kommune å bo i. Denne rapporten viser oss om vi er på rett vei.

Rapportene foreligger også elektronisk på:
http://www.utviklings-og-kompetanseetaten.oslo.kommune.no/serviceportalen/
Publikums- og brukerundersøkelser

Utviklings- og
kompetanseetaten

Publikumsundersøkelsen 2007

Bydelsrapport:

Bydel Østensjø

Mest typiske avvik fra totalen (gjennomsnittet):

- Mer positiv vurdering av trivsel, tilhørighet og det å leve/bo i bo-området.
- Generelt sett mer positive holdninger enn gjennomsnittet.
- Mer fornøyd med oppvekstmiljøet for barn og unge, samt det å bli gammel i bydelen.
- Mer fornøyd med offentlig (og privat) grunnskole generelt sett.
- Større tilfredshet med dekning av legetjenester, offentlig tannhelsetjeneste og helsestasjon
- Mindre graffiti/tagging i boligområdet
- Mer tilfredshet med trafikksikkerheten i boligområdet
- Noe større nabofelleskap

synovate
Research reinvented

Trivsel og tilknytning til Oslo og området man bor i

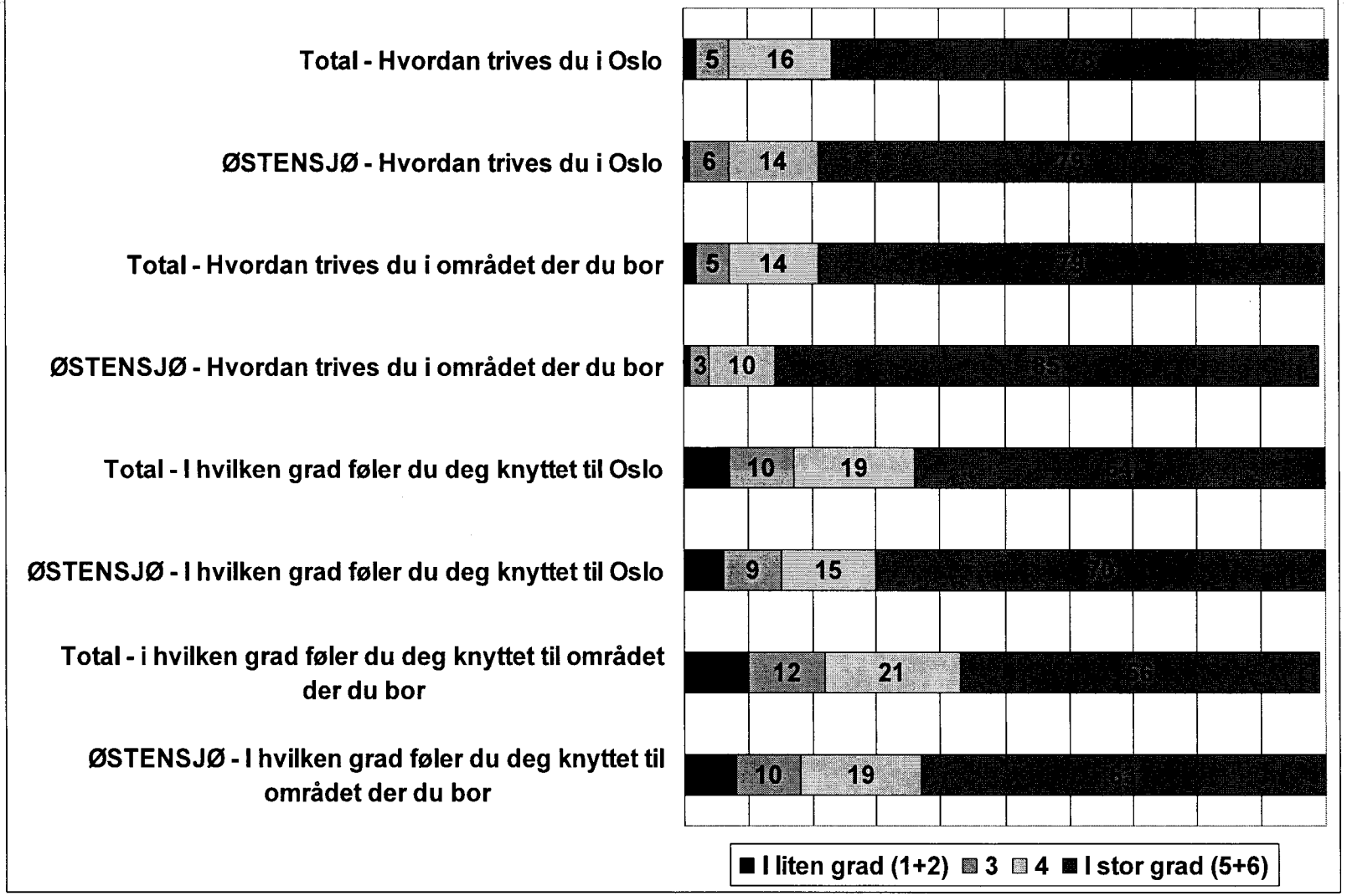

synovate
Research reinvented

** Spm: 11.1-5 ** Hvor fornøyd/misfornøyd er du når det gjelder.....?

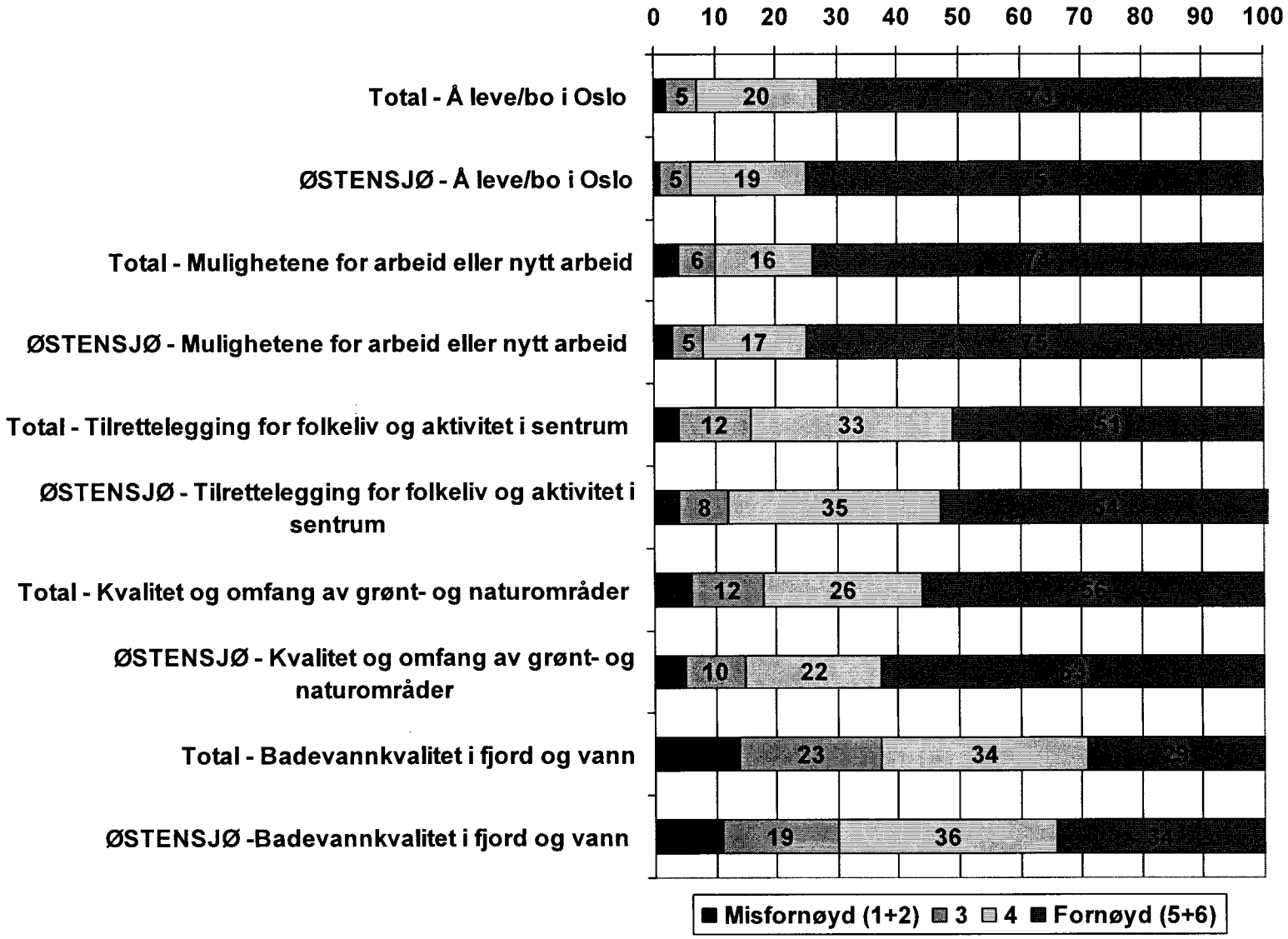

ovate
arch reinvented

** Spm:11.6-10 ** Hvor fornøyd/misfornøyd er du når det gjelder.....?

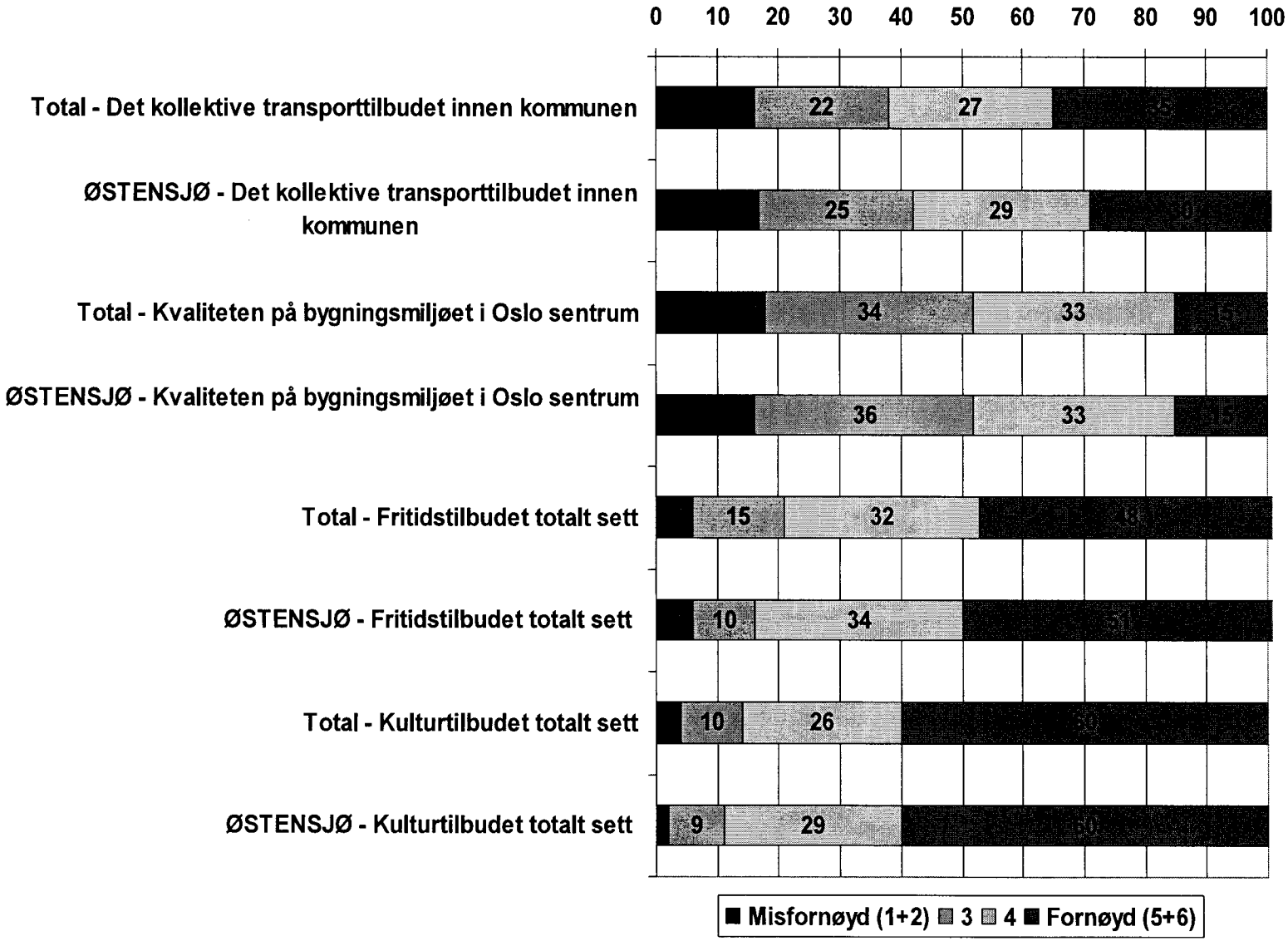

synovate
Research reinvented

** Spm:11.11 - 13 ** Hvor fornøyd/misfornøyd er du når det gjelder.....?

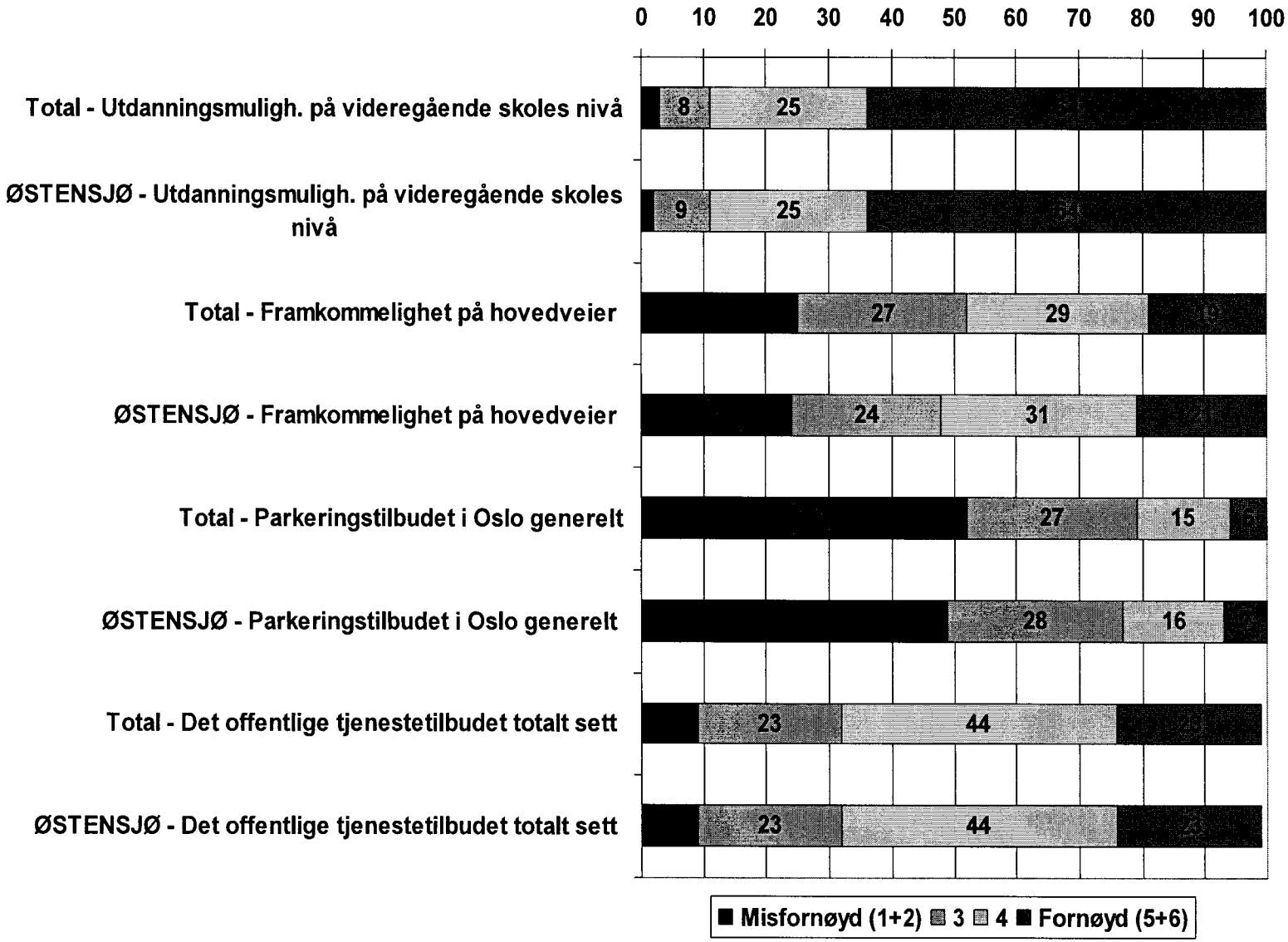

synovate
Research reinvented

** Spm:12.3 - 6 ** I hvilken grad.....?

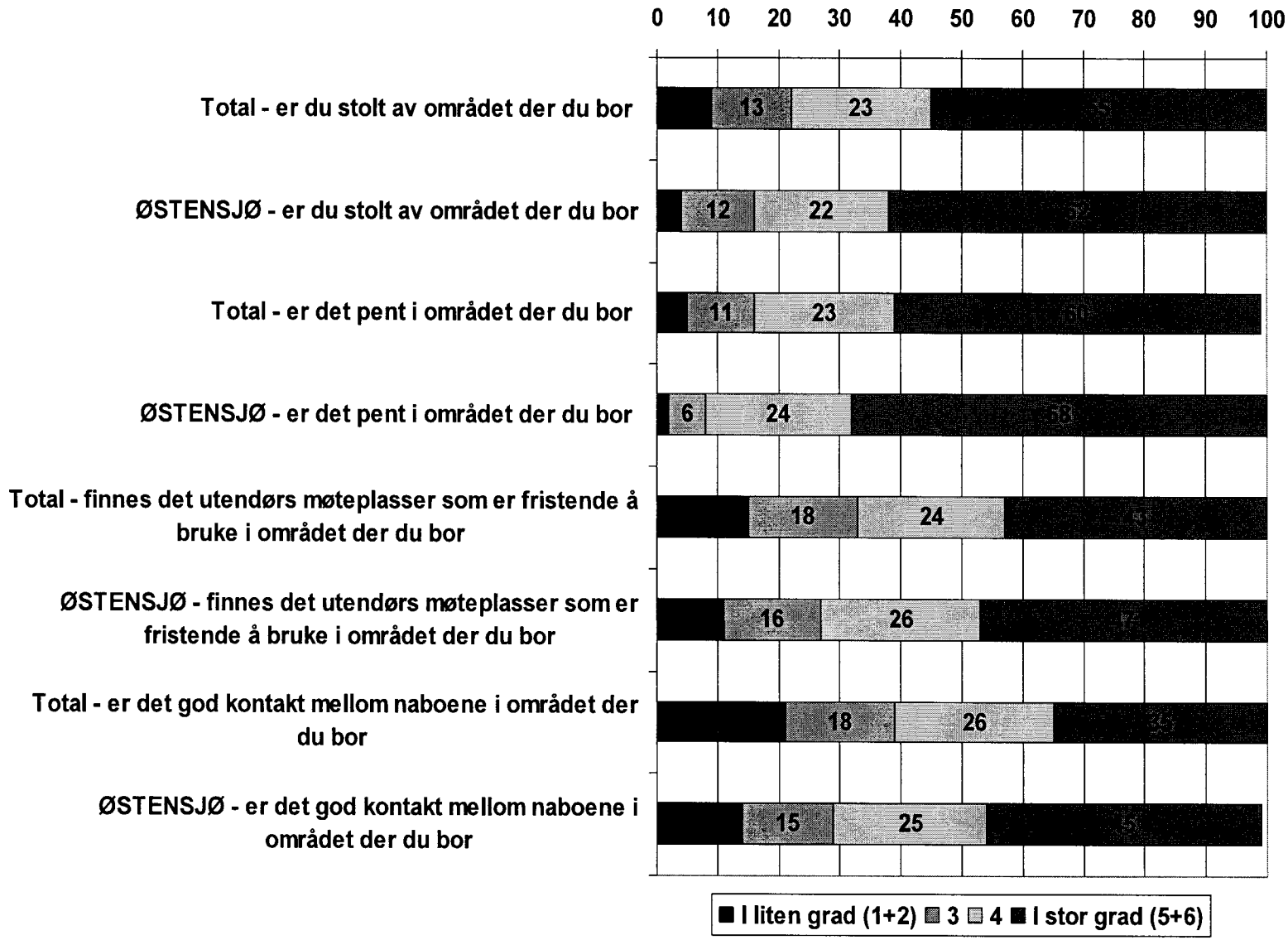

Synovate
Research reinvented

** Spm:12.7-9 ** I hvilken grad.....?

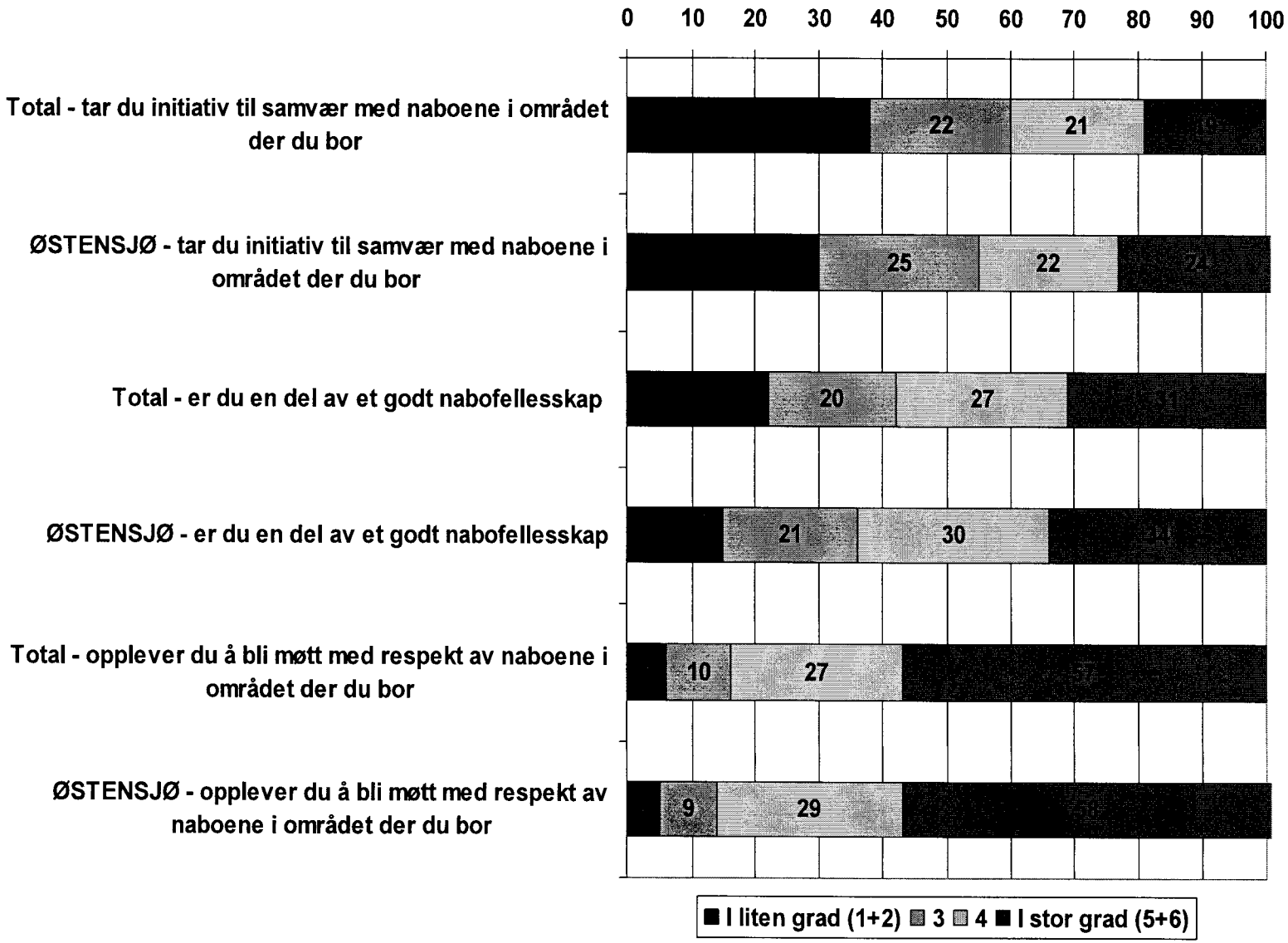

synovate
Research reinvented

** Spm:13.1-4 ** Hvor fornøyd/misfornøyd er du når det gjelder.....?

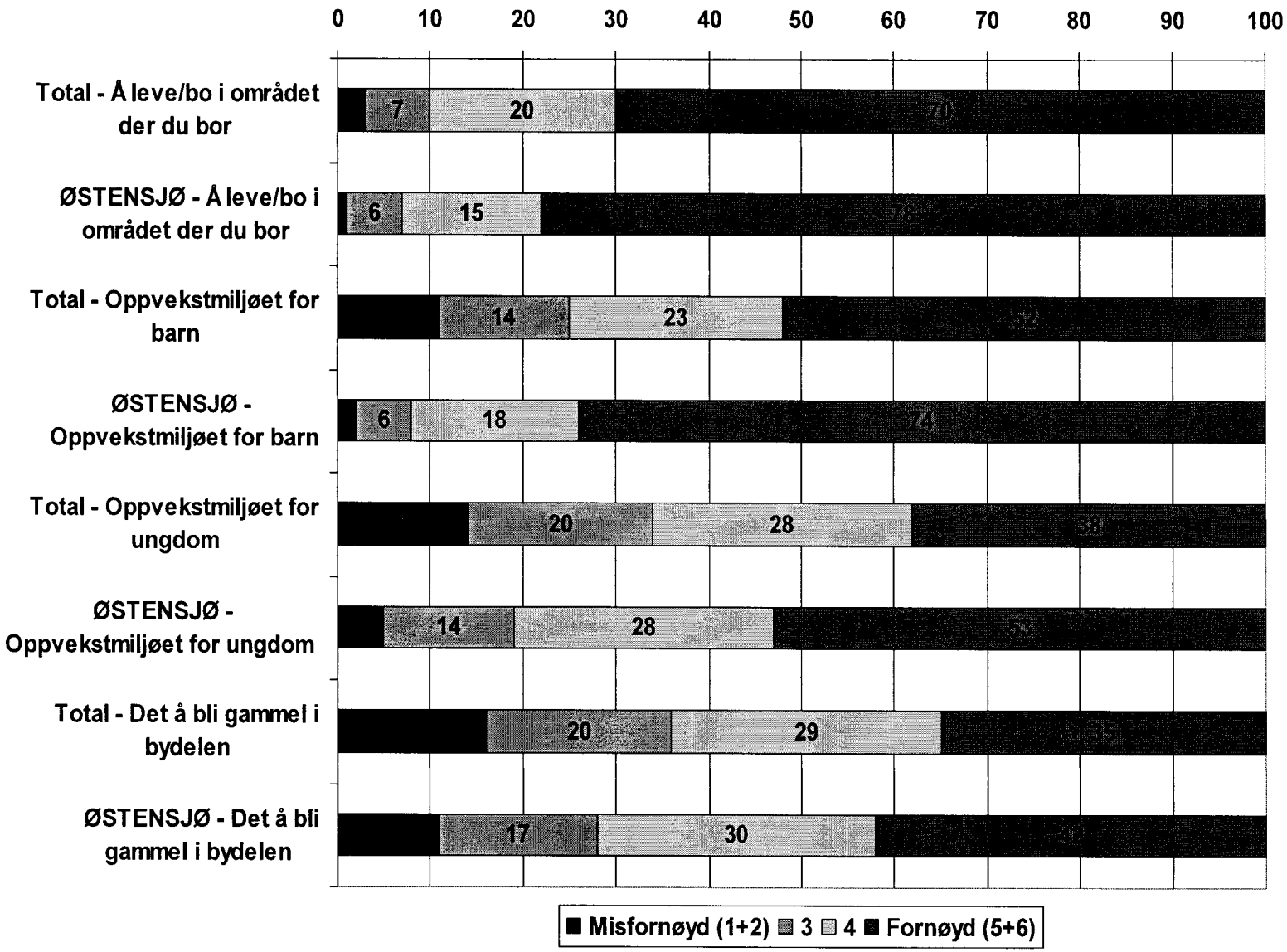

synovate
Research reinvented

** Spm:13.5-9 ** Hvor fornøyd/misfornøyd er du når det gjelder.....?

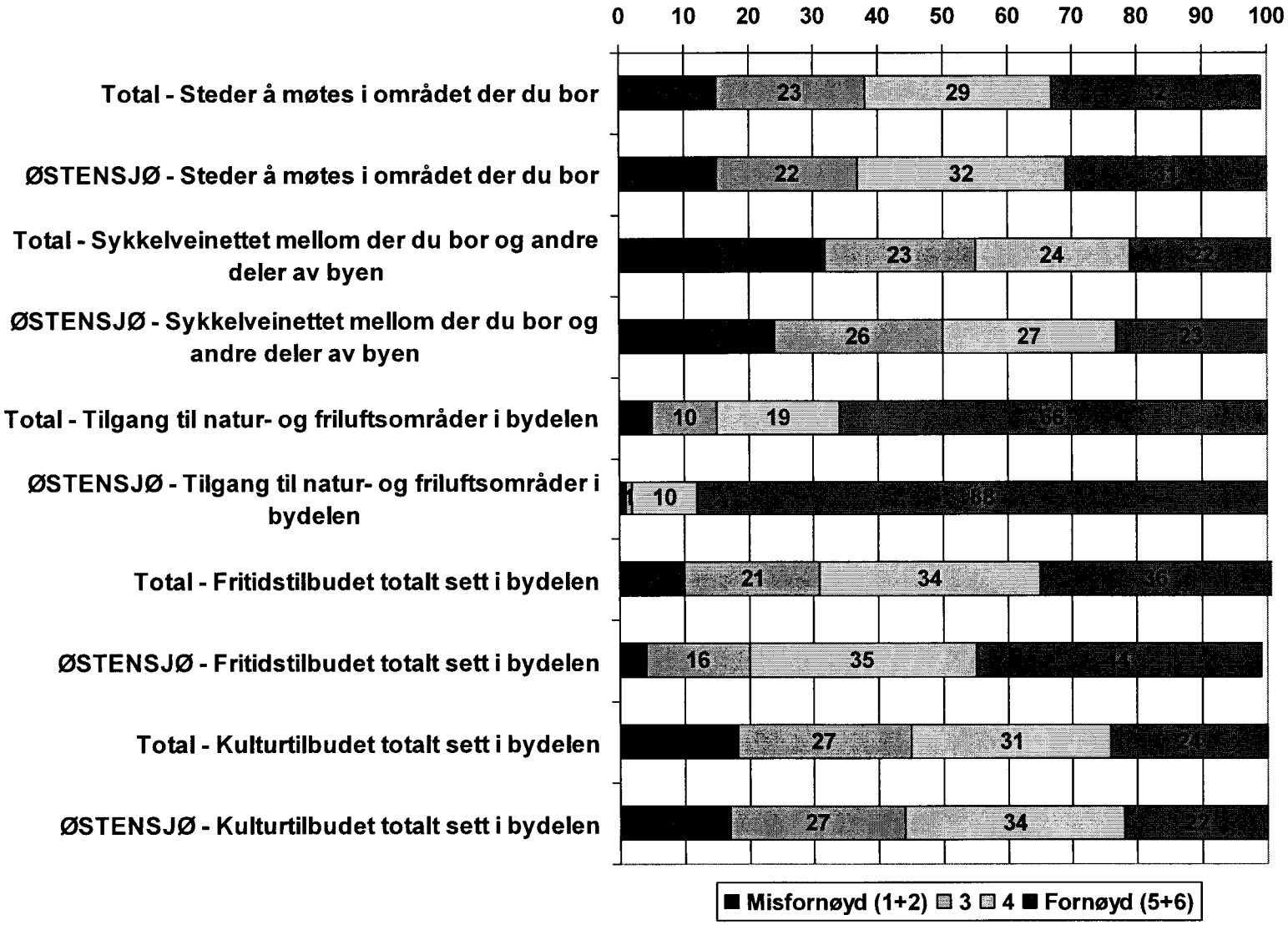

Research reinvented

** Spm:13.10-15 ** Hvor fornøyd/misfornøyd er du når det gjelder.....?

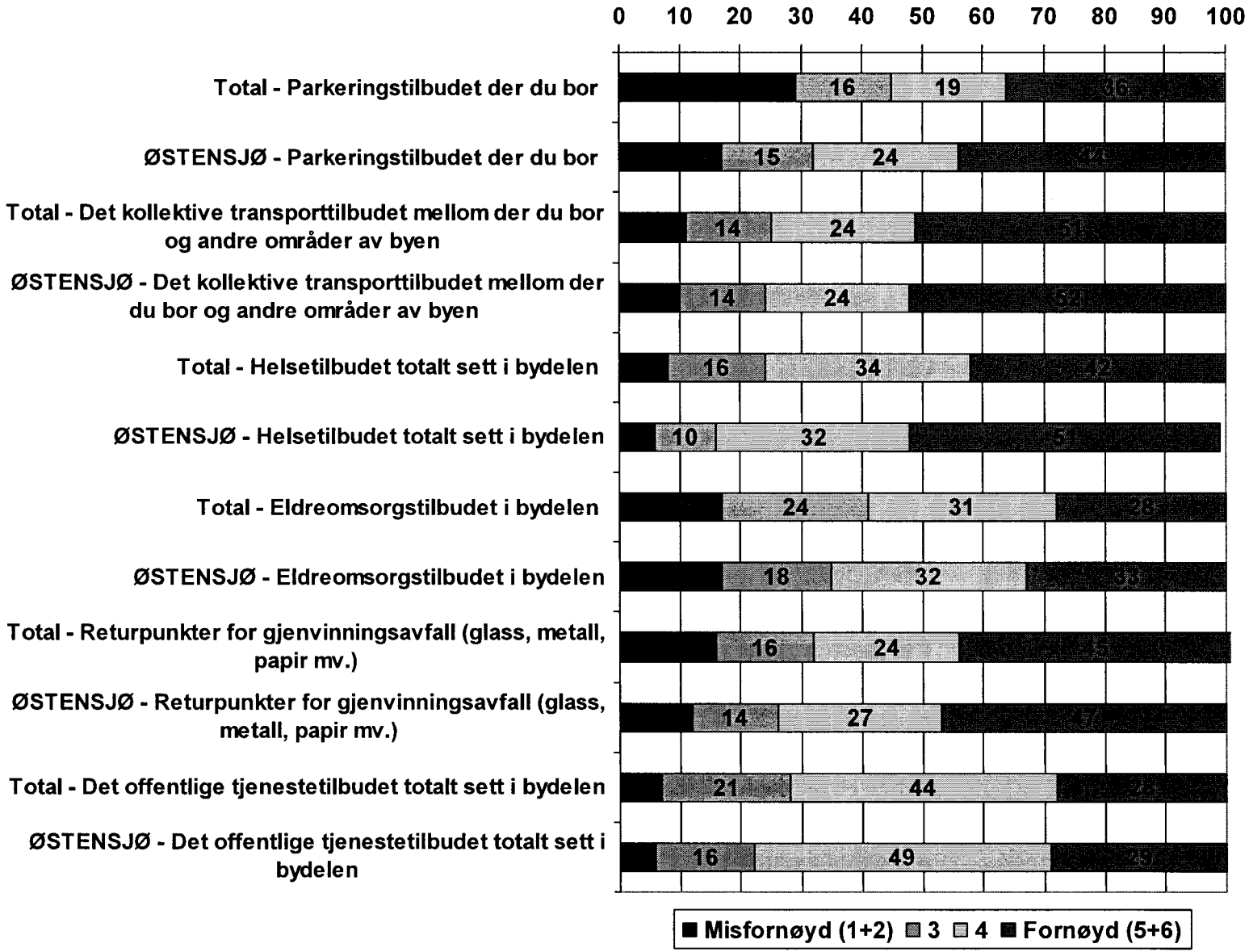

Synovate
Research reinvented

** Spm:14.1-5 ** Vi ber deg nå vurdere nærmere dekningen (omfang i forhold til behov) i bydelen når det gjelder....

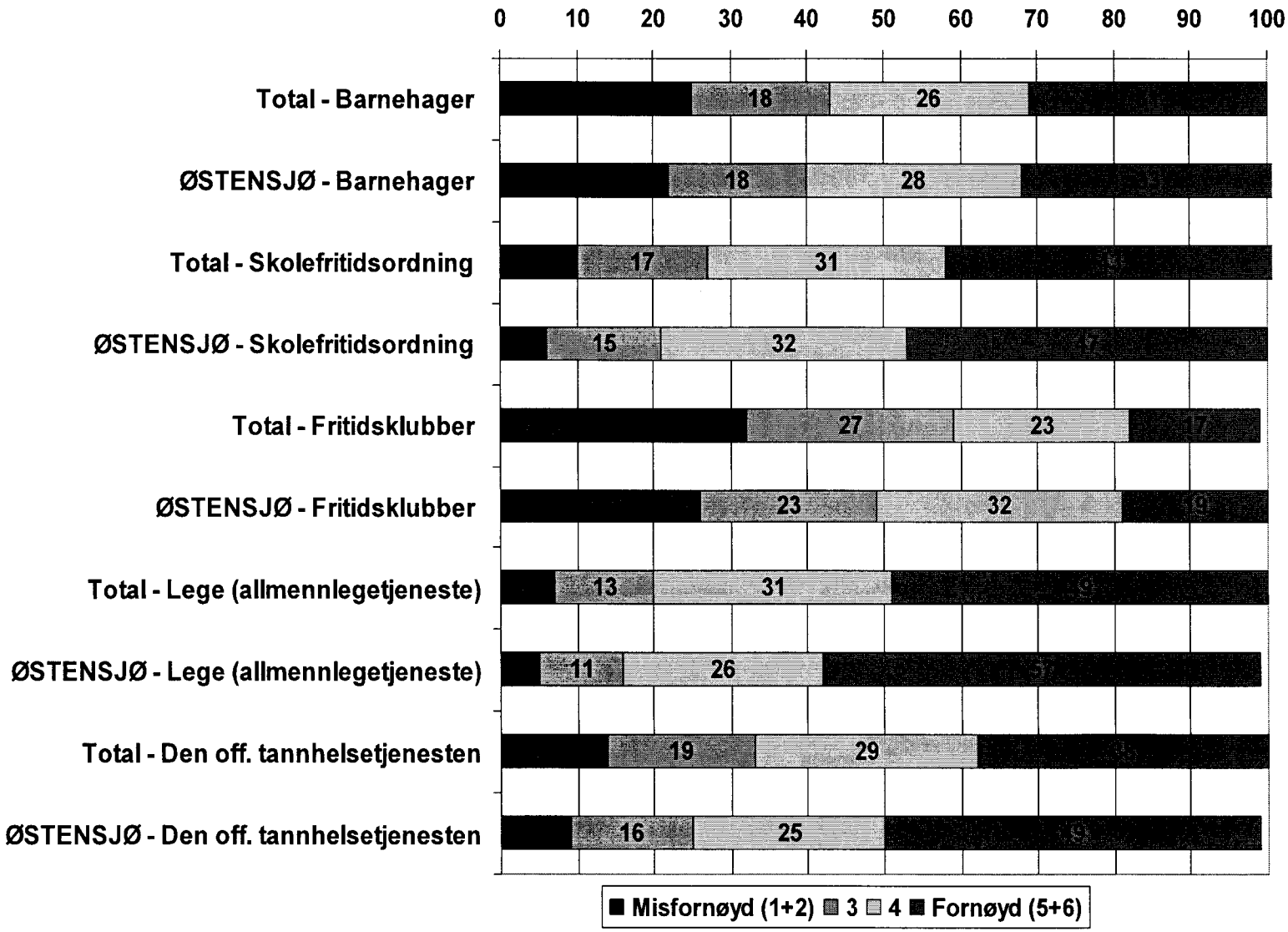

ovate
Research reinvented

** Spm:14.6-11 ** Vi ber deg nå vurdere nærmere dekningen (omfang i forhold til behov) i bydelen når det gjelder....

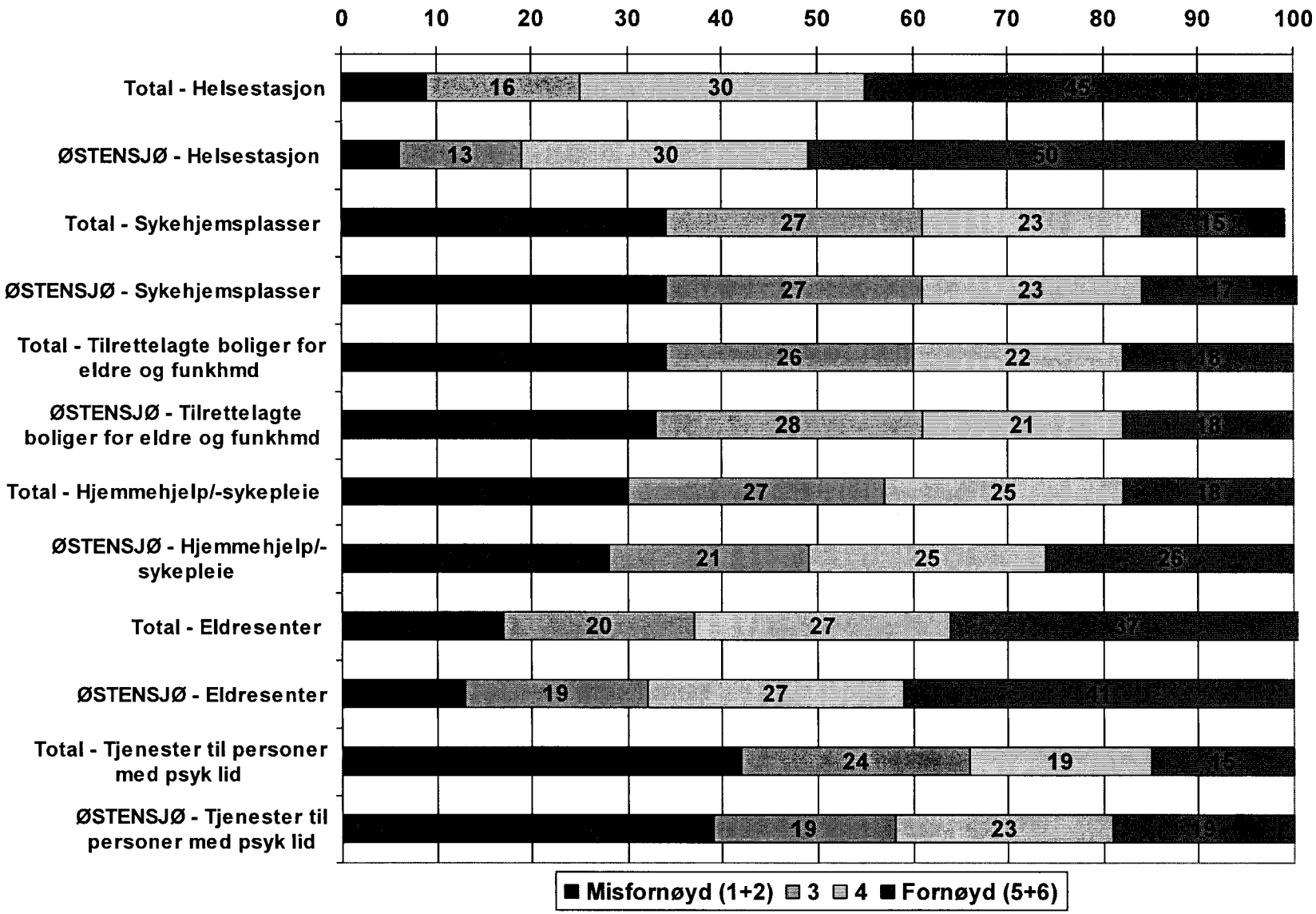

Research reinvented

** Spm:15.1-6 ** Hvor fornøyd/misfornøyd er du når det gjelder.....?

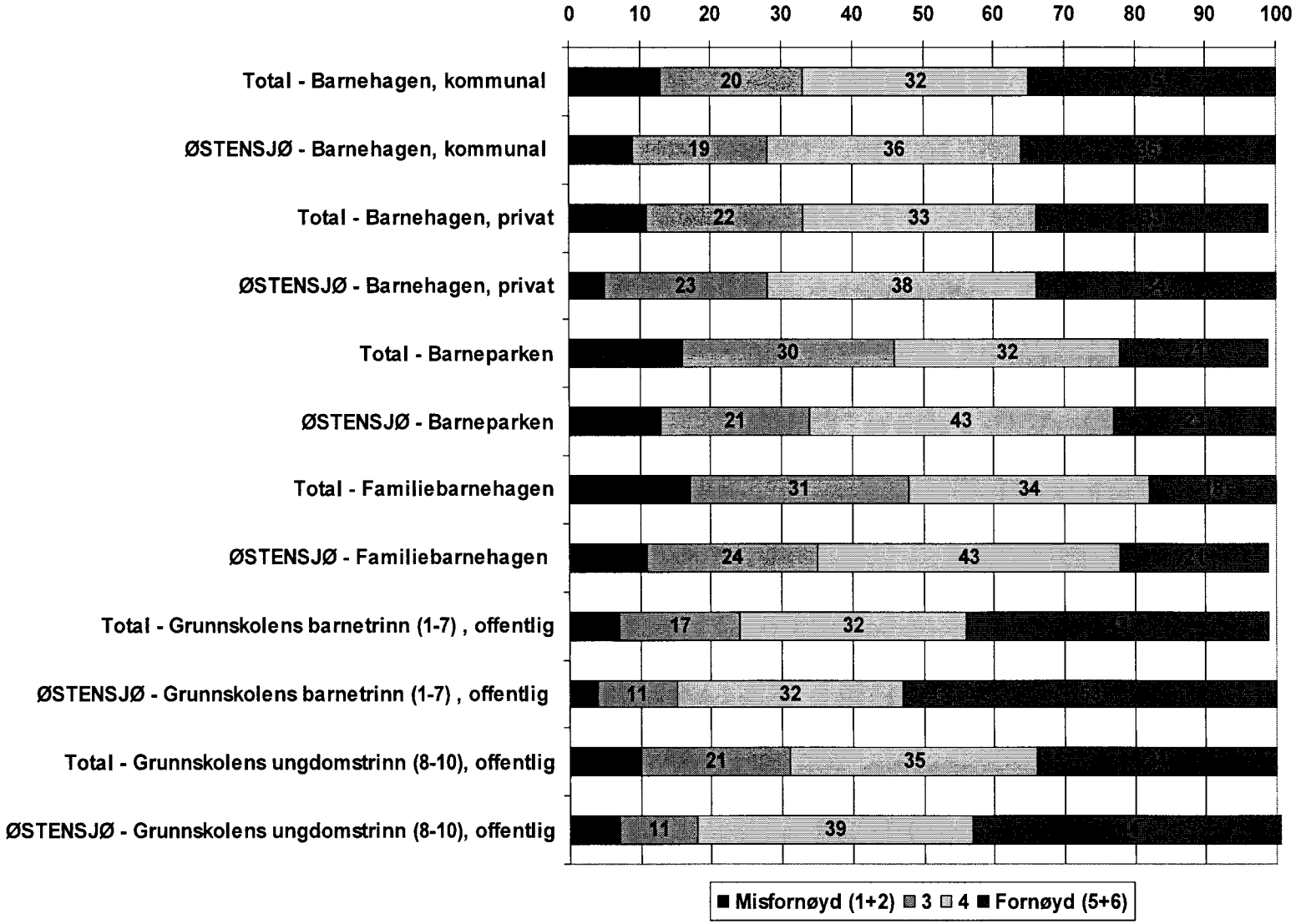

Synovate
Research reinvented

** Spm:15.7 - 12 ** Hvor fornøyd/misfornøyd er du når det gjelder.....?

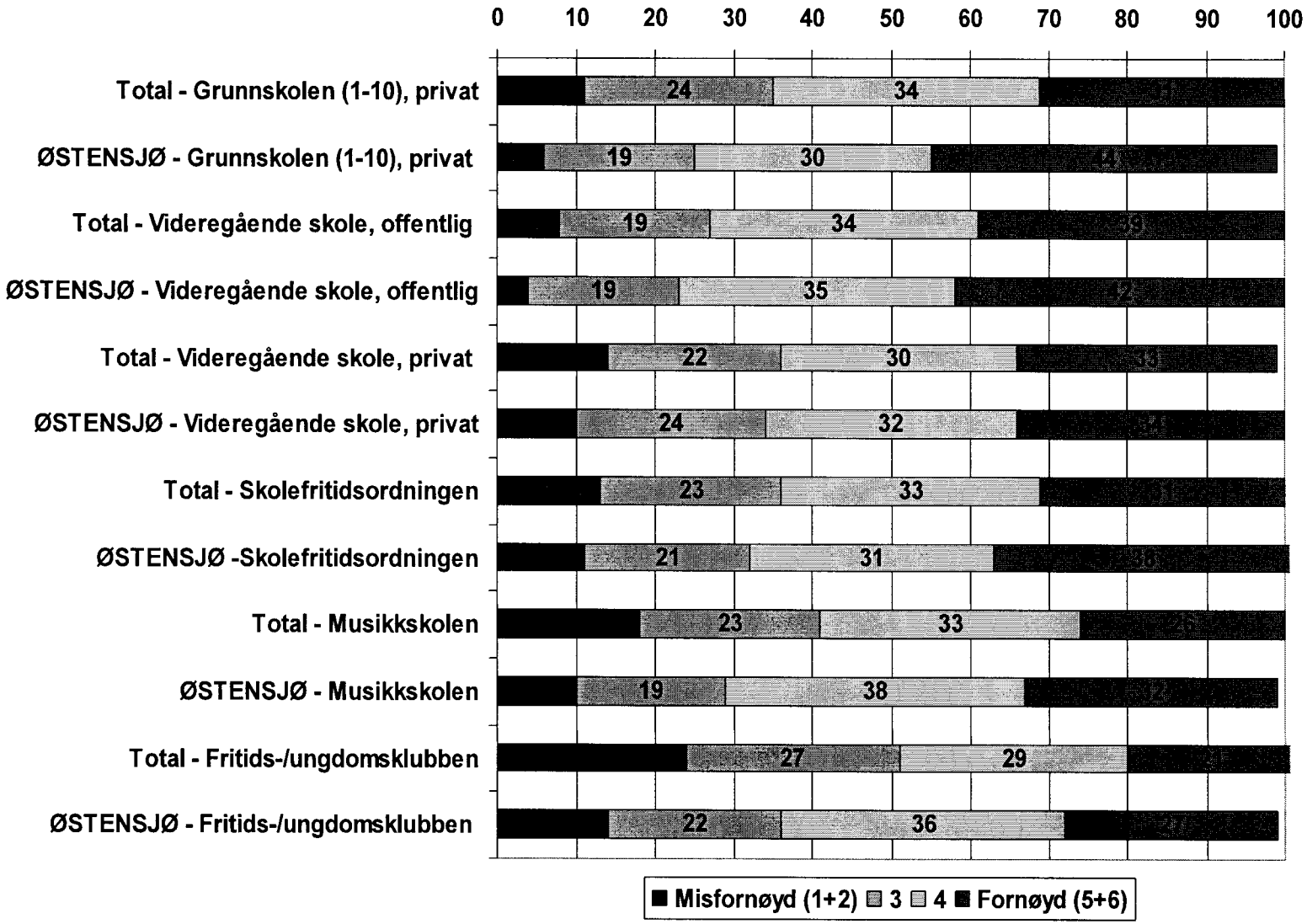

Synovate
Research reinvented

** Spm:15.13 - 19 ** Hvor fornøyd/misfornøyd er du når det gjelder.....?

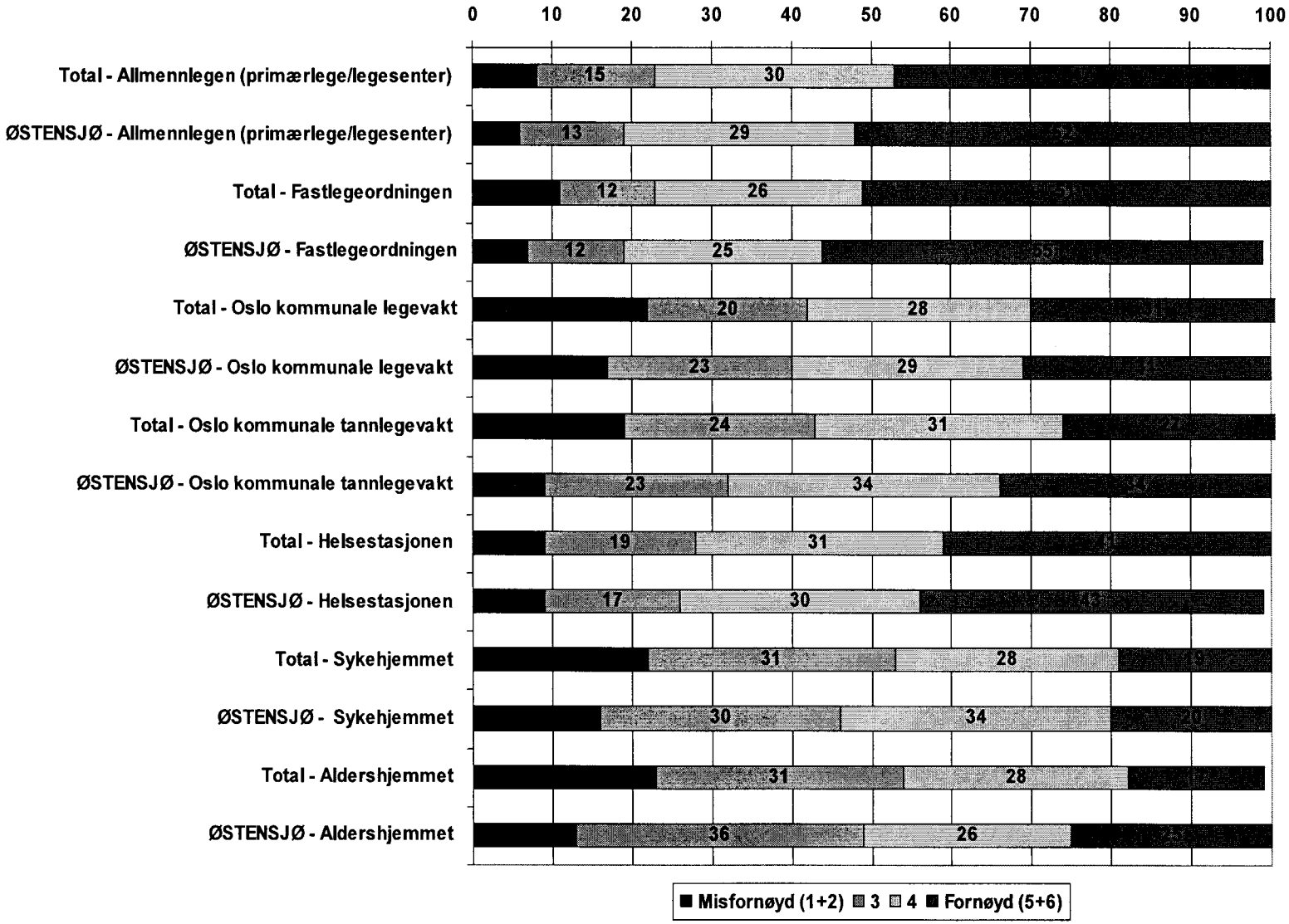

Synovate
Research reinvented

** Spm:15.20 - 26 ** Hvor fornøyd/misfornøyd er du når det gjelder.....?

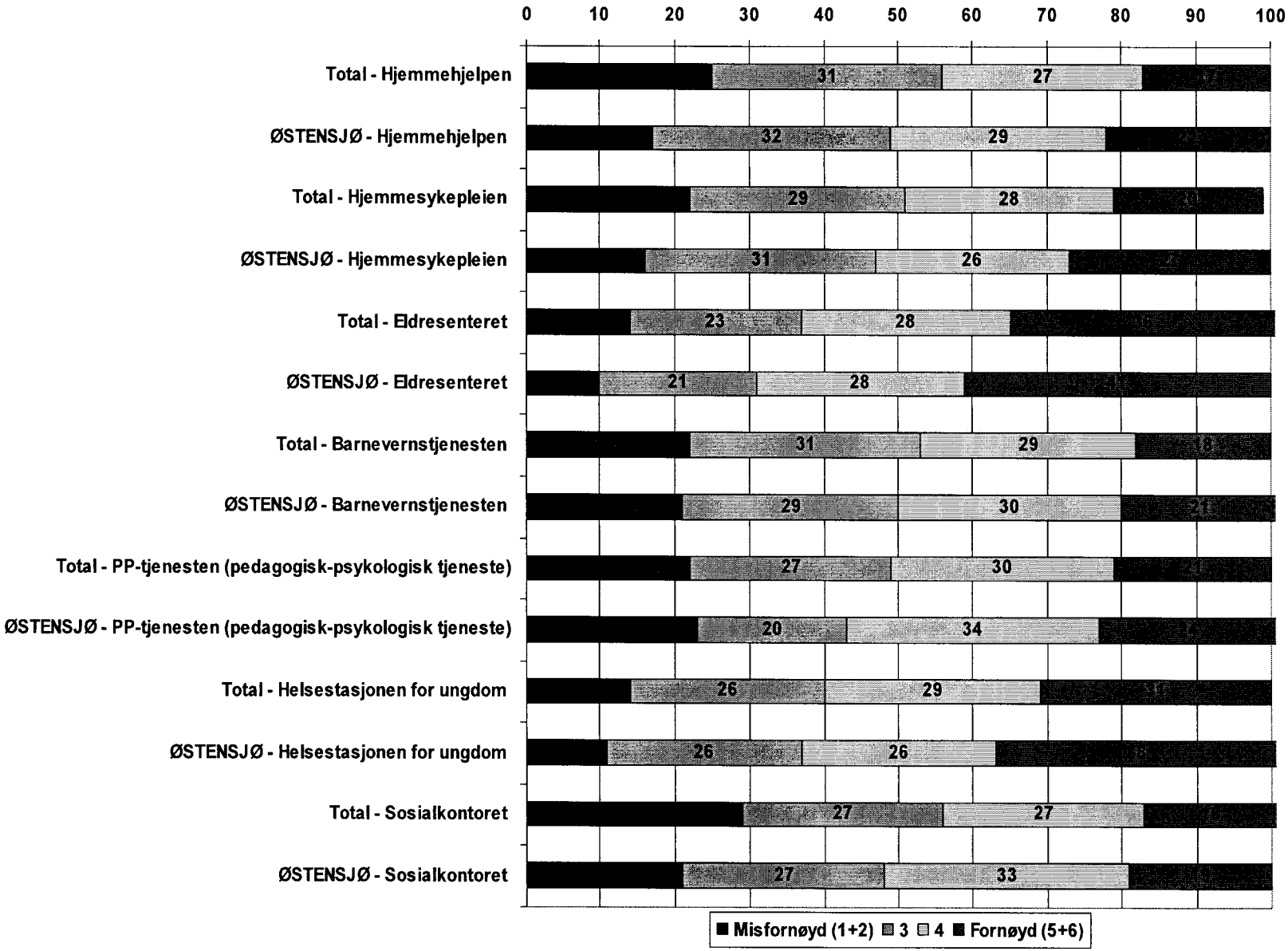

Synovate
Research reinvented

** Spm:15.27 - 29 ** Hvor fornøyd/misfornøyd er du når det gjelder.....?

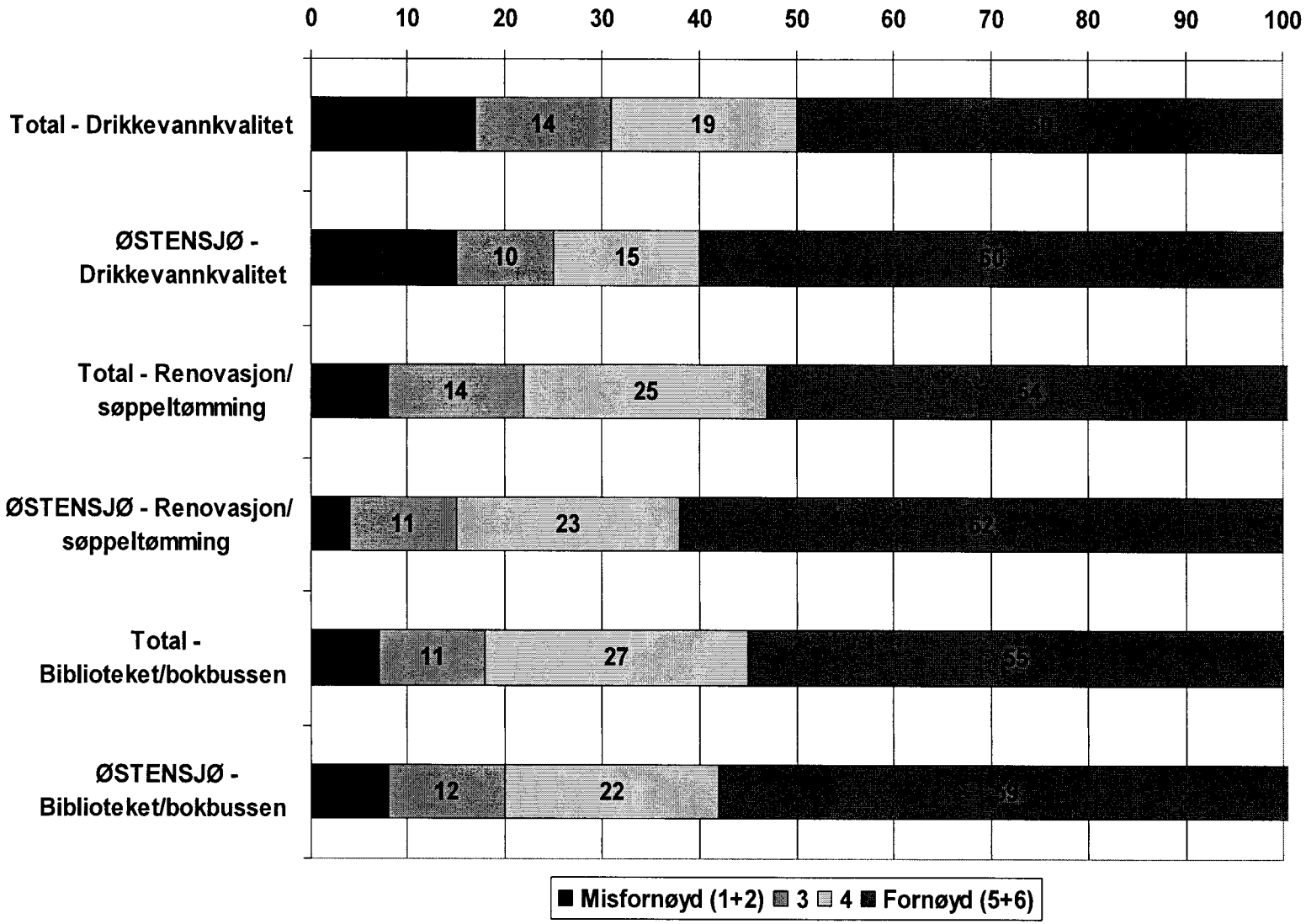

Synovate
Research reinvented

** Spm:16.1 - 8 ** Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med....?

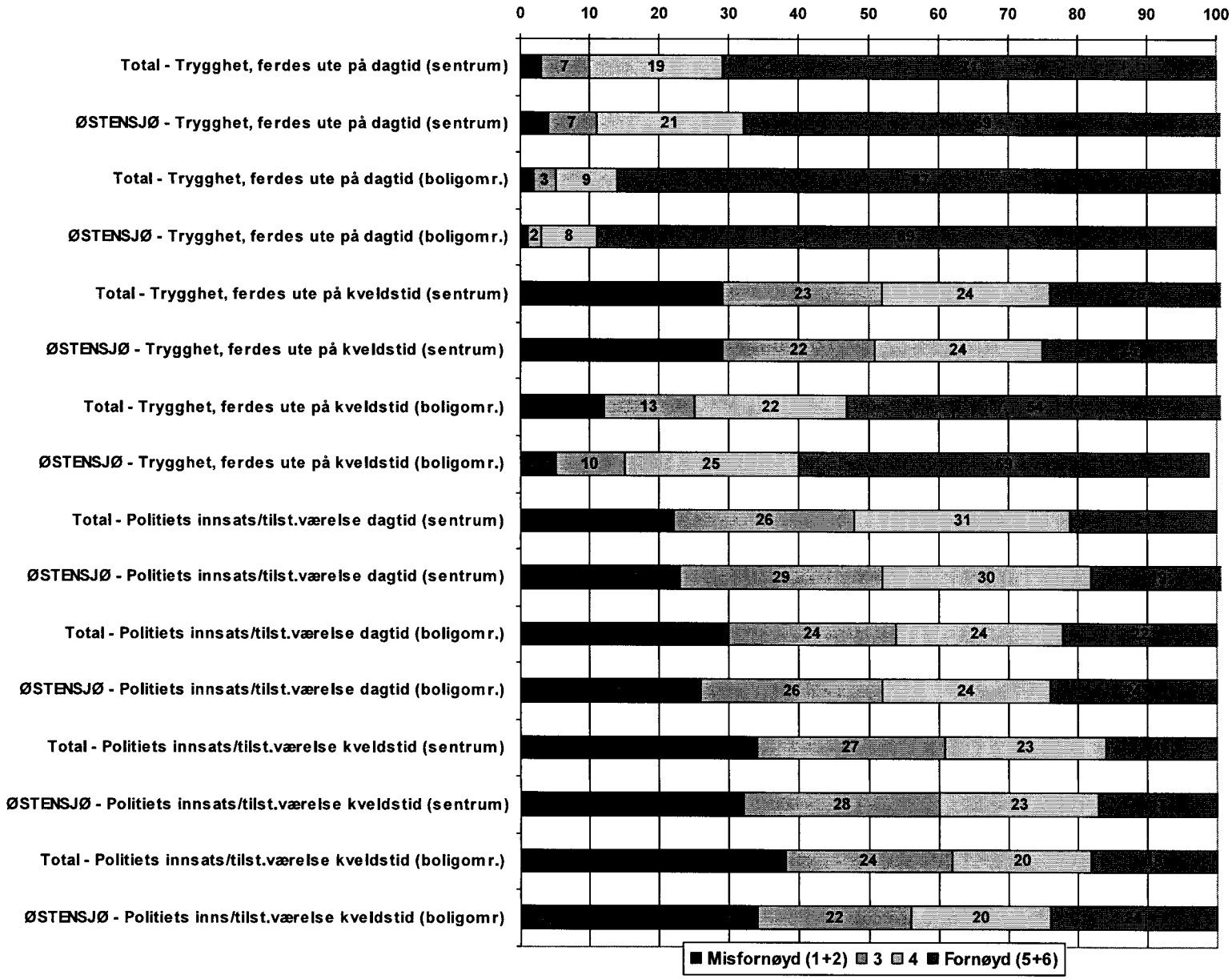

ovate
Research reinvented

** Spm:17.1 - 8 ** Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med....?

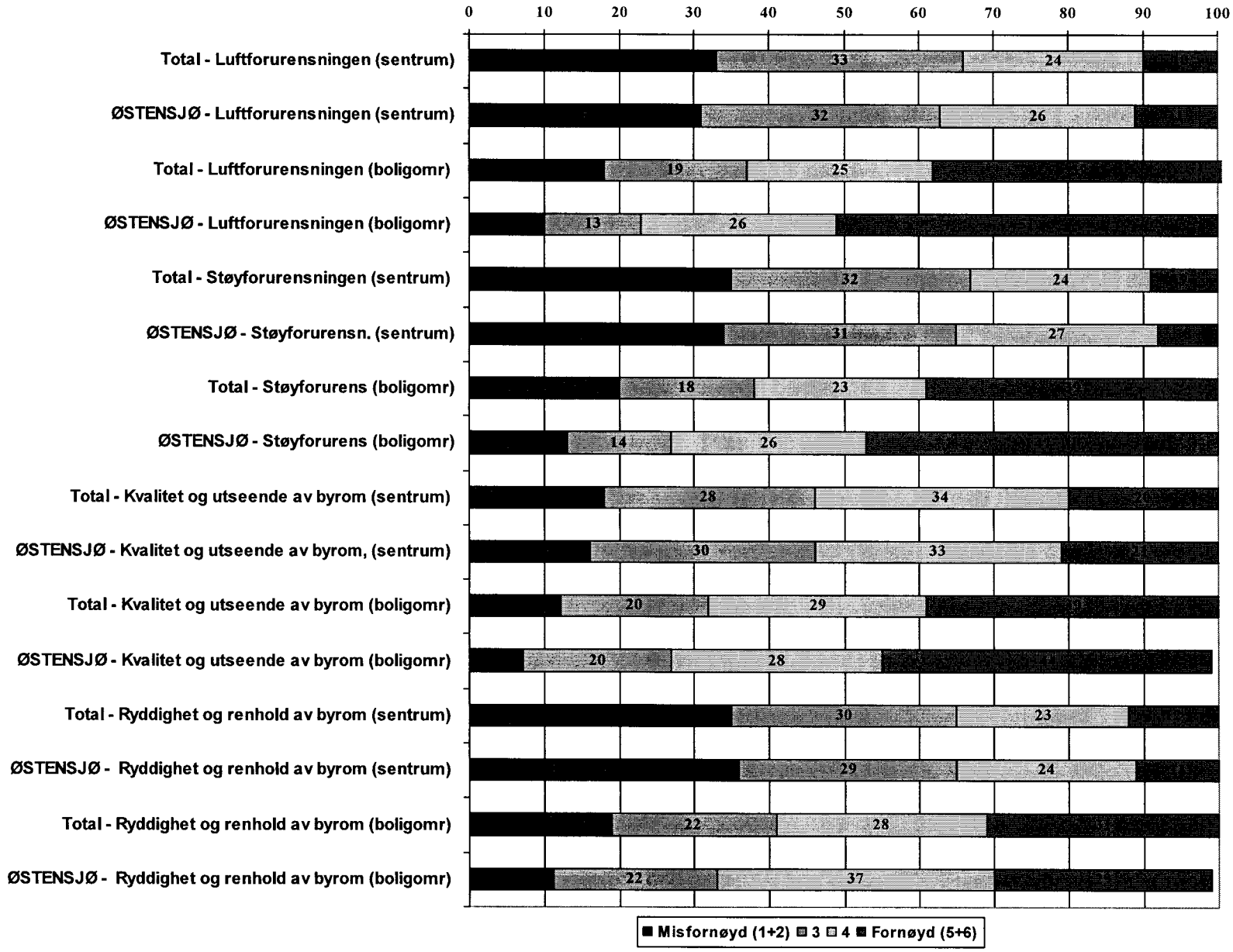

te

Research reinvented

Spm 18 - Grafitti / tagging

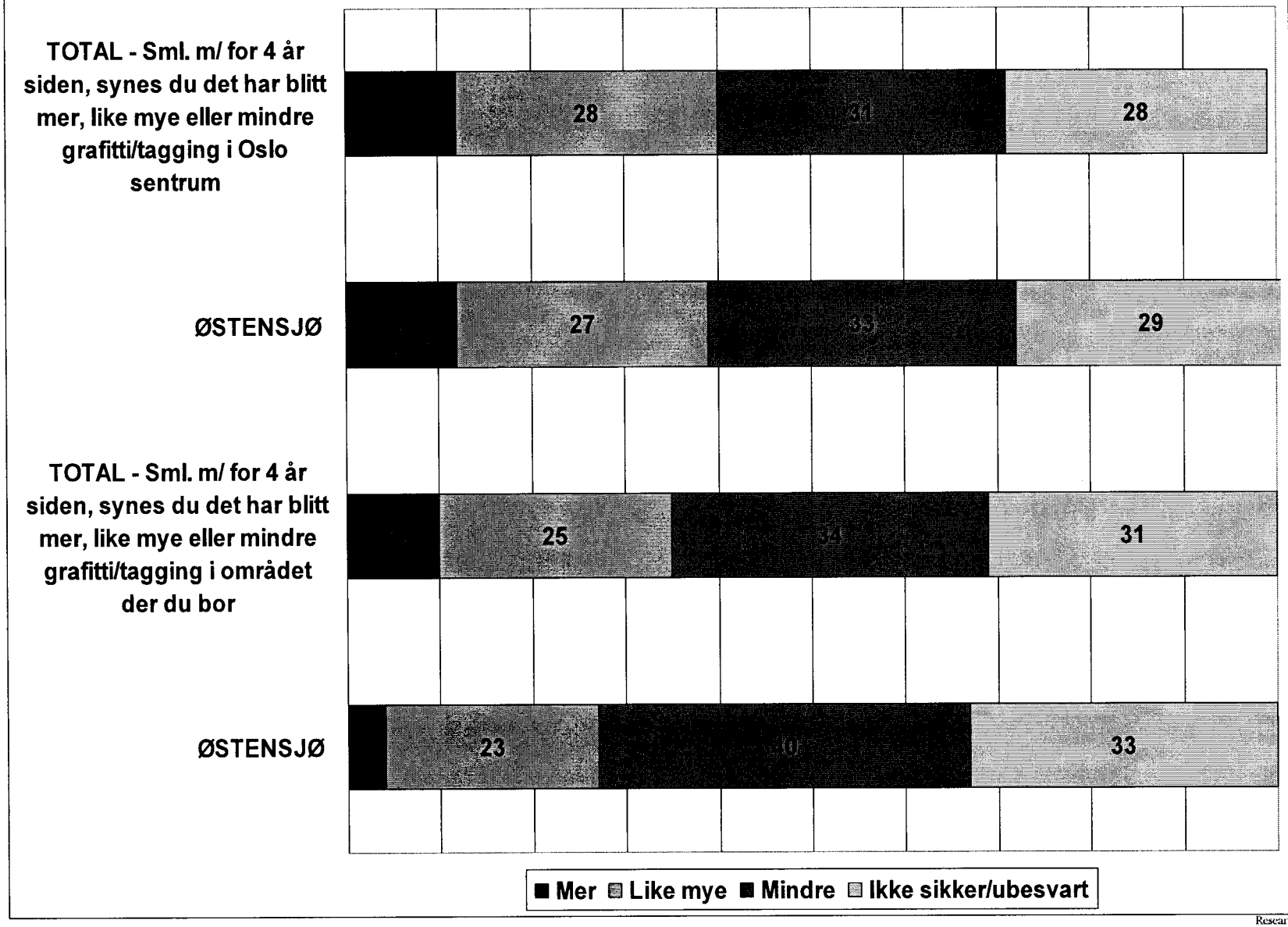

Research reinvented

** Spm:19.1 - 6** Hvor ofte...?

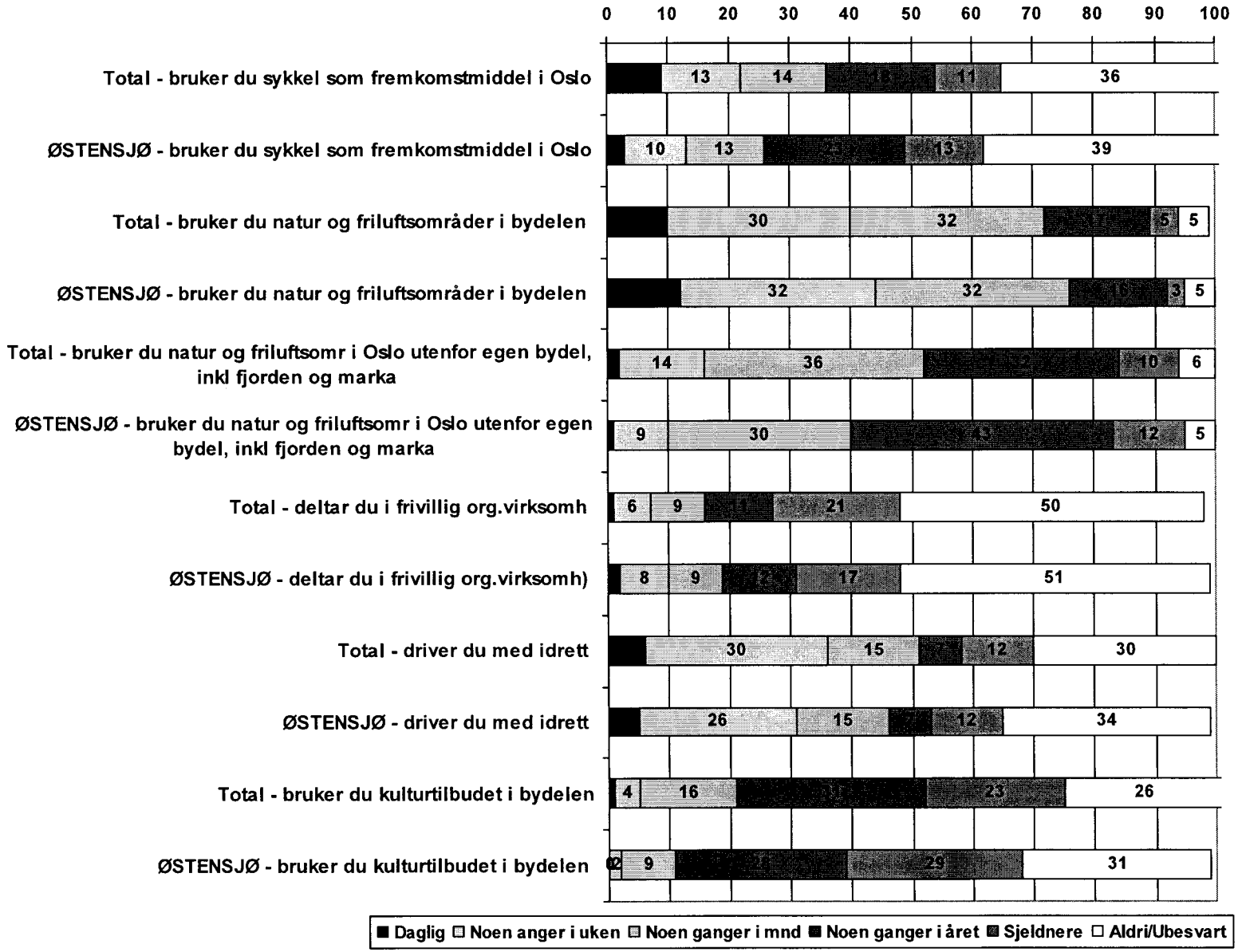

Synovate
Research reinvented

** Spm:20.1 - 8 ** Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med parkene og uteområdene som det er mest naturlig for deg å bruke?

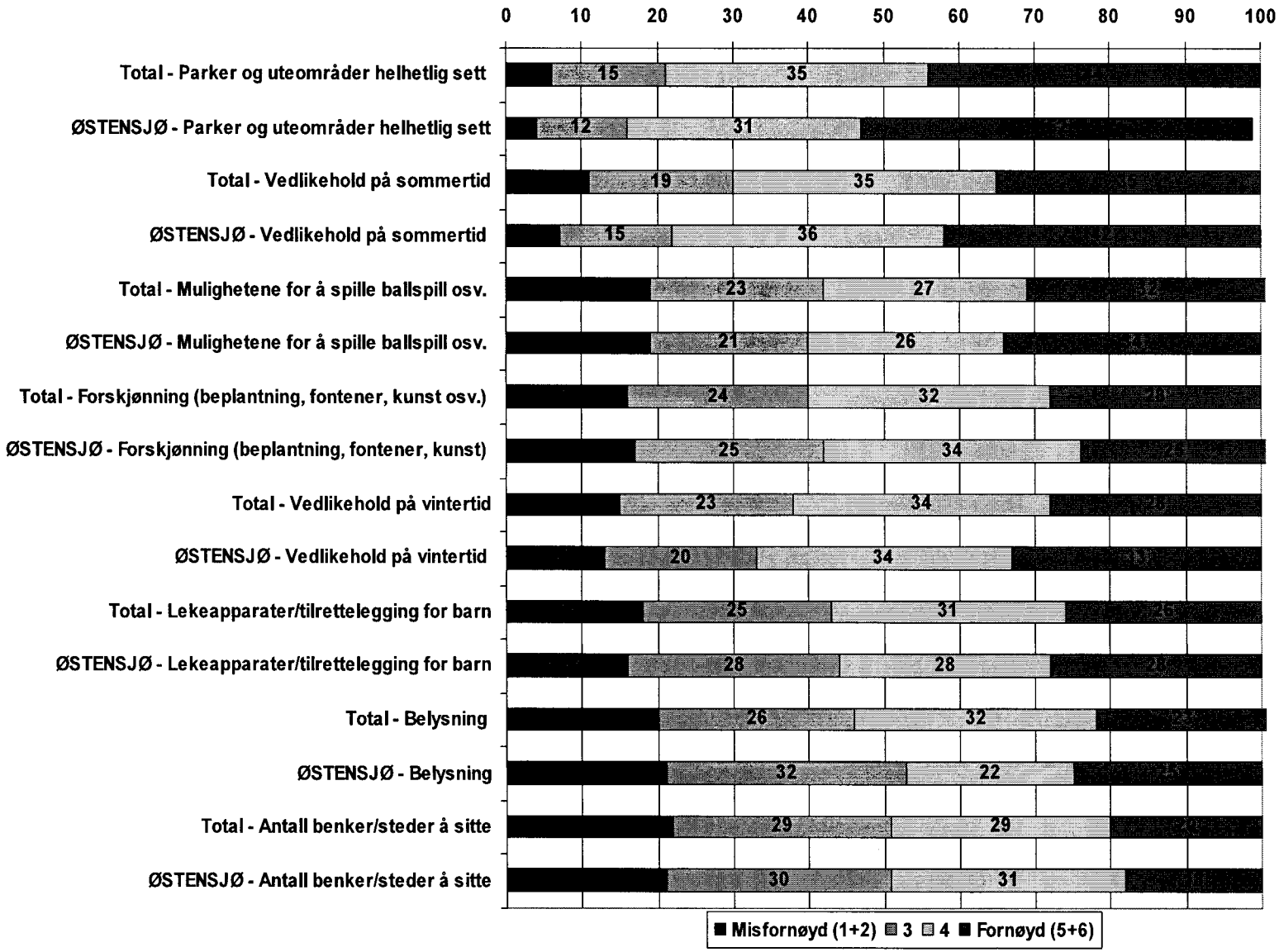

Synovate
Research reinvented

** Spm:21 ** Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med....?

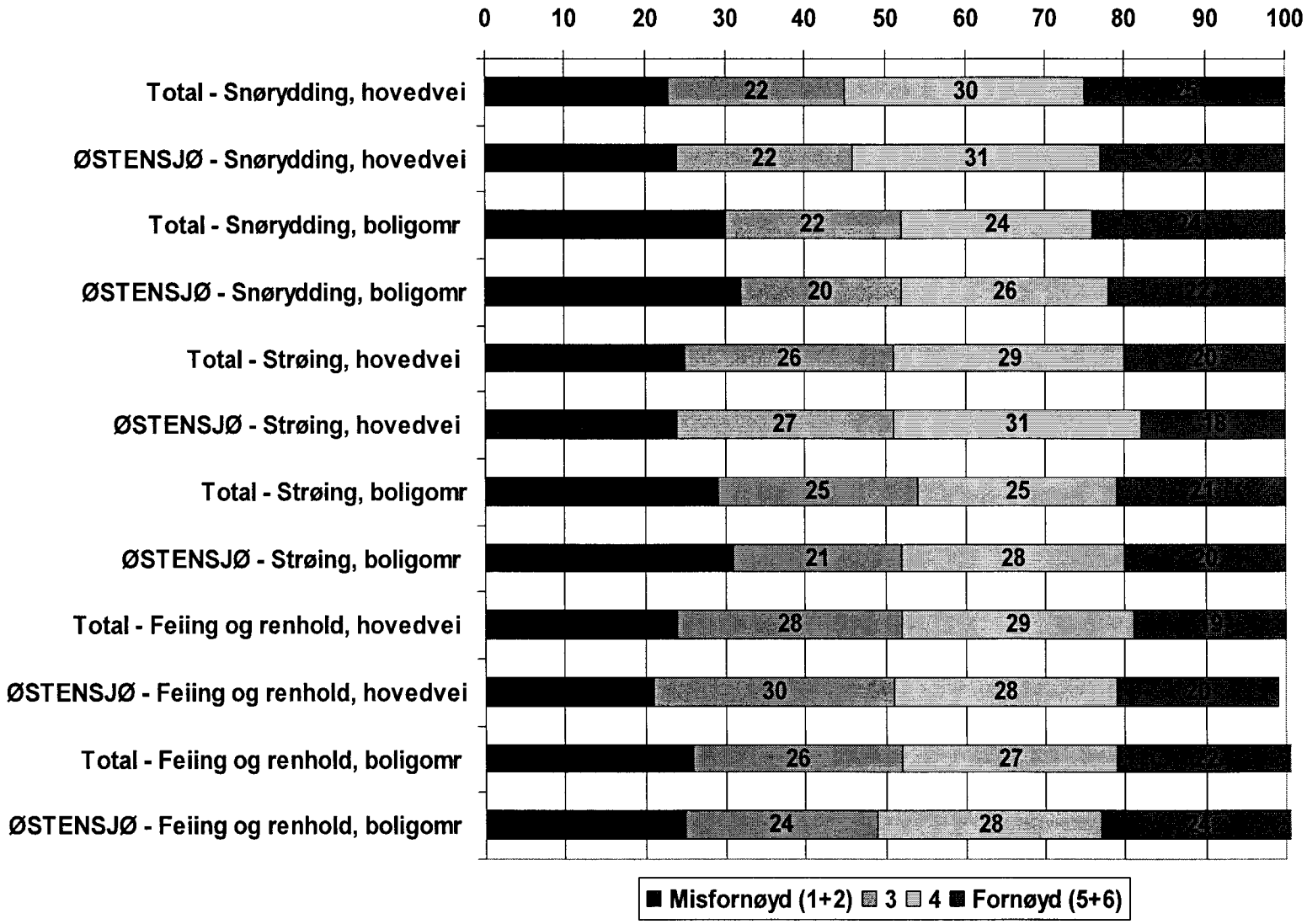

Synovate
Research reinvented

** Forts spm:21 ** Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med....?

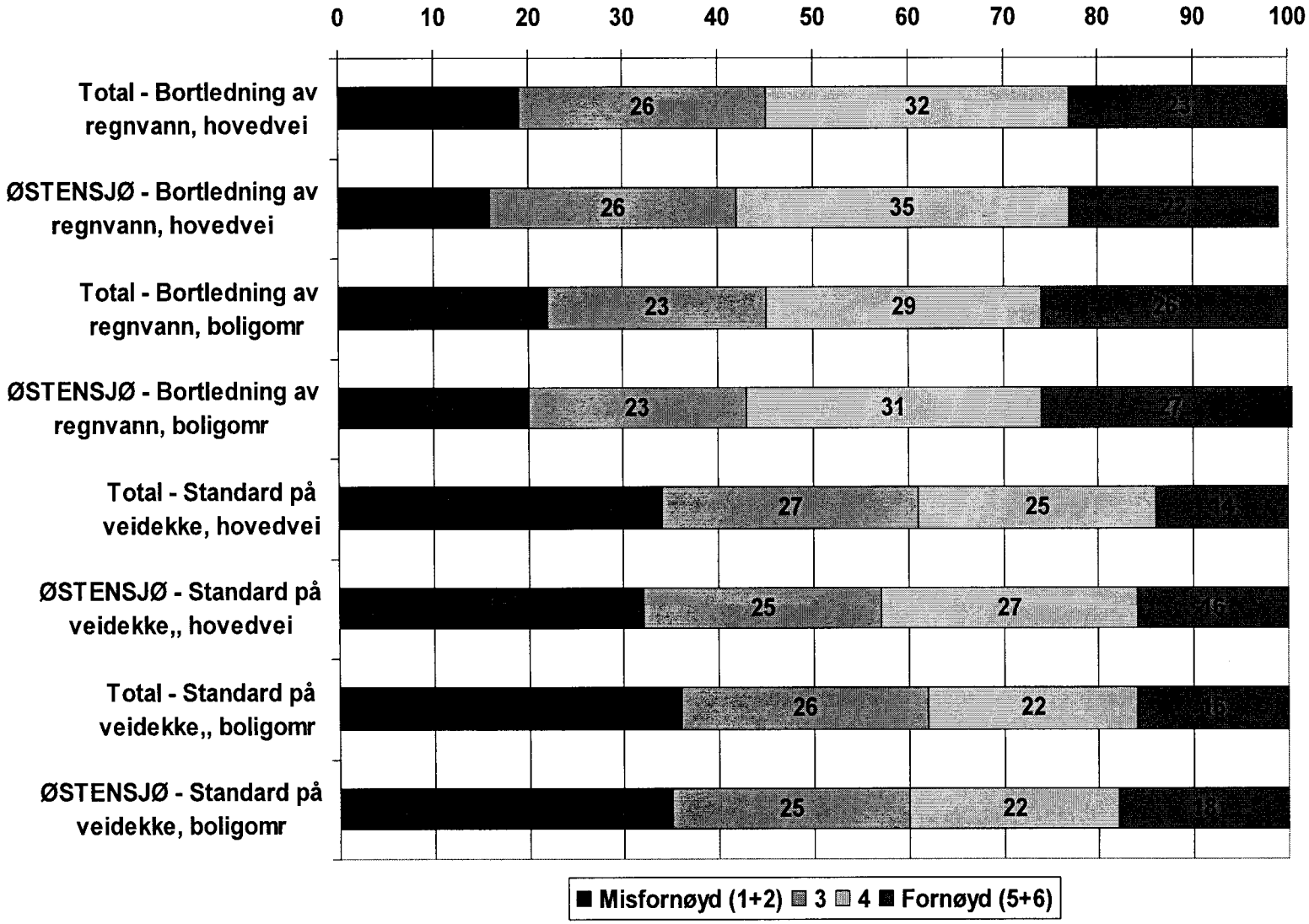

Synovate
Research reinvented

** Forts spm:21 ** Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med....?

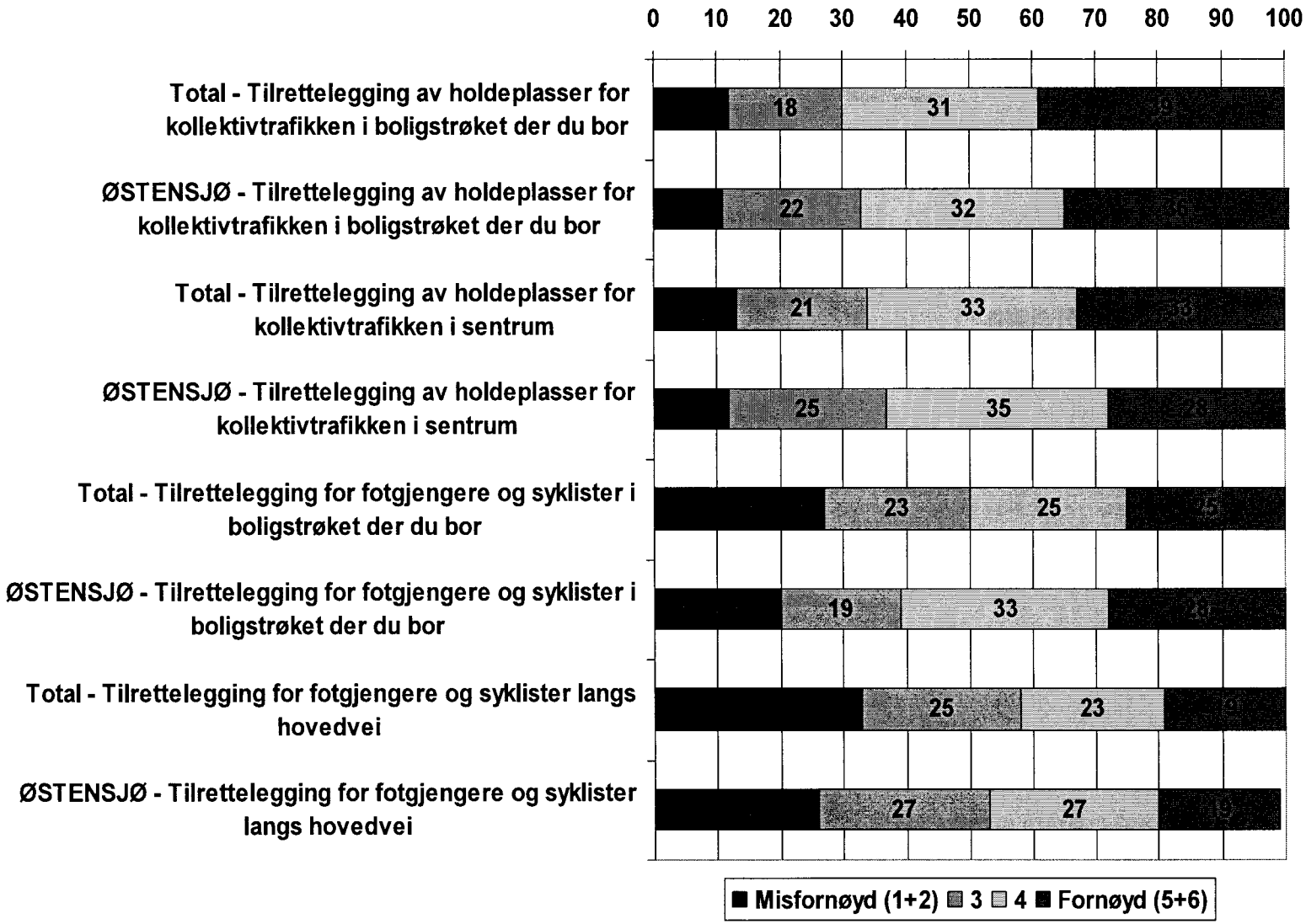

Synovate
Research reinvented

** Forts spm:21 ** Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med....?

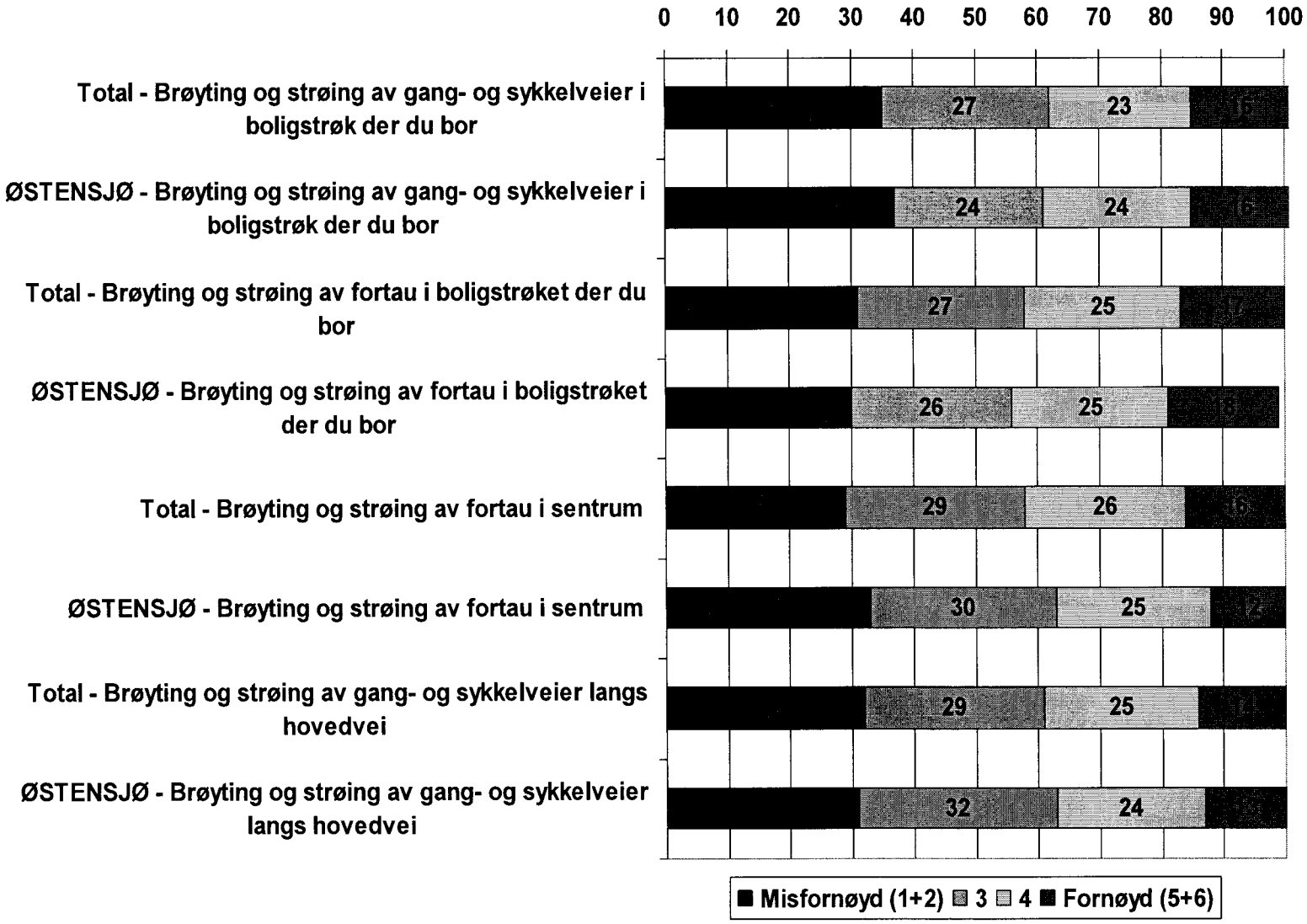

synovate
Research reinvented

** Spm:22 ** Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med trafikksikkerheten når det gjelder....?

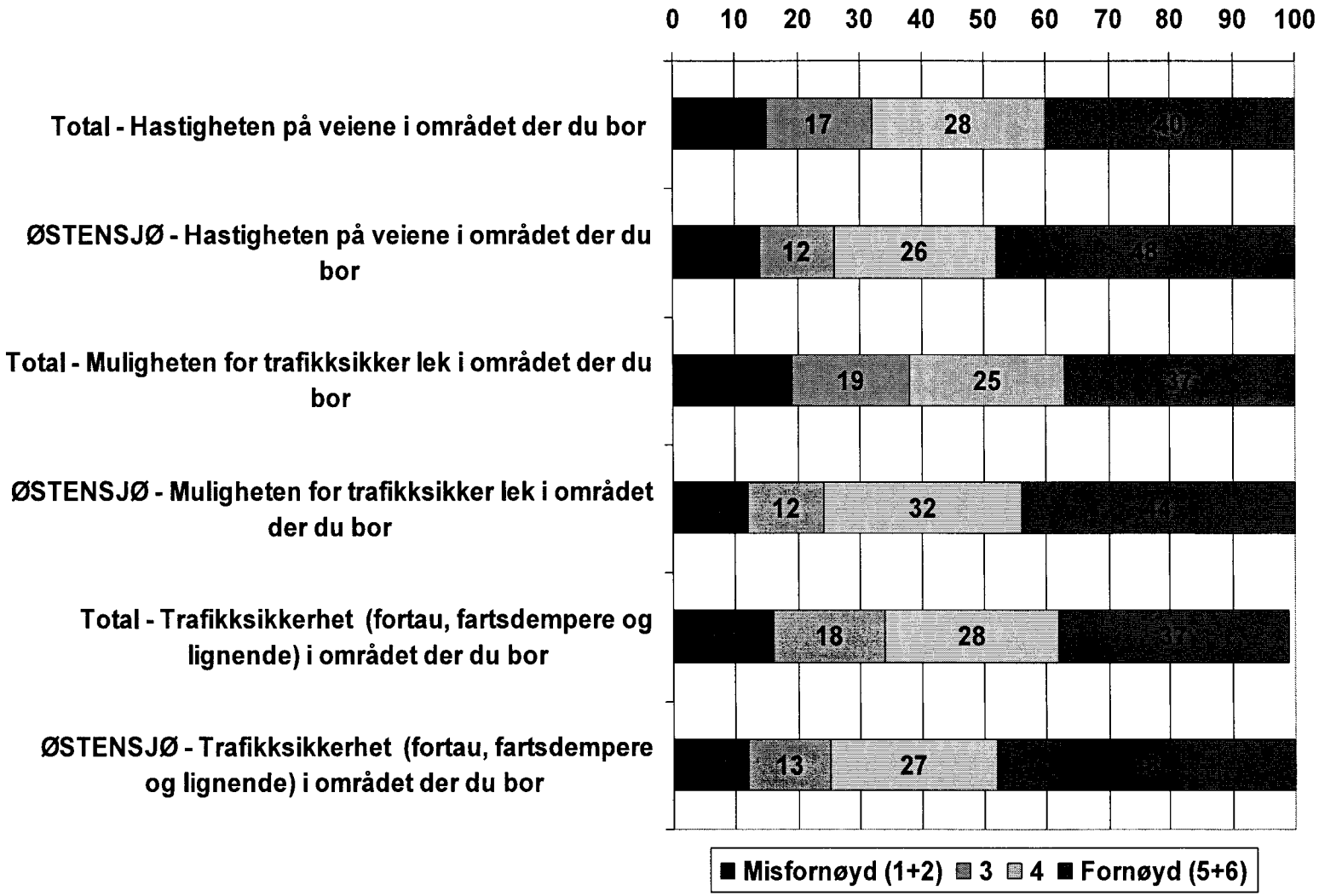

Synovate
Research reinvented

Benytter du, og i tilfelle hvor ofte bruker du kollektive transportmidler innenfor Oslo?

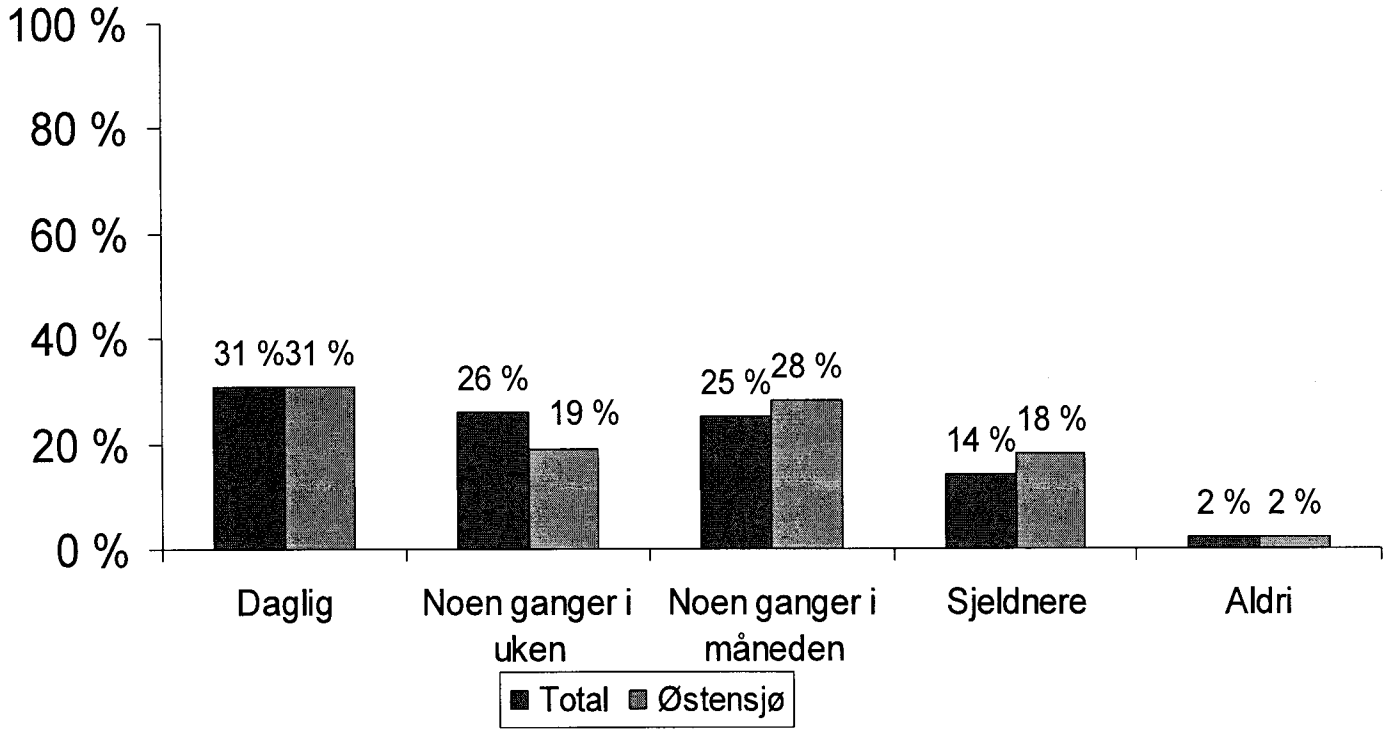

synovate
Research reinvented

** Spm:25.1 - 5 ** Hvor fornøyd/misfornøyd er du med.....?

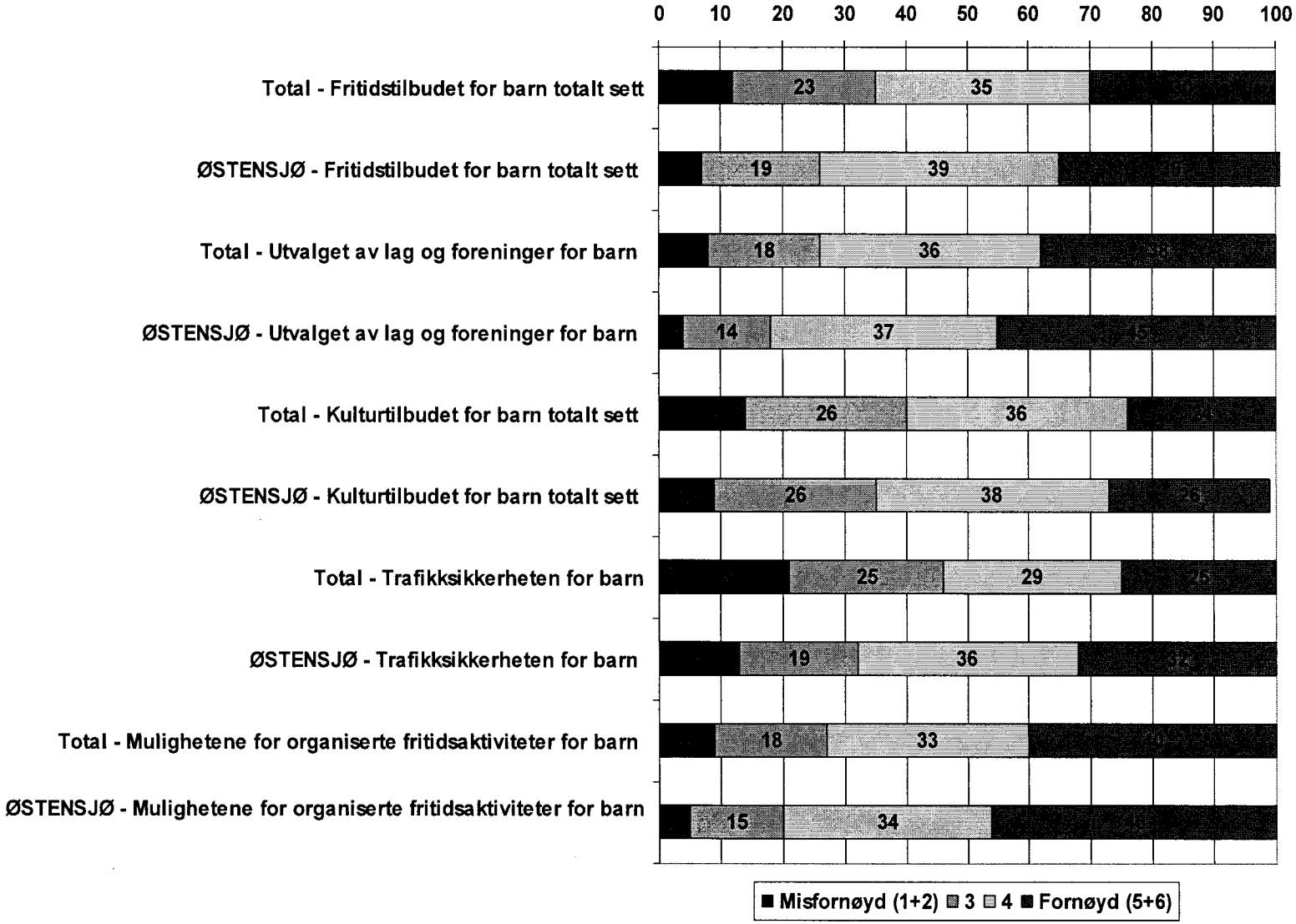

Synovate
Research reinvented

** Spm:25.6 - 10 ** Hvor fornøyd/misfornøyd er du med.....?

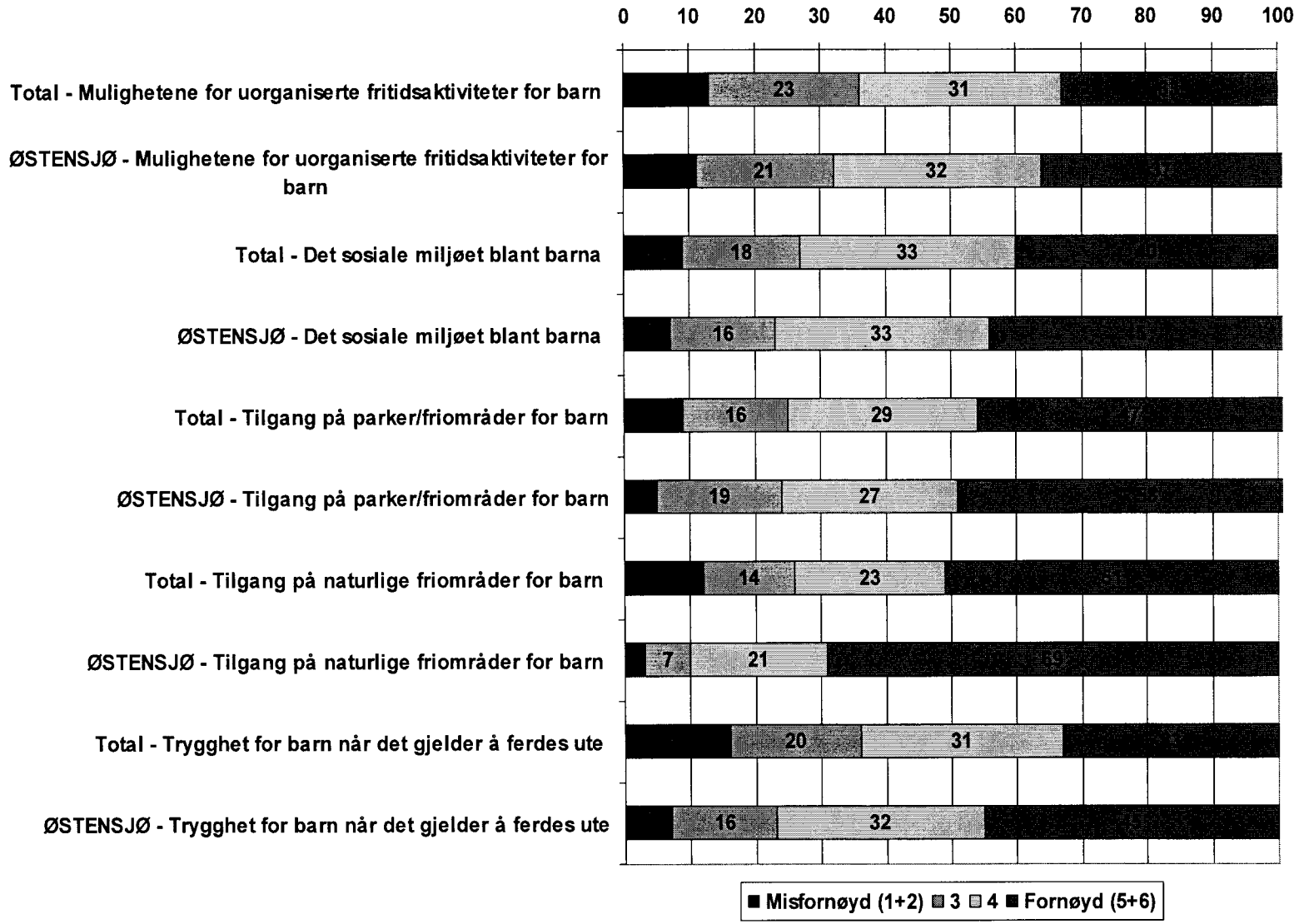

Synovate
Research reinvented

** Spm:27.1 - 6 ** Hvor fornøyd/misfornøyd er du med.....?

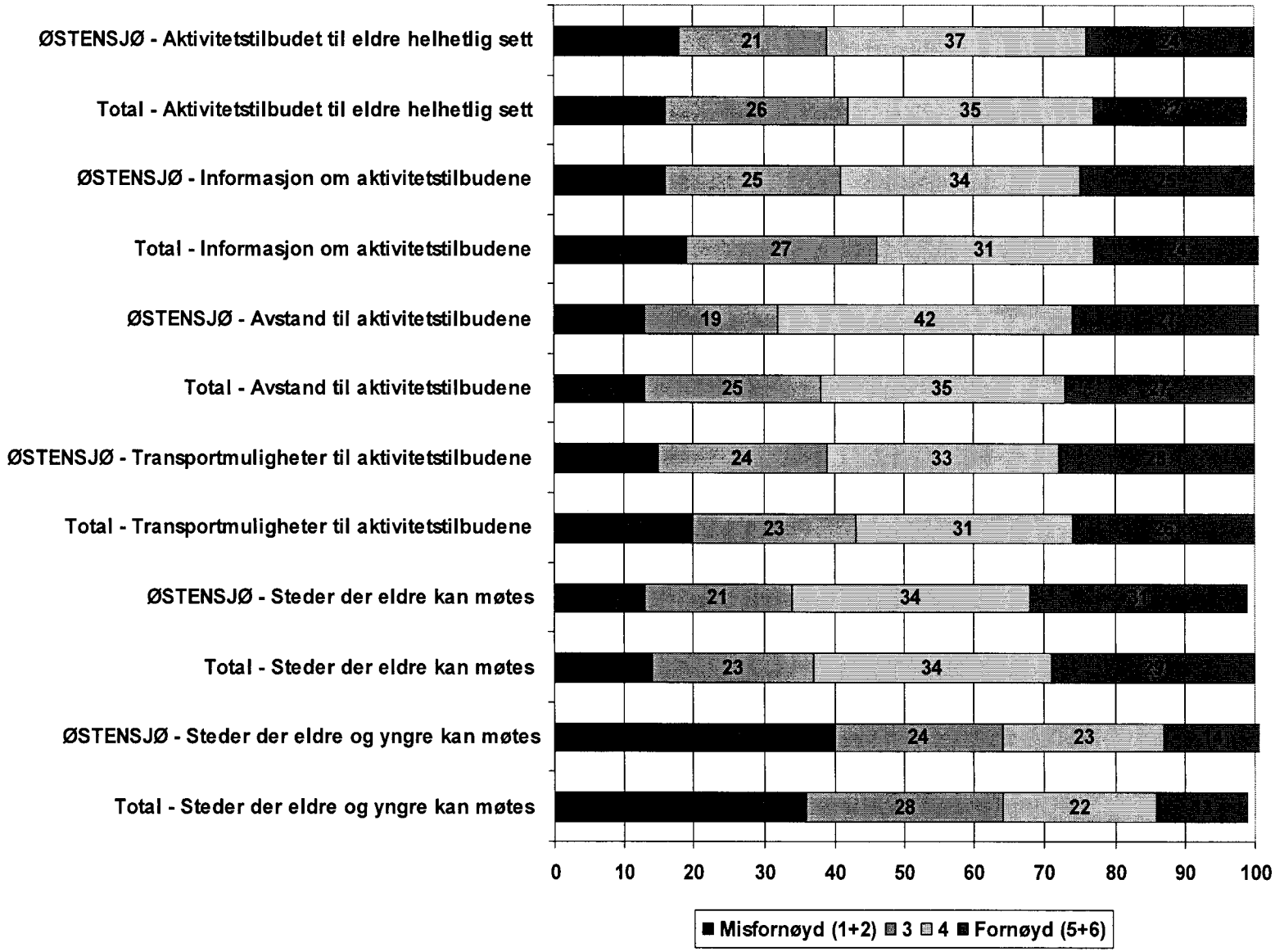

Synovate
Research reinvented

** Forts spm:27.7 - 12 ** Hvor fornøyd/misfornøyd er du med.....?

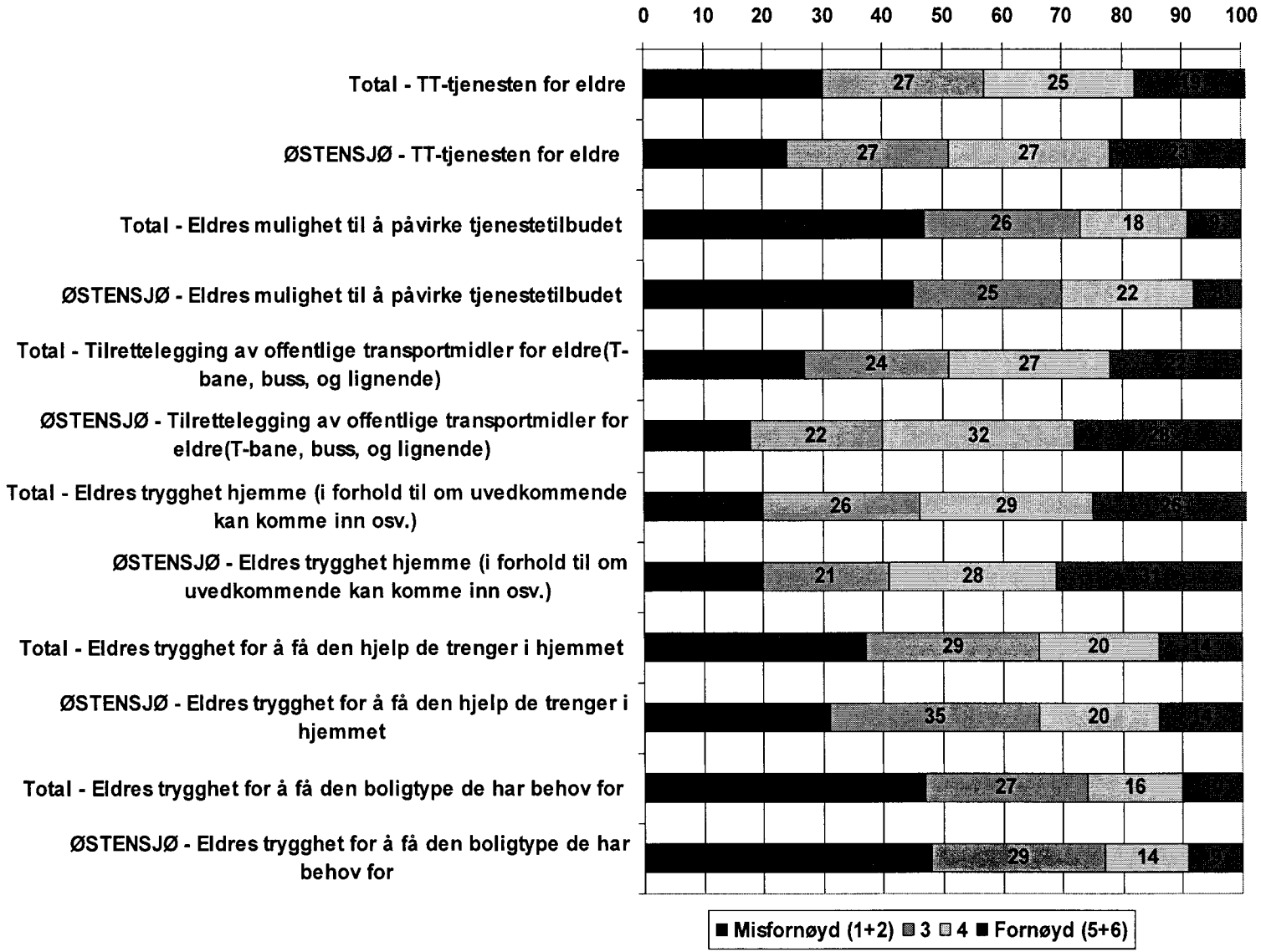

Synovate
Research reinvented

** Spm:28 ** I hvilken grad synes du at....?

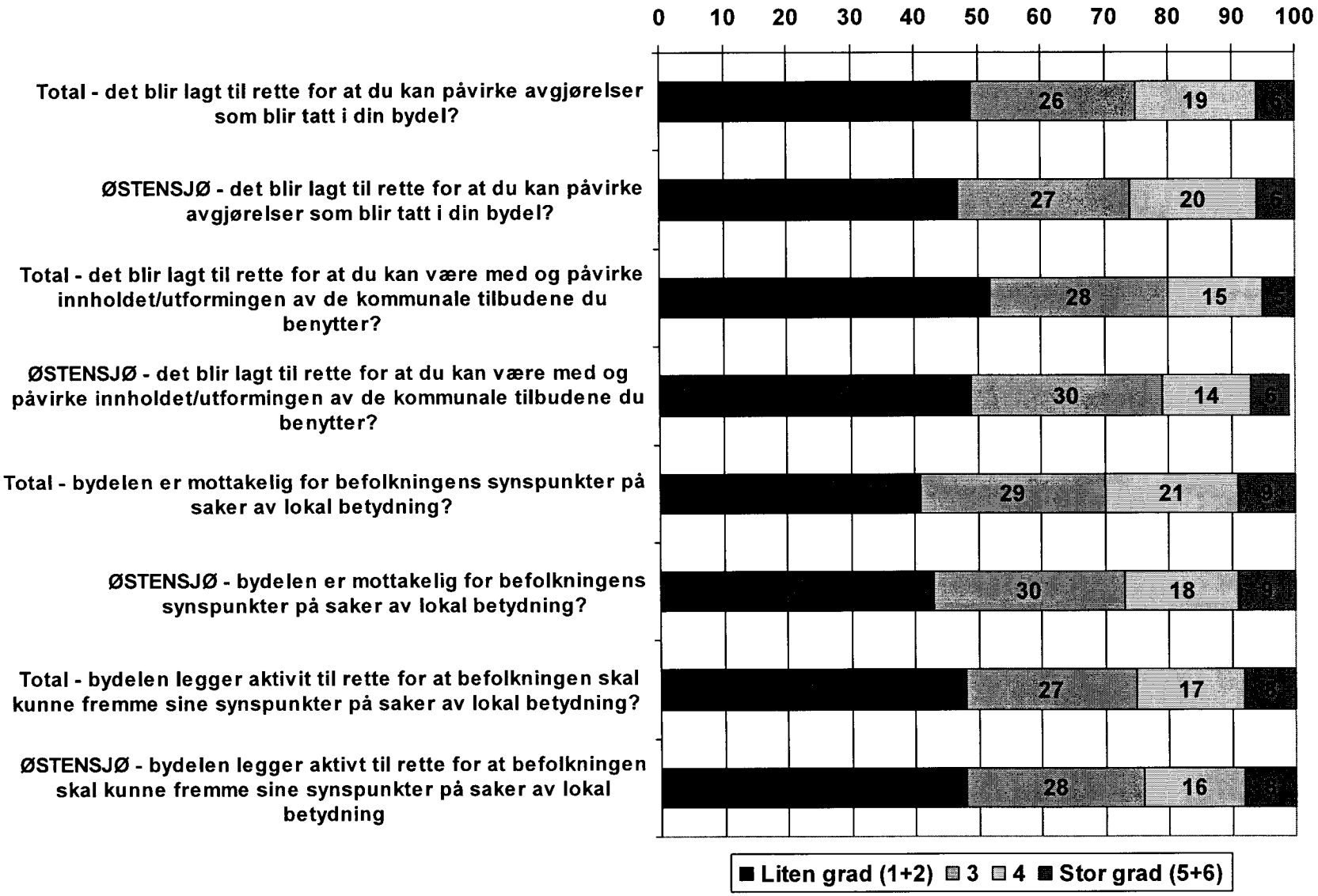

synovate
Research reinvented

Har du i løpet av de siste to årene deltatt i noen av disse aktivitetene?

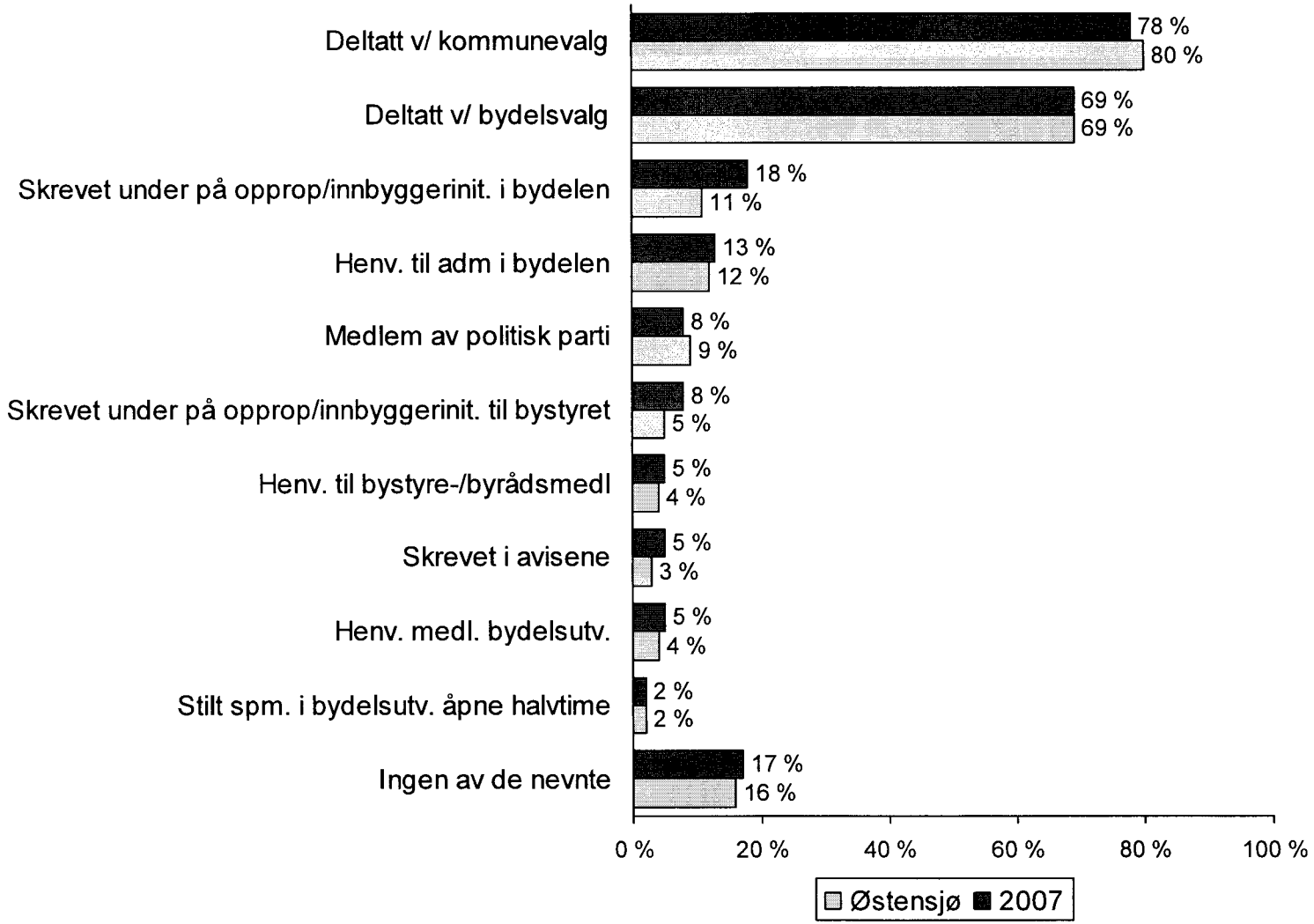

synovate
Research reinvented

** Spm:31.1 - 5 ** I hvilken grad tror du at du kan påvirke kommunale beslutninger gjennom å bruke de ulike aktivitetene nevnt ovenfor?

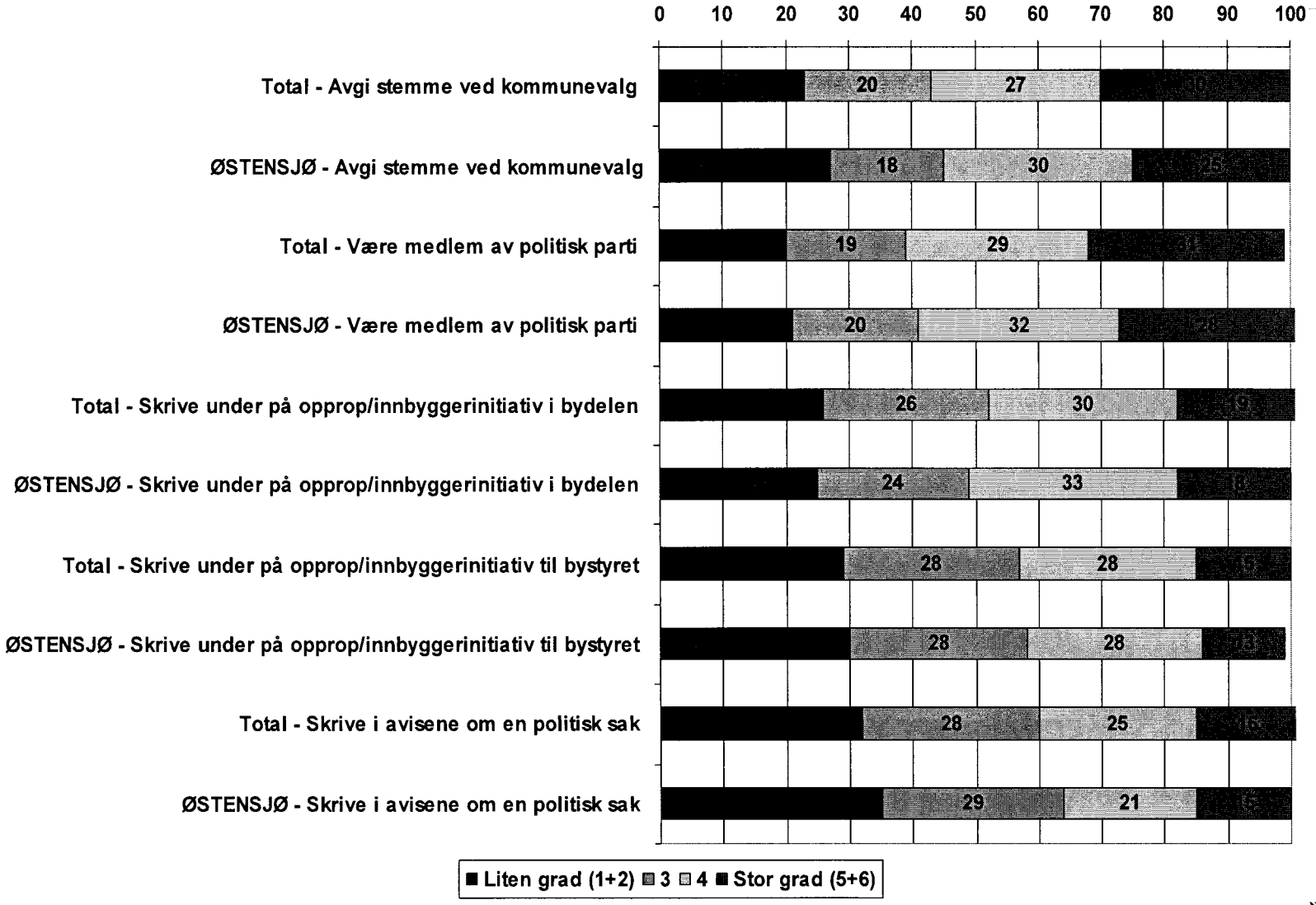

Synovate
Research reinvented

** Forts spm:31.6 - 9 ** I hvilken grad tror du at du kan påvirke kommunale beslutninger gjennom å bruke de ulike aktivitetene nevnt ovenfor?

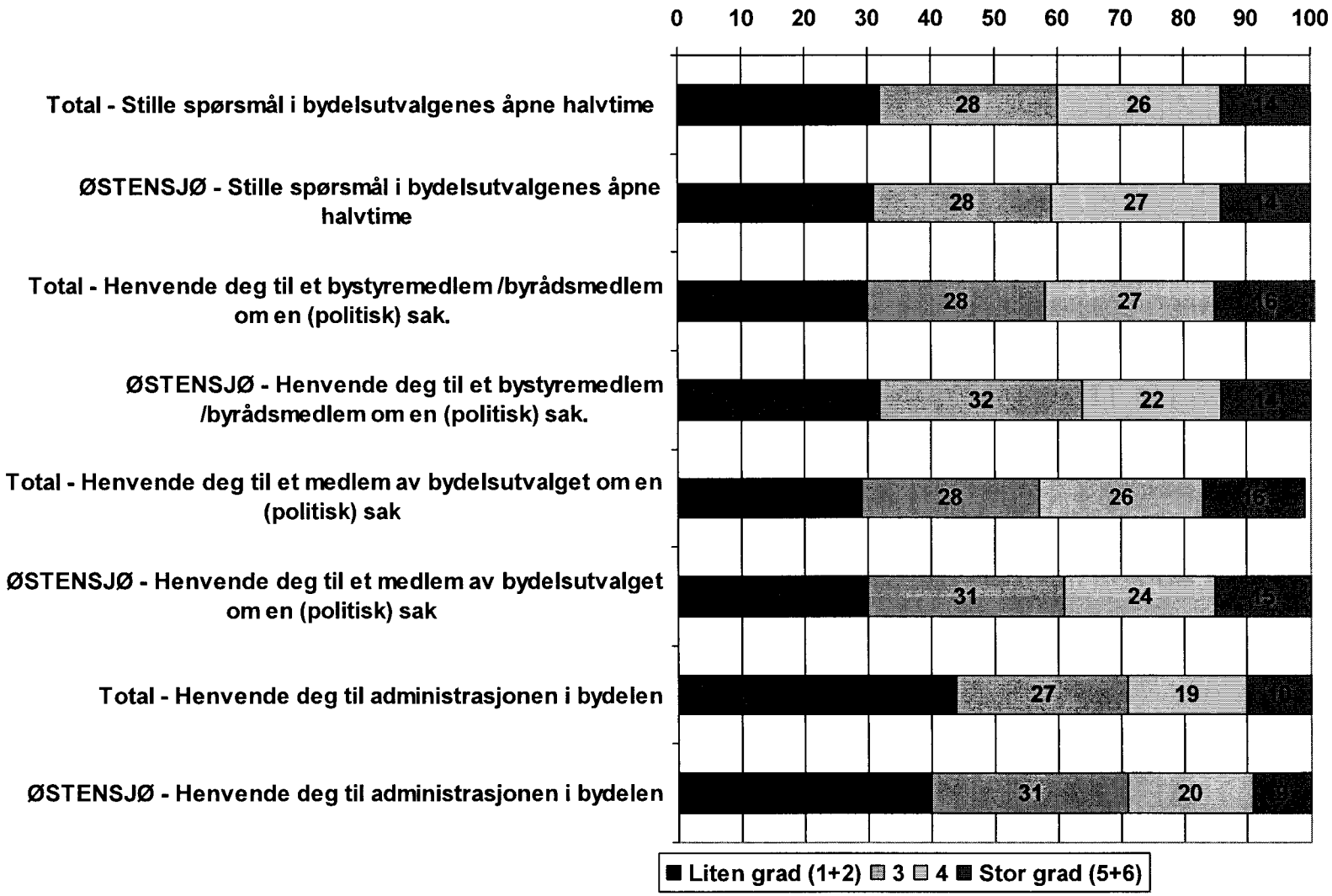

synovate
Research reinvented

Hvor henter du vanligvis informasjon om/fra Oslo kommune?

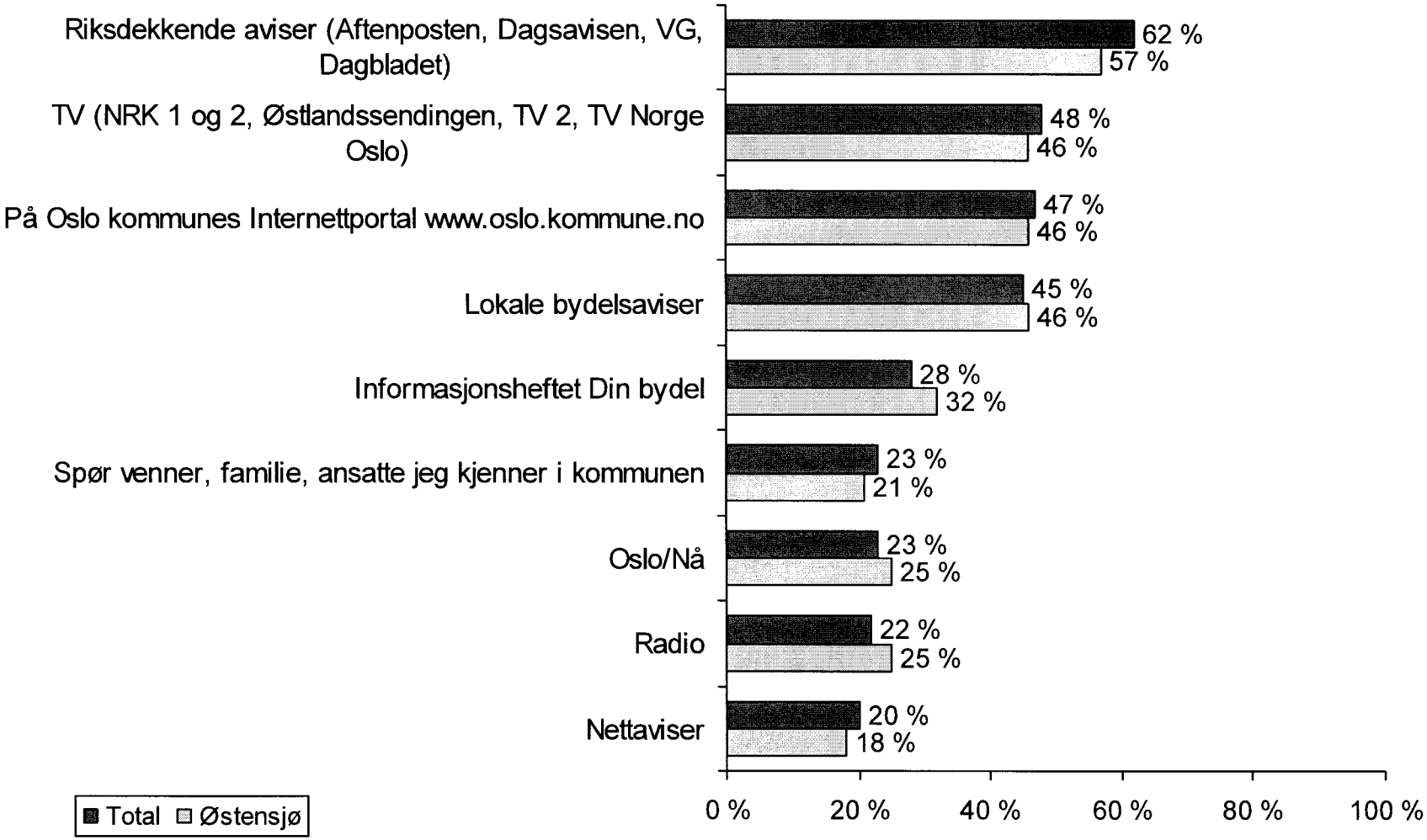

synovate
Research reinvented

Forts. Hvor henter du vanligvis informasjon om/fra Oslo kommune?

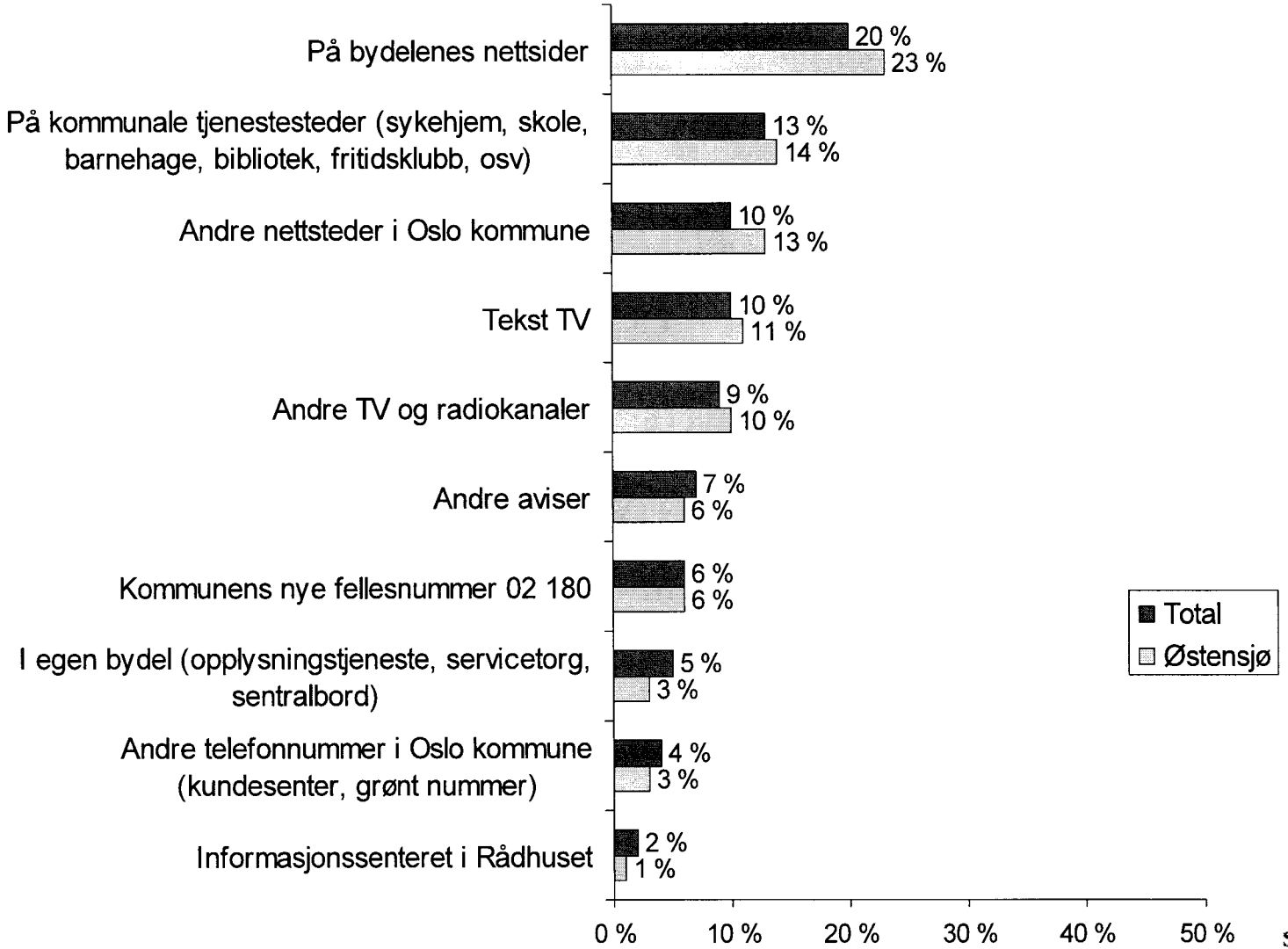

synovate
Research reinvented

** Spm:33 ** Alt i alt, hvor fornøyd eller misfornøyd er du med informasjonen fra Oslo kommune?

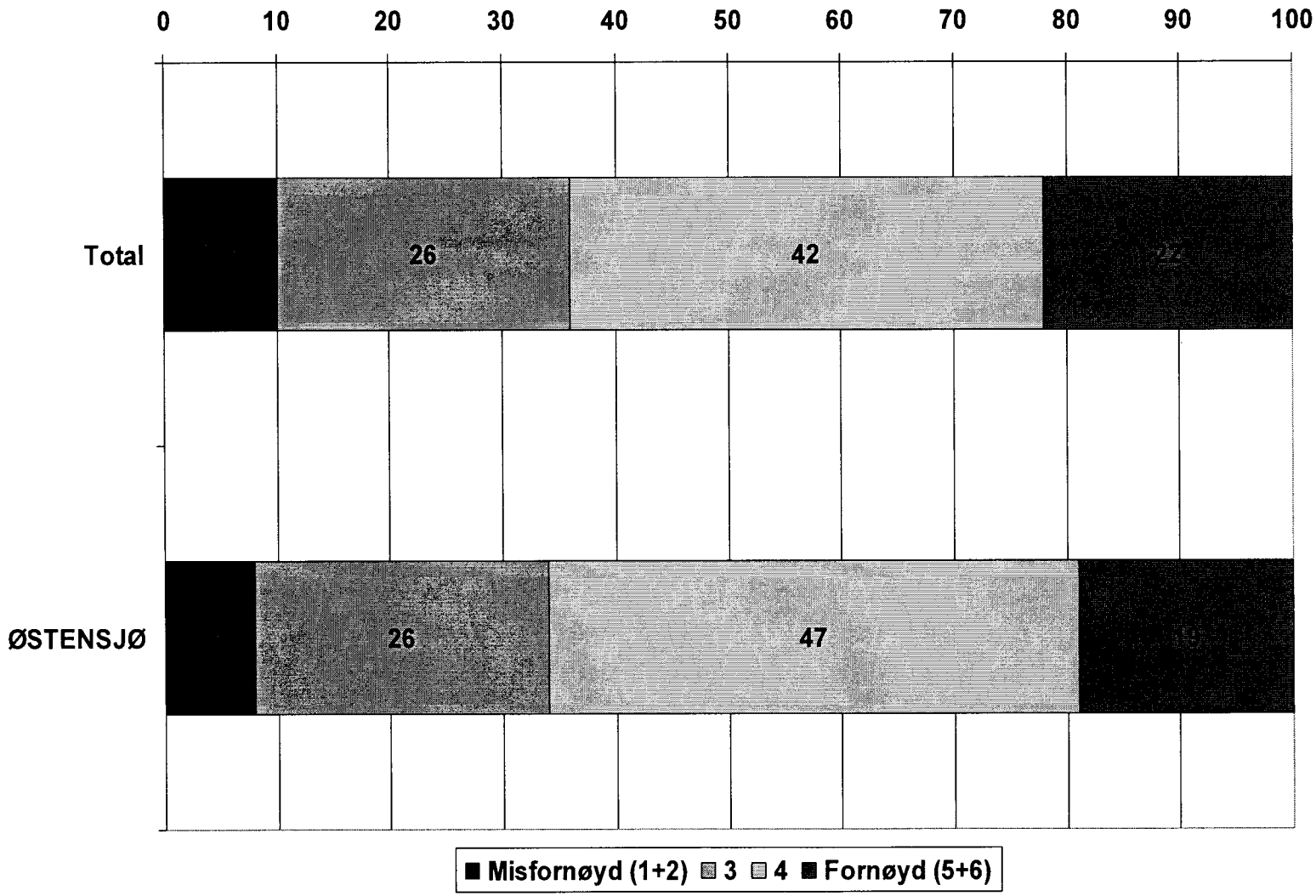

Synovate
Research reinvented

Hvordan mener du Oslo kommune best kan informere?

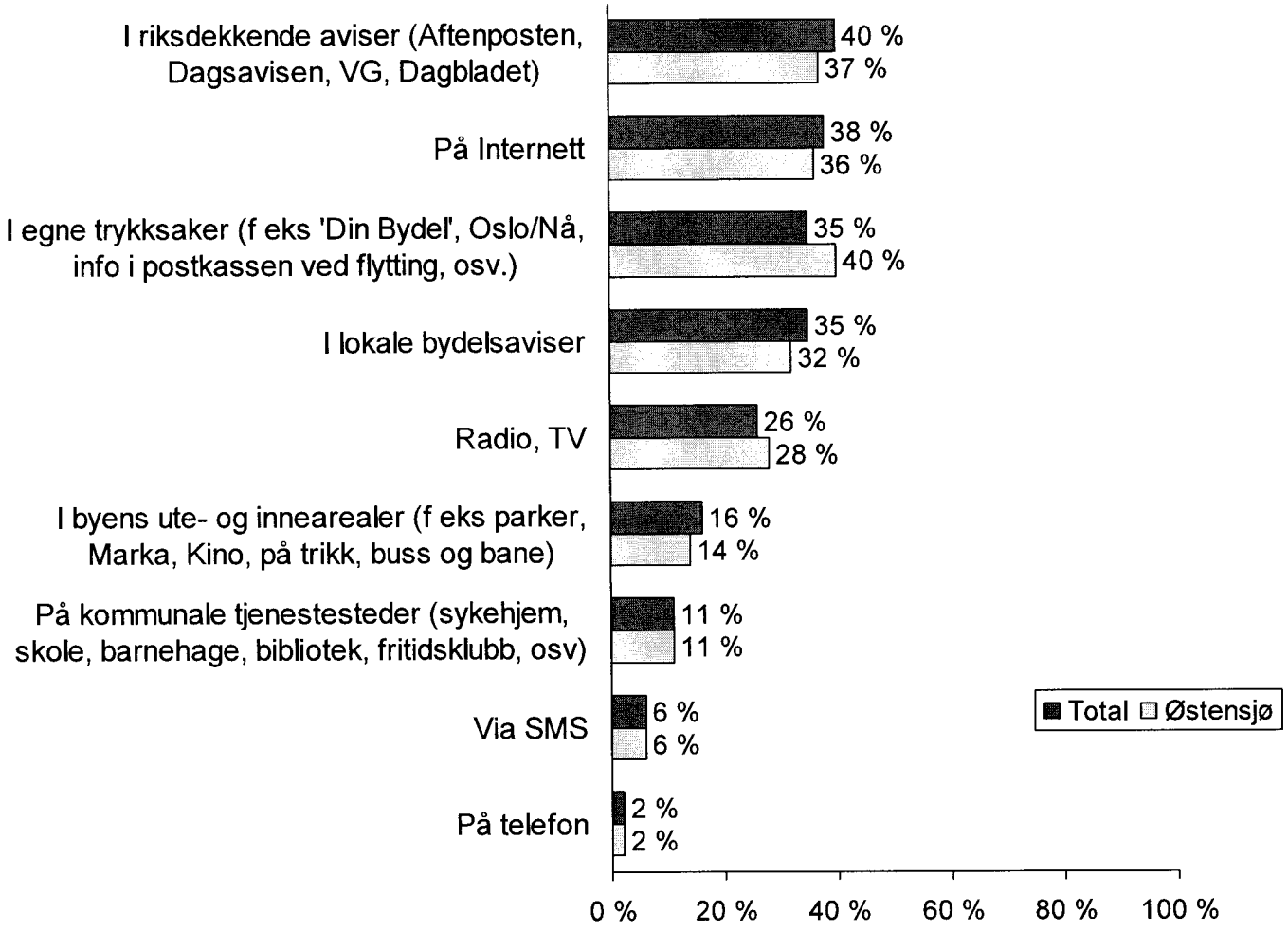

synovate
Research reinvented